imburgs agblad

Dinsdag 11 augustus 1992

74e jaargang nr. 188.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,60

Brrrrr

'Maastricht is kaasje'

LONDEN – De ecu is een vogel of een merk tandpasta, zo bestempelden enkele Britse vrouwen de Europese munteenheid op hun enquêteformulier. En Maastricht is in de ogen van sommige dames in Groot-Brittannië een kaasje.

De gebrekkige kennis over de Europese Gemeenschap op het eiland werd onderstreept door een opiniepeiling waarvan de uitkomsten gisteren werden bekendgemaakt. Ongeveer een derde van de duizend voor het Britse blad Woman's Own ondervraagde vrouwen bleek niet te weten dat Groot-Brittannië lid is van de EG. Verder wist ongeveer de helft niet wat het Verdrag van Maastricht over de politieke en monetaire unie van de EG inhoudt.

Veertig procent bleek niet te weten dat Delors voorzitter is van de Europese Commissie. Veel vrouwen dachten bij zijn naam aan een parfum. Anderen zagen in Jacques Delors een coureur, weer anderen een mode-ontwerper.

In de aanloop naar de PTT Telecompetitie zal het Limburgs Dagblad elke dag een Limburgse profclub belichten aan de hand van nieuwe spelers, trainers en bestuursleden. Elke dag een stapje dichter bij het nieuwe voetbalseizoen, dat vrijdag met de derby Fortuna Sittard-MVV van start gaat. Fortuna Sittard bijt ook op onze extra voetbalpagina's het spits af. Naast de Limburgse clubs zullen ook de nationale voetbalzaken ruimschoots aan bod komen.

ZIE PAGINA 16

NAVO geeft groen licht voor militaire rol in Bosnië-Hercegovina

Meer ontheemden naar Nederland

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Staatssecretaris Kosto (Justitie) is bereid 'een paar duizend' vluchtelingen uit Bosnië-Hercegovina tijdelijk in Nederland op te vangen. Hij zal dit voorstellen aan het kabinet, dat morgen over de kwestie vergadert. Minister Ter Beek van Defensie heeft zich inmiddels bereid verklaard te zorgen voor vervoer van de vluchtelingen naar Nederland. Kosto denkt aan het opvangen van speciale groepen, zoals vrouwen, kinderen, zieken en bejaarden. Dit in nauw overleg met de Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen van de Verenigde Naties (UNHCR).

Het voorstel van Kosto gaat verder dan het tot nu toe gevoerde beleid, dat veel afwachtender is. Toen Nederland twee weken geleden een groep van ruim driehonderd Bosniërs toeliet, zei minister Van den Broek van Buitenlandse Zaken dat het om een uitzondering ging. Nederland zou pas bereid zijn meer groepen vluchtelingen op te vangen, als de UNHCR daarom zou verzoeken en als er tussen verschillende landen afspraken zouden zijn gemaakt over de opvang van meer vluchtelingen.

Kosto doet zijn voorstel nu, zonder dat de UNHCR Nederland daar expliciet om verzocht heeft, terwijl er evenmin internationale afspraken zijn gemaakt. Volgens Kosto is de oorlog in Bosnië-Hercegovina inmiddels zo uit de hand gelopen, dat wat Nederland betreft het tijdstip is aangebroken om zelf actie te ondernemen.

Vanuit verschillende maatschappelijke geledingen is de afgelopen weken scherpe kritiek geleverd op de vermeende terughoudende opstelling van de Nederlandse overheid met betrekking tot de Joegoslavische vluchtelingen.

De huidige drie opvangkampen in Den Bosch, Roermond en Zuidlaren bieden plaats aan zo'n vijftienhonderd ontheemde Bosniërs, en zitten nog lang niet vol. Welzijnsminister D'Ancona is al wel op zoek naar meer opvangmogelijkheden. Daarbij wordt onder andere gedacht aan meer leegstaande kazernes en aan bestaande noodopvangcentra voor asielzoekers, die afgestoten zouden worden.

NAVO

De NAVO heeft gisteren het groene licht gegeven voor een militaire rol in Joegoslavië, wat mogelijk zal leiden tot de inzet van duizenden Westerse soldaten voor de bescherming van voedseltransporten.

De zestien lidstaten van de NAVO kwamen vorige week overeen dat militairen de vereiste plannen konden gaan opstellen en dat iedere lidstaat tot gistermiddag de tijd had bezwaar aan te tekenen. Dat laatste is niet gebeurd. „De militairen kunnen nu officieel met de planning beginnen en kunnen aan de verschillende hoofdsteden vragen welke eenheden die bereid zijn in te zetten", aldus een zegsman.

Resolutie

De Verenigde Staten, Engeland en Frankrijk zijn het eens geworden over een ontwerp-resolutie in de Veiligheidsraad die het gebruik van 'alle mogelijke middelen' toestaat om de bevolking van Bosnië van voedsel en medicamenten te voorzien. De resolutie zou gewapend ingrijpen toestaan, al weigeren Amerikaanse regeringsfunctionarissen te zeggen welke vorm van geweld overwogen wordt.

In de ontwerp-resolutie wordt voor het Rode Kruis ook toegang geëist tot de Servische concentratiekampen waar Bosnische moslims en Kroaten worden vastgehouden, maar wordt niet gesproken over het gebruik van geweld om toegang tot de kampen af te dwingen. De Amerikaanse regering heeft daarover gezegd dat het 'al het mogelijke' doet om de kampen te openen voor Rode-Kruisinspecteurs.

● *De gouden atlete Ellen van Langen vormde gisteren het middelpunt tijdens het feestelijk onthaal van de Nederlandse olympische ploeg. De Nederlandse equipe keerde gistermiddag met anderhalf uur vertraging terug uit Barcelona, waar zondag de 23ste Olympische Zomerspelen werden afgesloten. Om 16.10 uur landde de door het Nederlands Olympisch Comité (NOC) gecharterde Boeing 747 van de KLM op Schiphol. Van de volledige ploeg van 220 deelnemers hadden ongeveer 165 atleten de officiële sluiting van de Spelen afgewacht. Anderen waren al eerder teruggereisd. De sporters werden vanuit het vliegtuig direct met bussen afgevoerd naar de televisiestudio's in Aalsmeer, waar zij werden opgewacht door familie, genodigden, NOC-bestuur en de pers. Tijdens een korte bijeenkomst werd de olympische ploeg officieel ontbonden door NOC-voorzitter Huibregtsen en chef-de-mission Bolhuis.*

Foto: ANP

Zie verder pagina 13
● **Uniek team ontbonden**

Honderden doden bij hevige strijd in Kaboel

KABOEL – Rebellen van de fundamentalistische Hezb-e-Islami van Gulbulddin Hekmatyar hebben gisteren een hevige raketaanval op de zuidelijke buitenwijken van Kaboel uitgevoerd. Volgens het Afghaanse ministerie van Defensie sloegen regeringstroepen de aanval af, maar vielen er bijna duizend doden en gewonden.

De bevolking van een heel stadsdeel werd gedecimeerd door de honderden raketten die sinds de vroege morgen twaalf uur lang werden afgevuurd. In het puin van hele woonwijken in het noordoosten die door de intensieve beschietingen waren verwoest zagen verscheidene ooggetuigen tientallen deels bedolven lichamen.

De gevechten zouden de hevigste zijn sinds islamitische rebellen in april na veertien jaar burgeroorlog de macht grepen van het voormalige communistische regime. Duizenden inwoners verlieten de hoofdstad in een stoet van pakezels, paardekarren en vrachtwagens. Artsen vluchtten volgens een ooggetuige uit het regeringsziekenhuis in het centrum van het getroffen gebied, honderden gillende patiënten achterlatend.

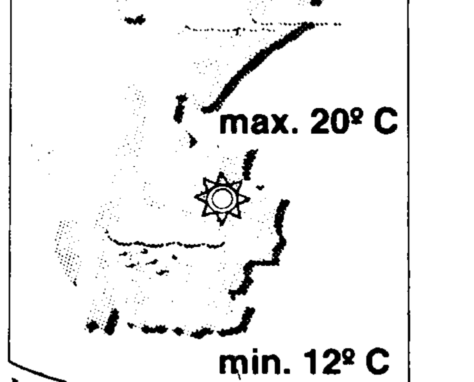
Een westerse militaire deskundige zei gisteren binnen een uur zeker 600 raketten te hebben horen inslaan. Met het verstrijken van de dag namen de beschietingen af en in de vooravond konden alleen nog sporadisch schoten worden gehoord.

„Het merendeel van Hekmatyars posities van waaruit hij onze stad heeft beschoten en zo'n enorm bloedvergieten teweeg heeft gebracht hebben wij veroverd," zei Haji Dilali van het ministerie van Defensie.

VN: Somalië in vieren delen

NAIROBI – Een groep deskundigen van de Verenigde Naties bestudeert in Somalië de mogelijkheid het door hongersnood geteisterde land in vier gebieden te verdelen, waardoor de hulpverlening zou worden vergemakkelijkt. De VN-vertegenwoordigers, onder leiding van Peter Hansen, een Deen, hebben het plan afgelopen weekeinde besproken met krijgsheren in het zuiden van Somalië, aldus woordvoerders van de VN.

De groep van 23 VN-deskundigen die vorige week in het Afrikaanse land aankwamen, bekijkt eveneens de mogelijkheid militaire waarnemers te stationeren in het zuidwesten, aan de grens met Kenia. Dit gebied geldt als een van de gevaarlijkste in het land waar verschillende krijgsheren elkaar naar het leven staan, gesteund door legertjes jonge soldaten die vaak onder invloed van drugs zijn. Honderden mensen komen dagelijks van de honger om.

Later een bui.

Afgelopen nacht zijn er plaatselijk mistbanken gevormd die vrij snel na zonsopkomst oplossen. In de ochtend zijn er nog flinke zonnige periodes, maar in de middag en avond is het half tot zwaar bewolkt en valt er plaatselijk een bui. De wind is matig uit zuidwestelijke richting en het kwik loopt op tot rond de 20 graden. Vannacht koelt het af tot 12 graden.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

VANDAAG:
zon op: 06.17 onder: 21.11
maan op: 20.03 onder: 04.10
MORGEN:
zon op: 06.18 onder: 21.09
maan op: 20.24 onder: 05.17

Eindelijk!

Gemeentelijke ID-kaart in januari verkrijgbaar

DEN HAAG – De uniforme, gemeentelijke identiteitskaart kan per 1 januari worden ingevoerd. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) adviseert een prijs van 30,50 voor de kaart. De VNG schrijft dit in een circulaire aan de gemeenten.

Het kabinet moet nog een definitief standpunt innemen of de kaart de status van nationale identificatie krijgt en zo als reisdocument binnen Europa gebruikt kan worden. Het kabinet liet in mei weten dat het hiertoe in principe bereid is. Als dat gebeurt, loopt de aanschaf van een paspoort waarschijnlijk terug omdat de gemeentelijke kaart veel goedkoper is, waardoor derving van inkomsten voor de schatkist dreigt.

Momenteel wordt de kaart op fraudebestendigheid getest door de Centrale Recherche Informatiedienst (CRI) en het Bundeskriminalamt, aldus een woordvoerder van de VNG.

Bij eventuele militaire interventie

Dienstplichtigen in Bosnië mogen weg

DEN HAAG – De circa 250 Nederlandse dienstplichtige VN-soldaten in het voormalige Joegoslavië mogen afhaken als het takenpakket van de VN-vredesmacht van karakter verandert. De Veiligheidsraad beslist deze week of de blauwhelmen geweld mogen gebruiken om humanitaire hulp mogelijk te maken. Als dat gebeurt, ontstaat volgens het ministerie van Defensie een 'volstrekt nieuwe situatie'.

De dienstplichtige blauwe baretten krijgen dan de kans (vervroegd) naar huis terug te keren. Dat geldt niet voor de beroepsmilitairen die als VN-soldaat in ex-Joegoslavië gelegerd zijn.

Bij hun afreis naar het voormalige Joegoslavië hebben de dienstplichtige militairen een zogeheten 'bereidheidsverklaring' ondertekend.

Maar die verliest zijn geldigheid als er wordt gesleuteld aan het takenpakket van de VN-vredesmacht. Als het zover komt zal het departement alle dienstplichtigen een nieuwe bereidheidsverklaring ter ondertekening voorleggen, gebaseerd op het gewijzigde takenpakket van de blauwhelmen. Het staat dienstplichtige soldaten dan vrij die handtekening niet te zetten en af te haken. Zowel op het departement als in de Tweede Kamer hecht men er aan dat de deelname van dienstplichtigen aan vredesmissies volstrekt vrijwillig is.

Bij de verjaardag van schrijver Harry Mulisch

Van 'enfant terrible' tot 'grand old man'

DOOR CEES VAN HOORE

LEIDEN – Van de muzen krijg je nooit pensioen. Harry Mulisch is op 29 juli 65 jaar geworden. Op 9 september, de dag dat de auteur door uitgeverij De Bezige Bij het eerste exemplaar van 'De ontdekking van de hemel', de nieuwe vuistdikke, roman, krijgt aangeboden, zal ook Mulisch' verjaardag met veel trommels en trompetten worden gevierd in de Sonesta-Koepelzaal in Amsterdam. De televisie zal uitgebreid verslag doen van dit festijn. Begin oktober is Mulisch bovendien te gast in de eerste uitzending van het nieuwe seizoen van Sonja Barend. Rond die tijd rolt ook het 500.000ste exemplaar van 'De aanslag' van de persen. In het Letterkundig Museum zal van 17 oktober tot en met 21 februari 1993 een grote Mulisch-tentoonstelling te zien zijn.

Hoe denken collega's en critici eigenlijk over het werk van de man die is begonnen als een 'enfant terrible' en is uitgegroeid tot 'the grand old man' van de Nederlandse literatuur?

- Jaap Goedegebuure, hoogleraar literatuurwetenschappen aan de Katholieke Universiteit Brabant en recensent van het weekblad HP/De Tijd:

„Het schrijverschap van Mulisch wordt altijd afgezet tegen dat van Reve en Hermans. Maar het merkwaardige is dat Mulisch, in tegenstelling tot Reve en Hermans, geen school heeft gemaakt. Navolgers zijn niet te vinden. Dat is gek, omdat Mulisch, vooral aan het begin van zijn loopbaan, altijd aansluiting heeft gezocht bij de maatschappij, veel naar buiten is getreden. Eerst bij Provo, toen in zijn Cuba-periode, en daarna met die manifestaties tegen de neutronenbom.

Bellenblazer

Al heeft zijn werk een zeer hoog niveau, er ontbreekt iets aan. Het ziet er bijna te gemakkelijk uit. Het is niet afgedwongen van het leven, zoals dat bij Reve wel het geval is. Mulisch' oeuvre is spits en sophisticated en hij zegt er de diepzinnigste en zwaarwichtigste dingen in. Maar als je die dingen dan tegen het licht houdt, blijkt het piepschuim te zijn. Zijn romans zitten uitstekend in elkaar. Het zijn fraaie machinerieën. Ik vergelijk hem wel eens met Athanasius Kirchner, een jezuïet uit de zevende eeuw die de meest ingenieuze systemen heeft ontworpen. Knap, maar als je ze goed bekeek, bleef er niets meer van over. Het werk van Mulisch ziet er ook buitengewoon indrukwekkend uit, maar het heeft iets charlatanesks. Mulisch is een bellenblazer. Maar hij maakt wel héle mooie bellen.

Als mens is hij erg charmant. Hij heeft uitstraling, een grote vaardigheid ook om met mensen om te gaan. Als hij ergens binnenkomt, beheerst hij meteen het gezelschap. Maar niet op een zware manier."

- Aad Nuis, ex-criticus van De Volkskrant, Kamerlid voor de D66-fractie:

„Mulisch' oeuvre is volledig autonoom. Mulisch heeft niet, zoals vele andere schrijvers hier, één bepaalde typische kant van Nederland in beeld gebracht. Zijn werk heeft iets 'internationaals'. Zijn boeken zitten vol met gekke vondsten. Soms word je gefrappeerd door uitspraken, en denk je: ja, zo is het en niet anders. Maar naderhand blijkt dat dan een gelijk dat Mulisch heeft verkregen door zijn stijl, door de manier waarop hij het heeft gezegd."

- Maarten 't Hart, schrijver:

„Mulisch is een briljant stilist en een boeiend innovator. Kortom: een voortreffelijk schrijver. Ik vind het van een enorme lef getuigen dat hij 'De compositie van de wereld' heeft geschreven. Dat hij zoiets groots heeft aangedurfd. Want je weet dat dan de critici meteen met zware voorhamers klaar staan om je de schedel in te slaan.

● *Harry Mulisch, 'the grand old man' van de Nederlandse literatuur.*

Maar hoewel ik bewondering voor hem heb, is zijn romanwereld mij wezensvreemd. Er zitten geen rimpels of oneffenheden in, alles past perfect. Zoiets ligt me helemaal niet.

Mulisch is begonnen als een 'enfant terrible' en geëindigd als 'the grand old man' van de Nederlandse literatuur. Zoiets vind ik fantastisch."

„Het is een ontzettend aardige man. Hij heeft me als collega meteen serieus genomen, ook toen ik nog maar pas begon met schrijven. Hij had destijds op de VPRO-televisie een programma waarin literaire kwesties werden aangesneden. Voor dat programma heeft hij mij ook een keer uitgenodigd. Mulisch had een boekje bij zich waarin hij achterin had opgeschreven wie er nooit, maar dan ook nooit, in dat programma zouden komen. Dat was een hele lijst. Boven die lijst had Mulisch een doodskop met twee gekruiste beenderen eronder getekend. Bovenaan de lijst stond Gerrit Komrij, die hem eens op een hele gemene manier heeft gepakt. Dat heeft toch iets jongensachtigs. Ik mag dat wel."

- Drs. W.F.L. Brugsma, journalist:

„Laat ik allereerst zeggen dat ik de journalistiek van groter belang vind dan de literatuur. Met Harry, die een goeie vriend van me is, heb ik het nooit over literatuur. Laatst heb ik voor een tijdschrift een stuk geschreven over mijn relatie met Mulisch. Het heette: 'Maar nooit over literatuur'. In wat Harry schrijft zit trouwens wel iets journalistieks. Daarom heeft hij zijn boek over Eichmann ook aan mij opgedragen."

„Ik heb hem ontmoet toen ik als jong journalistje eens een literaire avond in de Haarlemse sociëteit Teysterbant moest verslaan. De kunstredakteur was ziek, dus werd ik er naar toe gestuurd. Daar zag ik Harry voor het eerst, in zijn geblokte pullover en zijn pilotbroek. We hebben anderhalve minuut met elkaar gesproken, in perfect Duits, met een Kartoffel in de keel, zeer overdreven allemaal. Na afloop stonden we te bulderen van de lach."

„Hij had een joodse moeder. Maar toch heb ik zijn affiniteit met Israël nooit kunnen begrijpen. Dat enge gedoe met die kibboetsen daar. Ik hou niet van groepen, van georganiseerde eenheden, dat is eng en gevaarlijk. Ik zei eens tegen Harry: weet je dat de eerste ontwerpen voor de genocide zijn gemaakt in Israël? Lees het er maar eens op na in het Oude Testament. Maar daar sluit hij dan zijn ogen voor.

Een erg goede eigenschap? Hij is nooit jaloers. Nee, hij juicht de roem van anderen juist toe. Hij heeft wel eens het plan gehad om een Club van Genieën op te richten. Maar daar moest hij dan wel in als geniale schrijver."

- Michaël Zeeman, dichter, chef kunstredaktie van De Volkskrant:

„Omdat hij tot de naoorlogse schrijvers behoort wordt Mulisch altijd ingedeeld bij wat men dan de grote drie noemt: Mulisch, Reve en Hermans. Maar Mulisch is in tegenstelling tot Reve en Hermans nog een ouderwets-romantische oeuvrebouwer. Zijn werk is een pleidooi voor het alomvattende karakter van de literatuur. Verbeelding en reflectie vinden hun plaats in zijn romans. En ook zijn er allerlei vormexperimenten in te ontdekken. Natuurlijk bestaat er tussen de verschillende boeken wel een zekere samenhang, maar Mulisch heeft zich nooit herhaald. Hij heeft een onrustige nieuwsgierigheid over zich, een talent voor verwondering ook, en dat talent volgt hij altijd."

k

Van Leeuwen winnaar van Andriessen Concours

UTRECHT – Het internationale Hendrik Andriessen Orgelconcours in de Domkerk in Utrecht is gewonnen door de 30-jarige organist Jaco van Leeuwen uit Noordwijk. De jury, bestaande uit Albert de Klerk, Jan Jansen en de Belgische organist Stanislas Deriemaecker, kende aan hem de eerste prijs (5000 gulden) toe voor zijn uitvoering van composities van wijlen Hendrik Andriessen (passacaglia), Jurriaan Andriessen (een sepciaal in opdracht geschreven 'Aspetti di H. F.A.') en Albert de Klerk (preludium en fuga). De jury kende geen tweede prijs toe. Wel werden de derde prijs toegewezen aan de overige twee finalisten: Jan-Piet Knijff uit Haarlem en David Jansen uit Utrecht. Aangezien laatstgenoemde zoon is van jurylid Jan Jansen besloot de organisatie van het concours de functionele juryvoorzitter Manus Willemsen, voormalig afdelingshoofd muziek van de KRO, stemvoegdheid te verlenen. De finale van het Andriessen Concours, dat werd bijgewoond door alle zonen en dochters van de Nederlandse componist Hendrik Andriessen, van wie dit jaar de honderdste geboortedag wordt herdacht, trok redelijke belangstelling.

Lustrum-editie van Kunstdagen Wittem

WITTEM – „We willen het Orla[...] Festival niet naar de kroon ste[...] Ons festival is klein en eenvou[...] van opzet, maar daardoor des[...] charmanter." Dat zegt Ru Otto, [...] van de organisatoren van de Ku[...] dagen Wittem, die dit jaar voor [...] vijfde keer worden gehouden. V[...] tot en met 20 september zijn er [...] concerten – in de weekeinden [...] op de woensdagavonden – en [...] expositie in het gemeenschapsh[...] van Epen.

Combinaties van blaasinstrum[...] ten met zang of strijkinstrumen[...] bepalen voor een belangrijk deel [...] programma's van de concerten [...] dit jaar. „Dan kom je al snel [...] Brahms en Mozart," vindt Otto. [...] presenteren over het algemeen [...] houdend repertoire." Al voegt hij [...] meteen aan toe dat het Matty [...] Consort (met sopraan Ange[...] Ruzzafante) en het Beaufort K[...] tet ook composities van Niël en [...] gelingen, Ligeti, Milhaud en Be[...] spelen. Verder attendeert hij op [...] recital van sopraan Wilma Biere[...] Verbeet, het concert van [...] Gemini Ensemble en het optre[...] van pianiste Else Krijgsman. [...] openingsconcert wordt gege[...] door het Limburgs blazersensem[...] Helicon onder leiding van R[...] Rats, terwijl tijdens het slotcon[...] het Utrechts String Quartet zal [...] siceren.

Gedurende de gehele periode [...] het evenement is er in het geme[...] schapshuis in Epen een expositie [...] zien van sculpturen van Pe[...] Schuijren, grafiek en etsen van M[...] lies Knops en schilderijen van H[...] Ronken. De tentoonstelling is [...] opend van 14.00 tot 16.00 uur. A[...] concerten beginnen om 20.15 uur.

● *Pianiste Else Krijgsman.*

Vluchtig boekje over 'goddelijk duo'

● *Van Kooten en De Bie, 'het geweten' van Nederland, hier als de heren Jacobse en Van Es'.*

Een eerste bijdrage aan de Kootkunde en de Bieologie. Zo noemt de redactie van De Groene Amsterdammer het boekje 'Van Kooten en De Bie, 25 jaar narren op de kansel', dat onlangs verscheen maar in februari al als kleurenbijlage bij het opinieweekblad was gevoegd. Zelden zal de Groene zo snel uit de kiosken zijn verdwenen, want Kees van Kooten en Wim de Bie zijn populair. In het boek staan zeven artikelen over het befaamde VPRO-duo. Analyserend, kritisch, maar vooral bewonderend. Ieder van de redacteuren heeft zijn eigen vooren afkeuren, zijn eigen stokpaardjes en doet daar bevlogen kond van.

'25 jaar narren op de kansel', zo schrijven de samenstellers in hun Ten Geleide, is 'een sokkel, geen monument'. Het echte werk aan de analyse van wat Van Kooten en De Bie voor de Nederlandse samenleving betekenen, moet nog beginnen. Ze zijn zo'n onderzoek ten volle waard, zo wordt gesteld. Want: 'Naoorlogs Nederland kent geen grotere satirici, taalfilosofen, culturele analisten en vooral humoristen dan het Haagse duo'. Zwaap noemt ze in zijn eigen bijdrage zelfs 'het goddelijke duo'.

De beste bijdragen aan het boek zijn die waarin de bewondering het sterkst naar buiten treedt. Het bijna lyrische verhaal van Loek Zonneveld over de duo's die Van Kooten en De Bie hebben uitgebeeld bijvoorbeeld. Zonneveld schrijft: „Er wordt wel eens enigszins misprijzend beweerd dat Van Kooten en De Bie de dominees van de Nederlandse televisie zijn geworden. Het is, vrees ik, erger. Ze zijn het geweten van dit land."

Zonneveld trekt vergelijkingen met Laurel en Hardy en moet constateren dat de Hagenaren zich aan alle wetmatigheden aangaande komische duo's onttrekken. „Vooreerst zijn Van Kooten en De Bie geen duo, omdat hun creaties hun som en de meerwaarde zijn van twee briljante solisten. Van een relatie tussen aangever en afmaker is bij hen bijvoorbeeld geen sprake."

Bewonderend is ook de bijdrage van Ivo de Wijs, die het uiteraard over het grensverleggende taalgebruik van de twee heeft en moet vaststellen dat ze ook hier de traditionele indelingen en rubriceringen van de taalwetenschap aan alle kanten met voeten treden.

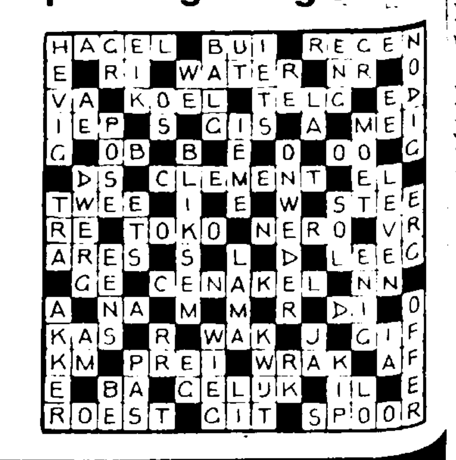
In het boekje is ook een interview van Theo van Gogh met Kees van Kooten opgenomen. Het is veelzeggend dat zelfs in dit interview niets duidelijker wordt over de echte Van Kooten, hoezeer in Ten Geleide de redactie al haar verwondering uitspreekt over het gegeven dat niemand in Nederland ooit de vraag heeft gesteld wie Van Kooten en De Bie nu eigenlijk waren en wat hen precies beweegt.

Dat de televisieprogramma's van Van Kooten en De Bie – misschien zelfs op wereldschaal – tot het meest unieke behoren wat het medium ooit heeft voortgebracht, staat buiten kijf. We schenken in Nederland te weinig aandacht aan de analyse van het weinige goede wat de televisie, het vluchtigste aller media, te bieden heeft. In zoverre is het goed dat dit boekje er is. Als begin en als lekker vluchtig leesvoer.

Een fundamentele bijdrage aan de serieuze Kootkunde en Bieologie is het echter nauwelijks.

Martin van Amerongen en René Zwaap (red.): 'Van Kooten en De Bie. 25 jaar narren op de kansel'. *f* 19,50. Uitgeverij Jan Mets/De Groene Amsterdammer.

Oplossing van gisteren

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966

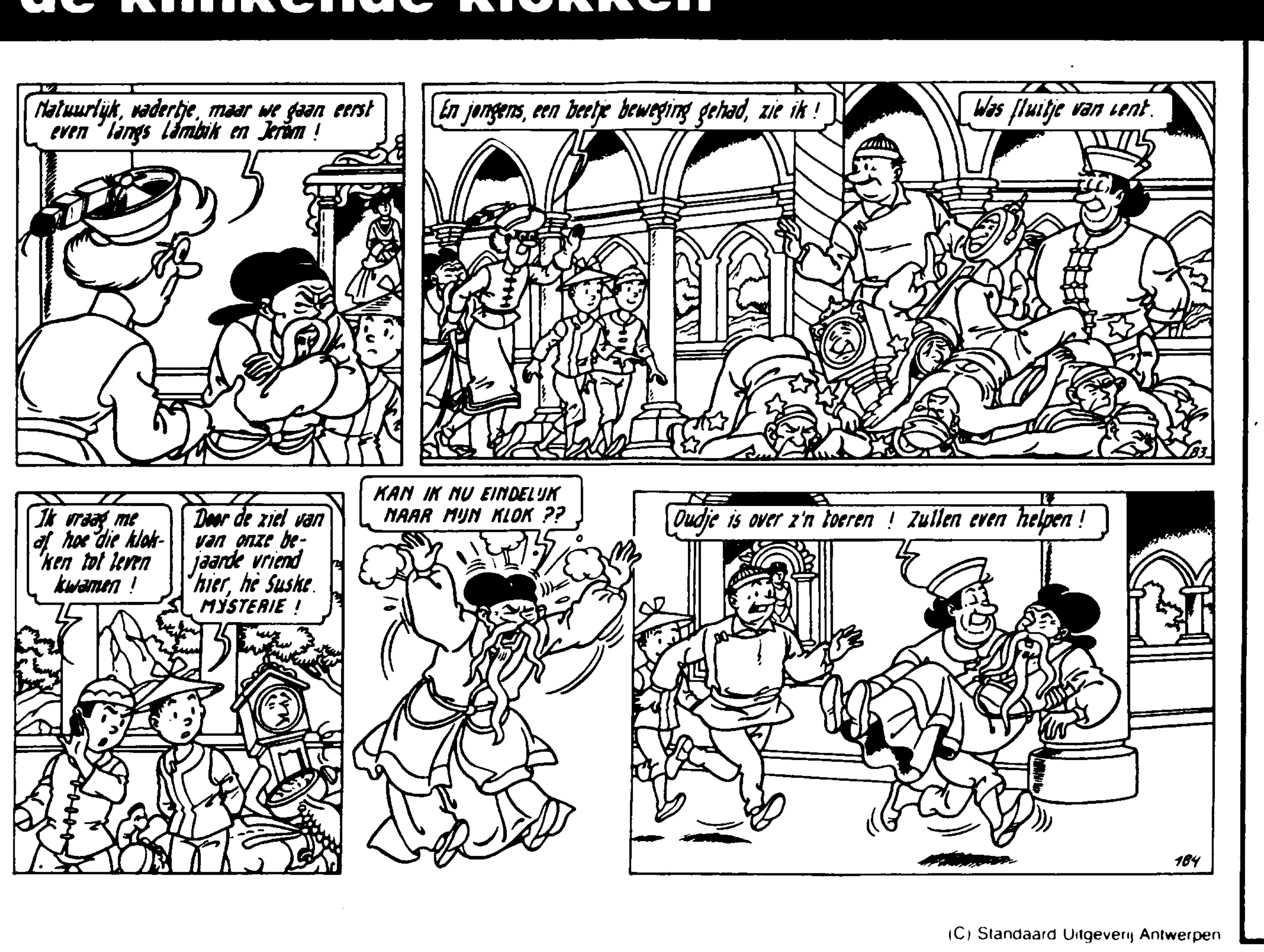
Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

Banken:
ABN Bank Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-452932/455506
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Valkenburg 04406-15045

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen
bij automatische betaling:
per maand *f* 27,45
per kwartaal *f* 82,35
Per acceptgiro:
per maand *f* 28,45
per kwartaal *f* 83,35
losse nummers *f* 1,60
Bfr. 30

de klinkende klokken

recept

Salade van kool-selderij

DOOR HUUB MEIJER

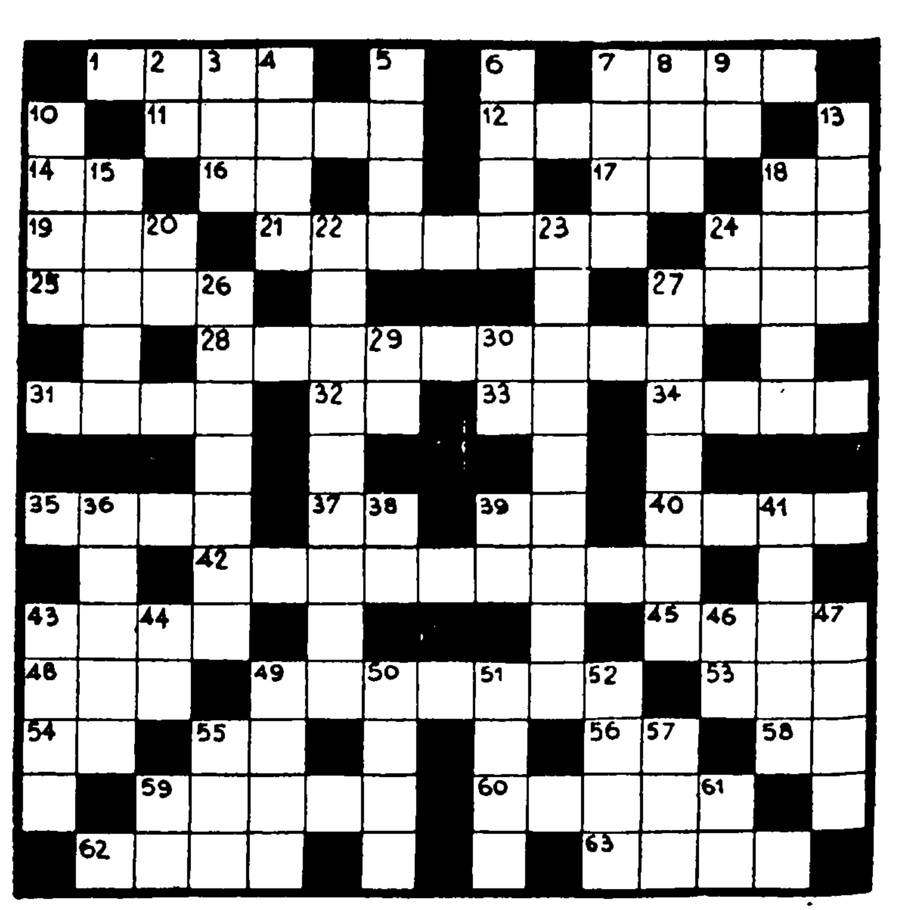
Benodigdheden voor 8-10 personen: 1 niet te grote stevige witte kool, 5-6 mooie stengels bleekselderij, fijngehakte peterselie. Voor de saus: zout, 1 el mosterd, ruim 1 el suiker, 1 ei, 2 el gesmolten boter, 1½ dl slagroom, 3 el azijn.

Verwijder de buitenste bladeren van de kool en snijd de steel tot aan de kool bij. Hol met een scherp mes de kool zo uit dat nog slechts een dunne wand overblijft. Snijd het vruchtvlees in reepjes en leg deze in ijskoud water.

Snijd selderijstengels in dunne repen. Meng alle ingrediënten voor de saus, zet deze boven hete stoom en laat de saus au-bain-marie langzaam dik worden. Zeef de saus en laat rustig afkoelen.

Voor het serveren de uitgelekte kool en selderijreepjes mengen met de fijngehakte peterselie. Schenk hierover de afgekoelde roomdressing, meng opnieuw en schep het geheel in de uitgeholde kool. Garneer met peterselie of selderijblaadjes en serveer direct.

puzzel van de dag

Horizontaal

1. constructiedeel v.e. bouwwerk; 7. vloeibare kost; 11. graansoort; 12. melksap der rubberbomen; 14. eminentie (afk.); 16. bazige vrouw; 17. bijbelse stad; 18. heilige (Lat. afk.); 19. papegaai; 21. repen gedroogd vlees van geschoten wild; 24. Franse daalder; 25. pleisterkalk; 27. telwoord; 28. half-ambtelijk, niet officieel; 31. middag; 32. eerstkomende (afk.); 33. administratietroepen (afk.); 34. ver (Gr., in samenst.); 35. och kom!; 37. ter plaatse (Lat. afk.); 39. muzieknoot; 40. vervoermiddel; 42. zeevis; 43. klein, niet lang; 45. fijngemalen tufsteen; 48. bid (Lat.); 49. geschenk; 53. boom; 54. ter herinnering (Lat. afk.); 55. muzieknoot; 56. bolgewas; 58. voorzetsel; 59. ingedikt sap; 60. luisterrijk; 62. stoot, klap; 63. wenteling.

Verticaal

2. zilver (scheik. afk.); 3. rivier in Neder[...]; 4. schaaldier; 5. diereverblijf; 6. muze v.d. geschiedenis; 7. onbuigzaam; 8. ijzerhoudende grond; 9. uit (Lat. v.z.); 10. tovenares; 13. steun; 15. vervoermiddel; 18. huid v.e. vrucht; 20. uitroep; 22. ondergeschikt, slecht; 23. evenwel, toch; 24. bijvoorbeeld (Lat. afk.); 36. ontwerp (Fr.-Lat.); 27. brutaal (volkst.); 29. pers. vnw.; 30. dieregeluid; 36. bijzonder groot; 38. luitenant (afk.); 39. regerings-reglement (afk.); 41. geroosterd sneetje brood; 43. handschrift voor de pers; 44. zonnegod; 46. muzieknoot; 47. toneelstuk; 49. gewricht; 50. uitgang (Lat.); 51. peulvrucht; 52. spits einde v.e. voorwerp; 55. naaldboom; 57. wereldtaal; 59. georganiseerd overleg (afk.); 61. de oudste (Lat. afk.).

Mogelijk herstel kredietgaranties van tien miljard dollar

Rabin en Bush halen banden VS-Israël aan

KENNEBUNKPORT – De Amerikaanse president, George Bush, heeft gisteren de Israëlische premier, Jitschak Rabin, verwelkomd in zijn buitenhuis in Kennebunkport (Maine). De besprekingen die Bush en Rabin gisteren en vandaag houden, zullen naar verwachting leiden tot een overeenkomst over een door Israël gewenste bankgarantie van tien miljard dollar (ca. 17 miljard gulden).

Een aanwijzing voor een verbetering van de betrekkingen tussen de Verenigde Staten en Israël is dat Rabin de nacht in het buitenhuis van de president doorbrengt. De verhouding van Bush met Rabins voorganger Jitschak Shamir, was veel koeler. Rabin nam vorige maand de functie van Shamir over.

Washington weigerde Shamir de gevraagde bankgaranties, omdat Israël geen einde maakte aan de vestiging van nieuwe nederzettingen voor joodse kolonisten in de bezette gebieden. De VS beschouwen de bouw van de nederzettingen als een obstakel in het vredesproces.

Bush zei bij de aankomst van Rabin dat de Israëlische premier veel vrienden in de VS heeft, onder wie de man die naast hem stond. „Wij vervolgen ons erover de reeds sterke onderlinge banden verder aan te halen." Ook Rabin zei te streven naar een betere verstandhouding.

De Israëlische eerste-minister verklaarde het vredesproces in het Midden-Oosten een werkelijke kans te willen geven zonder de veiligheid van de joodse staat in gevaar te brengen. Op 24 augustus beginnen in Washington nieuwe gesprekken tussen Israël en zijn buurlanden en de Palestijnen.

Een Amerikaanse functionaris zei dat er geen duidelijke obstakels zijn die een overeenkomst over de bankgaranties nu nog in de weg staan. De Amerikaanse bankverklaring moet Israël in staat stellen op gunstige voorwaarden geld te lenen om de opvang van honderduizenden joodse immigranten uit de voormalige Sovjetunie te financieren.

Waarschuwing

Het Israëlische kabinet liet gisteren weten dat het leger en politie opdracht hebben gekregen tegen illegale nederzettingen van joodse kolonisten op te treden.

In Kennebunkport zei Rabin tijdens de gebruikelijke fotosessie dat zijn nieuwe regering 'de volgorde van de nationale prioriteiten wil wijzigen'. „De werkelijke problemen liggen volgens ons op binnenlands gebied," zei hij. Zijn regering wil volgens Rabin 'serieus onderhandelen zonder de veiligheid van Israël in gevaar te brengen'. „We willen de vredesonderhandelingen werkelijk een kans geven."

Over de relatie met de VS zei Rabin: „Er bestaat geen twijfel over dat we tot een betere en intiemere verstandhouding tussen onze twee landen, volkeren en regeringen willen komen. En laten we hopen dat dit bezoek de mogelijkheid biedt om terminste duidelijk te maken waar we staan, wat we samen kunnen doen om deze doelen te bereiken."

● *Het bezoek van Jitschak Rabin aan het vakantieverblijf Kennebunkport van president Bush werd gisteren gekenmerkt door vriendelijkheid. Bush verstuurde de uitnodiging op de dag dat Rabin als premier aantrad, een uitnodiging die werd gezien als een erkenning van het nieuwe politieke beleid dat de Arbeiderspartij in het vooruitzicht had gesteld.*
Foto: EPA

Kamerleden moeten europarlementariër kunnen zijn

Brinkman ook voor dubbellidmaatschap

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – CDA-fractievoorzitter Brinkman is het met premier Lubbers eens dat Tweede Kamerleden ook lid van het Europees Parlement moeten kunnen worden.

Daarnaast moet een deel van de fractie maatschappelijke functies naast die van volksvertegenwoordiger gaan uitoefenen. Kamerleden hoeven dan niet aan een maximale zittingstermijn in het parlement gebonden te worden.

Brinkman zegt dit in een interview met het partijblad CD/Actueel. De CDA-fractieleider lanceert in het themanummer over de toenemende kloof tussen burger en overheid suggesties om de relatie tussen de kiezer en zijn fractiegenoten te verbeteren.

Zo kan wat Brinkman betreft de scheiding tussen het lidmaatschap van het nationale parlement en van het Europees Parlement in Straatsburg opgeheven worden. Dit zogenaamde 'dubbelmandaat' werd in 1979 afgeschaft. Ook premier Lubbers opperde onlangs dat kamerleden ook best europarlementariër kunnen zijn. Uit zowel Kamer als Europarlement kwam kritiek op de suggestie. De twee zware banen zouden niet te combineren zijn. Brinkman: „Het tijdsargument tégen het dubbelmandaat maakte weinig indruk op me, het gaat om mensen die toch al gewend zijn hard te werken".

Functie

Ook vindt Brinkman het een goede zaak als zijn fractiegenoten naast het kamerlidmaatschap een andere functie in de samenleving gaan vervullen. „Ik ben ervan overtuigd dat een belangrijk deel van de frustaties jegens de politiek heeft te maken met het feit dat de politiek een vak apart is geworden."

Van de fractievoorzitter hoeven niet alle 54 leden op zoek te gaan naar een bijbaan. Maar voor 'een deel' zal het goed zijn om 'midden in de beroepspraktijk te zitten van bijvoorbeeld de advocatuur, de middenstand of de verpleegkunde'. Want: „Dergelijke mensen zijn voor de burger tastbaarder dan veel 'stafachtigen' die hoe langer hoe meer de kamerbankjes zijn gaan bevolken", aldus Brinkman. In 1984 opperde (toen nog minister) Brinkman hetzelfde, wat hem op een openlijke reprimande van de Kamer kwam te staan. PvdA-voorzitter Rottenberg liet onlangs weten eveneens voor kamerleden met bijbanen te zijn.

Rechtszaak Demjanjuk verplaatst naar VS

CINCINNATI – De behandeling van de zaak van de van nazi-oorlogsmisdaden beschuldigde John Demjanjuk verplaatst zich vandaag van een Israëlisch naar een Amerikaans hof, in Cincinnati. Oorzaak is nieuw bewijsmateriaal waaruit zou kunnen blijken dat Demjanjuk in 1986 niet naar Israël had mogen worden uitgewezen.

In Israël is de Oekraïnse Demjanjuk, 72, tot de dood door de strop veroordeeld wegens zijn rol als 'Ivan de Verschrikkelijke' in het doden kamp Treblinka, maar hij heeft daartegen beroep aangetekend bij het Israëlische Hooggerechtshof, dat binnenkort uitspraak zou moeten doen.

Dat het hof van beroep in Cincinnati zich nu weer over de uitwijzingskwestie moet buigen komt door verklaringen van 37 bewakers en burgers uit Treblinka. Zij zeggen dat de beklaagde niet 'Ivan de Verschrikkelijke' is, maar dat dit toen een andere man was, Ivan Martsjenko. Daarnaast zijn er beweringen dat het Amerikaanse ministerie van Justitie materiaal in de doofpot stopte waardoor het van Martsjenko wist voordat het Demjanjuk naar Israël uitwees.

Demjanjuk zelf heeft steeds ontkend 'Ivan de Verschrikkelijke' te zijn, de man die in Treblinka de motor van de gaskamers bediende, waarin 870.000 van de zes miljoen joden stierven die werden omgebracht door toedoen van de nazi's. Hij bestrijdt ook ander materiaal, dat hij op zijn minst bewaker was in een ander kamp dan Treblinka. Het grootste deel van de 37 nieuwe verklaringen kreeg Israël na de ineenstorting van de Sovjetunie uit archieven van de vroegere geheime dienst KGB.

Het ministerie van Justitie gaf in juni toe dat het 14 jaar geleden materiaal over Martsjenko had, dat Demjanjuk zou hebben kunnen helpen, maar zei ook dat de kern niet raakte en er 'ruime aanwijzingen zijn voor de conclusie dat Demjanjuk Ivan de Verschrikkelijke is'. „In dit geval zal de vraag of Demjanjuk schuldig is of niet op de juiste wijze worden behandeld door de Israëlische hoven".

Invoering van vaarbelasting uitgesteld

NIEUWEGEIN/UTRECHT – De invoering van de vaarbelasting op plezierhvaartuigen is voorlopig een jaar uitgesteld. De Raad van State heeft zoveel aanmerkingen op het wetsontwerp dat het ministerie van Financiën een jaar nodig heeft om alle op- en aanmerkingen in het wetsontwerp te verwerken. Minister Maij-Weggen van Verkeer en Waterstaat heeft dit gezegd tijdens de viering van het 100-jarig bestaan van het Merwedekanaal.

Binnenkort krijgt staatssecretaris Van Amelsvoort van Financiën 63.845 handtekeningen aangeboden die een actiecomité heeft verzameld tegen de invoering van een vaarbelasting. Het ministerie van Verkeer en Waterstaat zegt de opbrengst van de vaarbelasting nodig te hebben voor het onderhoud van de waterwegen.

Terug op aarde

● *De Russische kosmonauten Alexander Kaleri (links) en Alexander Victorenko (midden) en de Franse wetenschapper Michel Tognini (rechts) lachen tevreden na hun veilige landing met de Soyoez TM-14 in Kazachstan. De Frans-Russische ruimtemissie was de eerste in een reeks van vijf voor de eeuwwisseling. Het Franse ruimtebureau CNES betaalt de Russische deelname aan het ruimteonderzoek.* Foto: EPA

Kamerlid Linschoten 'betrapt'

DEN HAAG – Het VVD-kamerlid Robin Linschoten (35) blijkt een te bekende Nederlander te zijn om zo maar even ergens te kunnen solliciteren. Pogingen om een deel van zijn zomervakantie door te brengen als werknemer in de tuinbouw om zodoende een beeld te krijgen van illegale arbeid in deze bedrijfstak, zijn mislukt. Twee keer probeerde Linschoten bij tuinders in Flevoland een baantje te krijgen en twee keer werd hij herkend ... en afgewezen.

Het kamerlid zei gisteren de afwijzingen niet direct in verband te willen brengen met de mogelijke aanwezigheid van illegale werknemers bij de twee tuinders. „Maar waarom zij zo'n watervrees hebben om mij een paar weken mee te laten draaien weet ik ook niet".

Linschoten wil het later dit jaar nog een keer proberen en dan mogelijk in een andere bedrijfstak, waarvan wordt gezegd dat de illegale arbeid er welig tiert. „Want ik mag dan misschien wel bekend zijn, maar het kan toch niet zo zijn dat iedereen in Nederland mij kent", aldus Linschoten gisteren.

Pseudokoopteam door rechter op vingers getikt

AMSTERDAM – De rechtbank in Amsterdam heeft gisteren een flinke tik uitgedeeld op de vingers van het pseudokoopteam dat betrokken was bij de aanhouding van twee expolitiemensen die verdacht worden van tal van strafbare feiten.

De pseudokopers en hun begeleiders bij de politie en justitie zouden processen-verbaal hebben achtergehouden met daarin mogelijk relevante gegevens voor het proces tegen de politiemannen. Die stukken moeten, volgens de rechtbank, boven tafel komen.

Het proces tegen de inmiddels ontslagen politiemensen L.H. (33) en H. van E. (35) werd gisteren voor de tweede keer dit jaar aangehouden. De aanhouding van Van E. en H. werd onder meer bewerkstelligd door de inzet van pseudokopers. De voormalige rechercheurs van het Amsterdamse bureau Raampoort worden ervan verdacht in 1990 betrokken te zijn geweest bij de verkoop van honderd kilo hasj.

Geen onderzoek naar beleid VS

WASHINGTON – De Amerikaanse regering heeft gisteren een verzoek van het Congres afgewezen om een onafhankelijk onderzoek in te stellen naar het regeringsbeleid jegens Irak voorafgaand aan de Golfoorlog.

De pers in de Verenigde Staten onderzoekt reeds enige maanden nauwgezet aanwijzingen over mogelijke fouten die de regering in Washington tegenover Irak zou hebben gemaakt. De regering zou voor het uitbreken van de Golfcrisis van plan zijn geweest de betrekkingen met Saddam te verbeteren.

Minder geld voor verslavingszorg

CAD kwaad over bezuinigingen

UTRECHT – Op hoge poten heeft de Nederlandse Vereniging CAD's (consultatiebureaus voor alcohol en drugs) een brief naar staatssecretaris Simons (volksgezondheid) geschreven. De vereniging is er achter gekomen dat de bewindsman de subsidies in het kader van de Tijdelijke Financieringsregeling Verslavingszorg (TFV) per 1 januari wil verminderen met 5 procent. Dat brengt de zorg in gevaar en heeft ernstige gevolgen voor de cliënten, de volksgezondheid en de openbare orde, zo schrijft de vereniging gisteren.

Simons heeft zijn plan medio juli per brief kenbaar gemaakt aan de 23 zogenoemde TFV-gemeenten. De bezuinigingen zijn nodig door de 'financieel-economische toestand van het land', zo liet hij toen weten. Pas na Prinsjesdag zal de staatssecretaris een besluit nemen.

De CAD's hebben nu pas kennis genomen van die brief aan de gemeenten en zijn hoogst verbaasd. Want de Nota Verslavingsproblematiek die eind juni naar de Tweede Kamer is gegaan, vermeldt niets over minder geld voor de verslavingszorg. Integendeel, de regering spreekt in die nota zelfs van intensiveringen, net als de dit voorjaar door de Tweede Kamer geaccepteerde nota Gezondheidsbeleid 1992.

De CAD's wijzen erop dat hen ook nog bezuinigingen in de jeugdbescherming en reclassering te wachten staan. Gaat alles door, dan is er sprake van een korting van minstens 10 procent op het budget voor ambulante verslavingszorg in 1993. Dat belemmert de uitvoering van het takenpakket en heeft ingrijpende gevolgen, waarschuwt de vereniging.

Ze kan dit niet rijmen met het regeringsbeleid rond alcohol, drugs en verslavingszorg. „In feite speelt de rijksoverheid mooi weer met haar nationaal en internationaal alcohol- en drugsbeleid, maar maakt het de verslavingszorg onmogelijk haar rol te spelen bij de uitvoering daarvan", aldus de brief aan Simons.

Kopstuk ETA aangehouden

MADRID – De Franse politie heeft gisteren in Nantes Josu Amantes Arnaiz gearresteerd. De 31-jarige Spanjaard, die de bijnaam 'Txirlas' draagt, is naar verluidt lid van 'de politieke tak' van de Baskische afscheidingsbeweging ETA. Hij zou hebben meegedaan aan een groot aantal aanslagen op banken in Spaans Baskenland.

'Txirlas' leefde sinds 1982 ondergedoken in Frankrijk. In 1985 raakte hij zwaar gewond bij een aanslag door een rechtse terreurgroep in Bayonne. Sindsdien was de politie zijn spoor bijster.

Nog geen week geleden was in Bordeaux de vermeende ETA-topman Faustino Villanueva ('Txapu') gearresteerd.

De grootste slag had de politie in maart geslagen toen ze in Frans Baskenland de ETA-kopstukken Francisco Mugica Garmendia, Jose Luis Arregui Erostarbe en Jose Luis Alvarez Santacristina arresteerde.

punt uit

● Vermoord

Een leider van de radicale Palestijnse organisatie Fatah-Revolutionaire Raad is gisteren in het oosten van Libanon vermoord, zo is uit Libanese bronnen vernomen. Het is voor de tweede keer binnen korte tijd dat in Libanon een leider van de organisatie van Abu Nidal wordt vermoord. Op 23 juli werd Walid Khaled, de woordvoerder van de groepering, bij een vluchtelingenkamp bij Beiroet doodgeschoten. Enkele weken eerder, op 9 juli, vond in de oostelijke Bekaa-vallei een derde leider van Fatah-Revolutionaire Raad bij een aanslag de dood.

● Kaviaar

De kwaliteit van de Russische kaviaar loopt hard terug, nu door de omwenteling in de Sovjetunie de controle op de productie is weggevallen. Veel van de aangeboden kaviaar is vervuild met chemisch afval en pesticiden. De Nederlandse importeurs van de luxe lekkernij die goed is voor 120 tot 500 gulden per ons, importeren om die reden allang geen kaviaar meer uit de Sovjetunie. Caviar House in Hoofddorp en Jacobus Toet in Scheveningen, de twee enige importeurs in ons land, halen hun kaviaar alleen nog uit Iran.

● Controle

Het personeel van tax freeshops moet met ingang van 1 januari 1993 gaan controleren welke goederen en welke hoeveelheden door passagiers worden ingekocht. Dat zal moeten gebeuren aan de hand van de instapkaart van betrokkene. Staatssecretaris Van Amelsvoort (Financiën) heeft dit de Kamer meegedeeld. Met ingang van 1993 vallen de grenzen binnen de EG weg. Dat heeft niet alleen consequenties voor belastingen en accijnzen maar ook voor de controles als van het ene naar het andere land gereisd wordt.

● Journalist

De verslaggever van de pro-Koerdische krant Ozgür Gundem, die zondagavond zwaargewond raakte bij een aanslag in Ceylanpinar in het zuidoosten van Turkije, is gisteren aan zijn verwondingen overleden. Huseyin Deniz is de achtste journalist die sinds begin dit jaar in Turkije vermoord wordt. Deniz, voormalig secretaris-generaal van de pro-Koerdische Arbeiderspartij van het Volk (HEP), overleed toen hij overgebracht werd naar een ziekenhuis in Diyarbakir waar een kogel uit zijn hoofd verwijderd zou worden. Het was de tweede keer binnen een week dat er een aanslag tegen journalisten van Ozgür Gundem gepleegd wordt. De krant heeft de Hezbollah, een fundamentalistische Koerdische organisatie, ervan beschuldigd de aanslagen gepleegd te hebben.

● Arrestaties

De Zuidkoreaanse politie heeft gisteren na de bestorming van twee universiteiten in de hoofdstad Seoul 76 studenten gearresteerd. Tweeduizend geuniformeerde politie-agenten gebruikten traangas tegen de studenten, die met stenen en brandflessen gooiden. Volgens de politie kwam het op de campus van de Chungang-universiteit tot gewelddadige botsingen tussen de politie en de studenten. Hoeveel mensen gewond zijn geraakt bij het studentenprotest is niet bekend. De studenten wilden de 47-jarige herdenking van de bevrijding van Zuidkorea van de Japanners aangrijpen voor een massaal protest tegen de regering. Deze plechtigheid wordt zaterdag gehouden.

● Samenwerking

China en Kazachstan hebben gisteren zeven samenwerkingsverdragen in Peking getekend, meldde het persbureau Nieuw China. Het gaat om samenwerking op het gebied van cultuur, onderwijs, visa en een protocol over overleg tussen ministers van buitenlandse zaken.

● Sikhs

Militante Sikhs hebben volgens de politie 21 verwanten van politieagenten doodgeschoten, in drie dorpen in het district Barnala, vermoedelijk als wraak voor de moord op een van hun leiders, Sukhdev Singh. Sukhdev Singh was de derde leider die door de politie werd opgespoord en gedood. In de strijd van de regering tegen de strijd voor een eigen Sikhstaat Khalistan zijn de afgelopen tien jaar 20.000 mensen gedood, voor het merendeel Sikhs.

'Van familie heb ik al drie maanden niets meer gehoord'

Wanhoop bepaalt leven Bosnische vluchtelingen

DEN BOSCH – De holle ogen en de diepe groeven in hun gezicht verraden de verschrikkingen die ze moesten doorstaan. Kinderen hebben bezit genomen van de schommels en de wip op de zonovergoten binnenplaats, maar van een zomerse vrolijkheid getuigt de sfeer bepaald niet. Natuurlijk, hartelijk dank Nederlandse overheid, voor het onthaal in uw land. Een week bivakkeren de ruim driehonderd Bosnische vluchtelingen nu hier. Lichamelijk zijn ze er stukken beter aan toe, maar geestelijk verkeren allen nog in grote nood. Verdriet, onzekerheid en wanhoop in de Koning Willem I-kazerne in Den Bosch. Kan iemand misschien vertellen waar onze vaders, broers en ooms zijn?

De onzekerheid vreet aan de Bosnische ontheemden. Gedurende de afgelopen week is slechts een enkeling er in geslaagd in contact te komen met achterblijvers in het oorlogsgebied. De twee telefoons op de binnenplaats van het 'tijdelijk opvangcentrum' worden amper gebruikt. Bellen naar Tuzla of Zvornik, waar de meeste in Den Bosch ondergebrachte islamitische vluchtelingen vandaan komen, is zinloos. De lijnen zijn dood.

Er wordt gesproken over de aanschaf van een satelliettelefoon, zodat er wel contact gelegd kan worden met het thuisfront. De om informatie schreeuwende vluchtelingen moeten het nu doen met een paar dagen oude krant en de Nederlandse televisiebeelden. Met een schotelantenne zouden ze ook hun eigen Bosnische televisie kunnen ontvangen. Tot dat gerealiseerd is zitten ze met hun oor gekluisterd aan drie wereldontvangers, dit weekeinde geschonken door geloofsgenoten.
Een van de vrouwen herinnert zich de melodie die de lokale radiozender in het door haar ontvluchte Zvornik - door de rivier de Drina gescheiden van Servië - op 8 april uitbraakte: 'Wie zei er dat Servië niet groot kan zijn?'.

Dat was enkele uren nadat milities het vuur openden op de weerloze burgers van de stad. De Servische inwoners hadden enkele weken eerder hun huis verlaten en waren de rivier overgestoken. Op 9 april keerden ze terug om hun voormalige buren uit te moorden.

Gedood

„In mijn straat, die misschien honderd meter lang is, zijn zeker 150 mensen doodgeschoten", vertelt een andere vluchtelinge. Haar naam wil ze niet noemen; wie weet krijgen achtergebleven familieleden er nog meer problemen door. Haar vader is afgevoerd naar een concentratiekamp, twee ooms en een zwager zijn doodgeschoten. Van de rest van haar familie heeft ze niets meer gehoord.

Verhalen over massagraven en aan stukken gesneden lijken die in de rivier zijn gegooid worden alleen maar overtroffen door de stellige bewering dat de Serviërs van islamitische kinderen oren en vingers afsnijden. De vluchtelinge zegt het gezien te hebben, toen een gedode Servische soldaat wel heel erg begon te stinken en in zijn zakken de rottende ledematen werden gevonden: „Ze krijgen er vier Duitse marken voor: voor een oor of een vinger".

Het vredige Brabantse land kan haar dan ook allerminst bekoren. Onder instemmend geknik en geroep van andere vluchtelingen barst ze uit: „Waarom doen jullie niets? Waarom krijgt die schoft van een Milosevic (de Servische president, red.) alle tijd om door te gaan met zijn volkerenmoord?"

Breien

In de schaduw op de binnenplaats hebben twee hoogbejaarde Bosnische vrouwen zich al neergelegd bij het werkeloos toekijken van de wereld, terwijl hun land stelselmatig wordt verwoest en hun volk uitgemoord. Ze laten de tolk weten de handen zelf uit de mouwen te steken: met breinaalden. Immers: nu vallen de mussen nog van het dak, maar de winter komt er aan. Zij gaan vast wanten breien voor de Bosnische strijders.

Onderhandelingen maken einde aan Honeckers t

Duitsland begonne[t] met sloop wapentu[i]

DOOR HANS HOOGENDIJK

ROCKENSUSSRA – De Duitse minister van defensie Volker Rühe (CDU) en zijn minstens zo ambitieuze collega van buitenlandse zaken Klaus Kinkel (FDP) hadden het allemaal prima gepland. Midden in de komkommertijd zouden zij het startsein geven voor de operatie 'Sloop het wapentuig'. Dat garandeerde een geweldige belangstelling van de media, zo hadden ze bedacht.

En dat klopte. Het Thüringse dorpje Rockensussra in de ex-DDR beleefde verleden week een ware invasie van de internationale pers toen de bewindslieden persoonlijk het commando 'Snijbranders, Mars' gaven voor de demontage van het eerste slachtoffer. Het was een bijna antieke pantserwagen van het type BTR 40, gebouwd in de Sovjetunie. Duitsland zal de komende 40 maanden onder internationaal toezicht ruim 11.000 wapensystemen vernietigen. De kosten bedragen rond 220 miljoen gulden.
In totaal zullen 29 Europese landen 40.000 tanks, gepantserde voertuigen, artillerie, helikopters, vlie[g]gen en ander materiaal m[oeten] slopen. Dat is het resultaat v[an een] vergadering van de leden v[an de] Conferentie voor Veiligheid e[n Sa]menwerking in Europa (CVS[E] 1990 in de Finse hoofdstad Hel[sinki]. Alle deelnemers waren het e[r over] eens dat er gezien de revoluti[onaire] veranderingen in Europa teve[el wa]pens waren en dat dus oorlo[gstuig] vernietigd moest worden.
Duitsland wilde het goede [voor]beeld geven. Nu was dit ni[et] moeilijk, omdat na de Duitse [hereni]niging het hele arsenaal va[n het] vroegere Oostduitse leger, de N[atio]nale Volks Armee, aan Navo[zijde] werd meegeteld en de Duitser[s] ineens veel te veel hadden.
De nieuwe Duitse minister va[n de]fensie Rühe zit al tijden in [zijn] maag met al die tanks, gepant[serde] manschapsvoertuigen, kano[nnen], helikopters, oude Migs en oo[rlogs]schepen. Hij is als de dood d[at ze] via slinkse wegen bijvoorbee[ld in] voormalig Joegoslavië zouden [ku]nen belanden. Rühe sloot uit d[at de] vroegere Warschaupactlanden [in] aanmerking komen voor de re[st]standen.
Finland krijgt wel tanks en oo[k In]donesië heeft voor een zacht p[rijsje] beslag weten te leggen op een aantal patrouilleboten waarmee [Ho]necker vroeger de klassevijan[d op] de gaten hield.
Er blijft echter nog veel te veel [over] en aangezien de kosten voor b[ewaring] pening en onderhoud de to[ch al] krappe begroting van Rühe [zouden] belasten, besloot hij nu als ee[rste] tot de sloop over te gaan. Dui[tsland moet] die wapens vernietigen, dat m[aakt] toch op de rest van de wereld [een] prima indruk maken, zal hij he[bben] gedacht.

Snijbrander

De eerste pantserwagen stond [kla]rig opgesteld voor de nieuw[ge]bouwde hal om onder minister[ieel] toezicht en volgens de intern[atio]naal afgesproken normen met [een] snijbrander keurig in mootjes [te] worden gehakt. Er omheen [ta]... met een drankje en een hapje [en] grote borden waarop stond [dat] voor wapentuig er allemaal ve[el] aan moest geloven.

Alles stond klaar voor het hoge [be]zoek. De helikopters van de lan[dende] de bewindslieden veroorzaak[ten] echter zoveel wind dat het hele [...] ondersteboven werd geblazen. [...] gerekend de hoogste ambtenaa[r die] het vernietigingsverdrag in He[lsin]ki had voorbereid, kreeg een b[...] tegen zijn hoofd. Met een plei[ster] op zijn hoofd kon hij even later [...] volgen hoe zijn baas enigszins b[...] gelijk de snijbrander aanstak [en] deze zichtbaar opgelucht aan [de] professionele slopers overhandig[de].

Minister van buitenlandse zak[en] Klaus Kinkel ziet in deze actie „[een] symbool voor de overwinning v[an] het gezonde verstand en de mo[raal] op de confrontatie en de wap[en]wedloop". Er moet nu een br[ede] politieke samenwerking op vei[lig]heidsgebied in Europa komen o[m] oorlogen, zoals in ex-Joegoslavië voorkomen, aldus Kinkel.

Secretaris Toth van Hongaarse federatie:

'Meeste Bosniërs blijven'

DEN HAAG - Van de Bosniërs die de afgelopen weken als ontheemden in Nederland Zeewolde arriveerden, zal 75 procent zich definitief in Nederland vestigen. Ondanks de opzet van de regering om slechts voorlopige opvang toe te staan. Ondanks ook hun eigen wens zo snel mogelijk weer terug te keren. Dat zegt mr. M.I. Tóth, secretaris van de Stichting Hongaarse Federatie in Nederland.

Tóth was in 1956/57 zeer nauw betrokken bij de opvang van ruim drieduizend Hongaren in Nederland. „Ook zij waren ervan overtuigd dat ze binnen een half jaar weer in hun vaderland zouden zitten. Uiteindelijk is 80 procent hier volledig geïntegreerd", aldus Tóth.

Tóth kwam in juli 1949 als afgestudeerd jurist/theoloog naar Nederland, om verder te studeren aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. Mede vanuit zijn religieuze achtergrond, raakte hij nauw betrokken bij de opvang van de Hongaren die in '56 vluchtten voor de Russische tanks. „We voorzagen chaotische toestanden als ruim drieduizend Hongaren op eigen houtje of in kleine groepjes hun weg zouden moeten vinden. Er moesten dus mensen komen die de Nederlandse verhoudingen kenden en die als onderhandelaar zouden kunnen optreden. Om in zo'n 'kristallisatiepunt' te voorzien, werd de Stichting Hongaarse Federatie in Nederland opgericht".

Julianahal

De Hongaren, die de eerste dagen in Nederland werden ondergebracht in de Julianahal (die naam moet bekend hebben geklonken, want eerder al was een deel van hen verwelkomd door koningin Juliana) van het Utrechtse Jaarbeurscomplex, verspreidden zich vrij vlot over 44 verschillende opvangcentra in Nederland.
„Belangrijk selectie-criterium was of zij van katholieke of protestantse huize kwamen", herinnert Tóth zich. Bovendien werd nog een derde groep geselecteerd: die van de studenten. Van de pakweg 160 studenten die uit Hongarije waren gevlucht, konden er 116 in Nederland verder studeren.

Gesloten

Al in mei 1957 werd het laatste van de opvangcentra (Bos en Hei in Uddel) gesloten; alle Hongaren waren ondergebracht bij gezinnen of hadden een eigen woning toegewezen gekregen.
„Het belangrijkste verschil met de opvang van Bosniërs nu, was dat de Hongaren in Nederland mochten blijven. Zelf dachten zij weliswaar dat ze zó weer terug zouden zijn, maar de regering wist wel beter. Vanuit dat oogpunt is het bijzonder verstandig geweest om de Hongaren over heel Nederland te verspreiden. Dat is de enige garantie voor een succesvolle integratie. Houd je ze bij elkaar in opvangcentra of sta je toe dat ze elkaar opzoeken, dan kweek je aparte maatschappijtjes binnen de samenleving. Kijk naar de Molukkers en naar de Surinamers".

Tóth erkent dat van de 'succesvol geïntegreerde' Hongaren niettemin 20 procent op een of andere manier mislukte in Nederland. „Een maatschappelijk werker kan aardig inschatten of een opvanggezin is berekend op haar taak. Maar wat niemand kan voorspellen, is hoe mensen reageren als zij duizenden kilometers van hun vaderland opnieuw moeten aarden.

Bruut geweld

Dat de Bosniërs slechts tijdelijk in Nederland worden gedoogd, vindt Tóth - 'hoe hard het ook klinkt' - een goede zaak. „De Serviërs bedienen zich van de oudste truc om land in te pikken: ze jagen de oorspronkelijke bewoners met bruut geweld weg en stoppen Servische gezinnen in de vrijkomende huizen. Bied je als land een permanent onderdak aan de verjaagden, dan speel je de agressors in de kaart. Vandaar dat in principe iedereen terug moet".

Tóth mag daar dan voorstander van zijn, erin geloven doet hij absoluut niet. „Niet meer dan een kwart zal daadwerkelijk terugkeren naar Bosnië, simpelweg doordat mensen hier in een, twee jaar tijd zullen zijn geaard. Zitten ze tegen die tijd nog steeds in opvangcentra, dan is het risico groot dat ze niet meer integreren. Zodra politieke helderheid ontstaat over de situatie in voormalig Joegoslavië, zal de regering een definitief standpunt moeten innemen: blijven of teruggaan.

● *Een jonge Servische soldaat gooit een handgranaat in een woning in de stad Konjic. Dat ligt in het oosten van Hercegovina. De Serven zijn daar naar eigen zeggen bezig met het 'opruimen van de laatste weerstandsnesten'.*
Foto: REUTER

Managers kunnen lesje leren van chimpansees

Drijfveer apenleider: voedsel en vrouwen

DOOR SASKIA VAN WESTHREENEN

AMERSFOORT – De mensheid keert terug naar de natuur. De manager keert terug naar de apen. Onder dit mom kwamen verleden week dertig Nederlandse managers tezamen om een dag lang voor de spiegel te staan. Trekpleister en hoofdspreekster tijdens de studiedag was Jane Goodall, de 58-jarige Britse onderzoekster die al meer dan dertig jaar een groep chimpansees in Tanzania volgt.

Een beetje onwennig stroomden de heren binnen. Een beleefd antwoord op de welkomstgroet van Goodall; „OE-OE-OE-OE-OEOEOE-IEIEIEHHH!" was er niet bij. De geijkte grapjes. „Het kan niet anders dan een stuk interessanter worden dan de gemiddelde organisatiecursus." En inderdaad. Tijdens het relaas van Goodall werden al rap parallellen bemerkt tussen het leiderschap van chimps en dat van de gemiddelde manager.

Bij chimpansees heeft de 'alfa-aap' het voor het zeggen. Zijn status dankt hij aan een gevecht met de voorgaande alfa-aap waarin hij als winnaar uit de bus kwam. „Maar wat is nu de drijfveer van een aap om leider te worden?" wilde een organisatiedeskundige weten. Het antwoord zorgde voor een ongemakkelijke stilte. Goodall: „De alfa-aap heeft privileges die een ander niet heeft. Hij mag beslag leggen op het lekkerste eten als 'ie wil. Kan ook de meest sexy vrouwtjes annexeren."

Watertonnen

Twee kanten van het leiderschap werden door Goodall belicht. Hoe handhaaft een leider zijn positie en - wat meer belangstelling van de cursisten had - hoe bereikt hij de top? Toen Jane Goodall zich in 1960 voor het eerst tussen de groep chimpansees begaf, had chimp Gulliver daar de touwtjes in handen. Na vier jaar werd hij verslagen door Mike, zijn superieur in intelligentie.
Als overrompelingsstrategie trommelde Mike met lege watertonnen van 'de mens' Goodall - zijn wapen was een doordringende blik in de ogen van Gulliver. Les één: „Je moet moed en zelfvertrouwen hebben en je meerdere recht in de ogen durven kijken."
Mike zat lang op de troon. „Hij gedroeg zich dominant, maar bracht de groep aanwijsbare voordelen. Een goede leider zorgt dat de groepsleden hun energie niet verspillen door het uitvechten van allerlei onderlinge gevechten. Ook in sociaal opzicht doet hij nuttig werk. Hij brengt vrouwen en voedsel binnen de groep," legde Goodall uit.

Sterk

Toch moest Mike na een aantal jaren het veld ruimen voor Humphrey: „een aap zonder hersens". Maar ook dat komt in de grote mensen-wereld voor, knikte een geestdriftige fysicus. De overwinning dankte Humphrey aan zijn grote en sterke gestalte. „Hij zorgde er gauw voor om goede maatjes te worden met Mike, zijn voorganger. Dan had hij iemand om op terug te vallen. Erg belangrijk voor een leider."

Op dit moment - Goodall bezocht haar groep chimpansees twee weken geleden voor het laatst - zwaait Willy er de scepter. Dat laatste gevecht leverde wederom herkenbare situaties op; er was een aantrekkelijke vrouw in het spel. Willy wilde haar wel 'ns wat beter leren kennen, maar kreeg geen toestemming van zijn superieur. De schoonheid van de dame was Willy het gevecht wel waard. Na een zware strijd droop de onttroonde leider bloedend af. Bij zijn terugkeer werd hij door de groep met minachting bekeken.
Parallellen tussen machtsverlangen van aap en mens waren zichtbaar, maar wat konden de heren nu van ze leren? Een sterk bewustzijn van het eigen gedrag.

En bovendien dat 'de emotie weer terug moet komen'. Goodall: „Mensen hebben overal tientallen verklaringen en woorden voor. Apen niet. Dankzij de apen besef je dat de mens zijn eigen omgangsvormen heeft bedacht, en die nog voor 'waar' houdt ook."

Dat was de laatste les van Goodall; de emotie moet weer terug in het management. Gebaren en gevoelens. Geen ruzies maken, maar ruzies vergeven. „Managers denken vaak 'alles wat ik doe komt de organisatie ten goede'. Pas daarmee op. Hou jezelf geen foute spiegel voor. Alles wat je doet en zegt heb je zelf bedacht."

Gebrekkig

„Ik heb twee wees-aapjes zien opgroeien. Ze waren anders dan de andere apen. Bleven kleiner, vertoonden soms vreemd agressief gedrag in de groep. Afwezigheid van de moeder is slecht voor een kind. Dat zie je terug in onze eigen maatschappij. Gebrek aan gevoel, binnen en buiten het bedrijf, leidt tot een van de grootste problemen van onze tijd."

Volgens nieuwe cijfers van het Centraal Planbureau

Koopkracht valt mee

DEN HAAG – Het koopkrachtplaatje voor 1993 valt mee. De eind april door het Centraal Planbureau (CPB) berekende verschillen tussen de uitkeringstrekkers en werknemers zijn minder groot. Nieuw cijferwerk van het planbureau wijst dit uit.

Eind april meldde het CPB dat een uitkeringstrekker de koopkracht in 1993 met een procent zag dalen. Een werknemer met een inkomen van zo'n 90.000 gulden bruto zou er echter tegen de 1,5 procent op vooruit gaan.

Het beeld van enkele maanden geleden was voor de PvdA onaanvaardbaar. Het CDA kon er wel mee leven. In het kabinet werd daarop besloten er alles aan te doen de koopkrachtachteruitgang van uitkeringstrekkers en minimumloners zo gering mogelijk te doen zijn. Daarbij zou ook gekeken worden naar het totaal van de inkomensverhoudingen.

Medio juli verklaarde PvdA-leider Kok niet over elke tiende procent koopkracht te willen gaan strijden. Hij zei toen wel te hopen dat er met het CDA een lijn uit te zetten zou zijn waardoor de mensen die het het meeste nodig hadden hun koopkracht in 1993 gehandhaafd zouden zien.

Uit nieuw CPB-cijferwerk blijkt nu dat de inkomensachteruitgang voor uitkeringstrekkers en minimumloners enkele tienden van procenten minder is dan werd voorzien. Ook de vooruitgang in koopkracht voor de hogere inkomens is lager. Het verschil wordt dus geringer.

Kringen rond het kabinet wezen er gisteren op dat de problemen daarmee geringer zijn geworden. De kans dat het kabinet uit het koopkrachtprobleem komt is toegenomen al zullen er nog wel stevige onderhandelingen tussen CDA en PvdA nodig zijn.

Eind april besloot het kabinet al in principe tot de volgende maatregelen:

- uitkeringen en minimumloon gaan op 1 januari 1993 met 2 procent omhoog,
- de belastingtarieven worden voor ten hoogste twee procent inflatie gecorrigeerd,
- de btw gaat met een procent omlaag,
- het laagste belastingtarief (38,55 procent voor inkomens tot 42.966 gulden bruto, exclusief belastingvrije som) gaat in 1993 niet omhoog,
- de belastingvrije som (het deel van het inkomen waarover geen belasting wordt betaald) gaat op 1 januari 1993 met minstens 230 gulden omhoog,
- een verdere verhoging van de belastingvrije som wordt bezien,
- indien mogelijk gaan sociale premies omlaag,
- ambtenaren en trendvolgers zien hun salaris toenemen met de inflatie (geraamd op 3,5 procent).

Het kabinet hervat eind deze week de discussies over de begroting 1993. Het gaat dan om de dekking van alle eerder bepaalde uitgaven. Hoogten van belastingen en premies spelen daarbij een belangrijke rol. Evenals het koopkrachtplaatje. Het kabinet moet de discussies uiterlijk 22 augustus afronden.

Staking in Franse haven

• *Franse havenwerkers verbranden autobanden in het centrum van de Zuidfranse stad Marseille. Zij protesteren hiermee tegen een nieuwe wet die het vakbondswerk beperkt. De havenwerkers begonnen gisteren aan een 48-uurs staking.* Foto: REUTER

Verlies voor KLM-partner Northwest Airlines

ST. PAUL – De KLM heeft ook in het tweede kwartaal van dit jaar miljoenen verloren op haar deelneming van ongeveer twintig procent in Northwest Airlines. De Amerikaanse luchtvaartmaatschappij leed een verlies van 68,9 miljoen dollar. In het tweede kwartaal van 1991 was er nog een winst van 32,7 miljoen dollar.

Het slechte resultaat is vooral toe te schrijven aan de in april begonnen tariefenoorlog in de Verenigde Staten en de economische zwakte van het gebied rond de Stille Oceaan, een belangrijke markt voor Northwest.

De omzet nam in het tweede kwartaal met 3,8 procent toe van 1,85 miljard dollar tot 1,92 miljard dollar. Deze stijging viel als gevolg van de lagere tarieven duidelijk geringer uit dan de groei van het vervoer.

Over de eerste zes maanden van dit jaar leed Northwest een verlies van 113,5 miljoen dollar, aanzienlijk meer dan het negatieve resultaat van 29 miljoen dollar in dezelfde periode van 1991.

Overslag van 76 miljoen ton zorgt voor beste kwartaal sinds 1973

Topcijfers Rotterdamse haven

Van onze redactie economie

ROTTERDAM – Met een overslag van 76 miljoen ton heeft de Rotterdamse haven het beste kwartaal **achter de rug sinds het topjaar 1973.**

De overslag groeide in het tweede kwartaal met 7,1 procent (vijf miljoen ton goederen) ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar.

In het eerste halfjaar van 1992 kwam de totale overslag in Rotterdam uit op 149,1 miljoen ton. Dit is 3,8 miljoen ton (2,6 procent) meer dan in de eerste zes maanden van vorig jaar. Het Gemeentelijk Havenbedrijf Rotterdam (GHR) verwacht op basis van dit halfjaarresultaat dat de totale overslag dit jaar iets boven de 295 miljoen ton zal uitkomen. In het recordjaar 1973 was de totale overslag 310 miljoen ton.

Stakingen in de Franse havens hebben Rotterdam geen windeieren gelegd. Mede door deze langdurige arbeidsonrust nam de overslag van containers met 20 procent toe tot 11,6 miljoen ton. De containeroverslag in het eerste halfjaar kwam uit op 22,2 miljoen ton, 11,5 procent meer dan in dezelfde periode van **1991. De containersector is hiermee goed voor 15 procent van de totale overslag in Rotterdam.**

Ruwe aardolie is nog steeds het 'topprodukt' van de Rotterdamse haven. In het eerste halfjaar werd 51,6 miljoen ton olie overgeslagen, goed voor eenderde van de totale overslag. In het tweede kwartaal nam de aanvoer van ruwe aardolie met 16 procent toe tot 25 miljoen ton. Volgens het havenbedrijf is de vraag naar (en produktie van) Opec-olie groot, terwijl de olieproduktie in Rusland stagneert. 'Spectaculair' noemt het havenbedrijf de stijging van de afvoer van olie: er vertrok weer anderhalf miljoen ton uit Rotterdam, 92,5 procent meer dan in het tweede kwartaal van 1991. Belangrijkste bestemmingen zijn Polen en Finland. Deze landen worden volgend het GHR belangrijke afzetmarkten.

De overslag van aardolieprodukten en petcokes liep in de maanden april tot en met juni met 18,5 terug **tot een kleine 5 miljoen ton. De** vraag naar diesel, benzine en kerosine is volgens het GHR gering. Ook heeft de aluminiumindustrie weinig petcokes nodig, omdat Rusland op grote schaal aluminium dumpt op de markt. Die dumping leverde de Rotterdamse haven echter ook handel op. Met name door deze aanvoer steeg de overslag in het 'overig stukgoed' het tweede kwartaal met twee procent tot 3,2 miljoen ton.

Vanuit de Verenigde Staten bezorgde de aanvoer van bulkchemicaliën de Rotterdamse haven mooie overslagcijfers. De aanvoer vanuit de VS vertienvoudigde tot bijna 500.000 ton. In totaal steeg de overslag van 'overig nat massagoed' het tweede kwartaal met 11 procent tot 4,6 miljoen ton.

Luchtvaart herstelt zich van Golfoorlog

BRUSSEL – Het passagiersvervoer door Europese luchtvaartmaatschappijen is in de eerste helft van dit jaar met bijna 20 procent gegroeid ten opzichte van de eerste zes maanden van 1991. Dat heeft de AEA, de organisatie van Europese luchtvaartmaatschappijen, gisteren bekendgemaakt.

De cijfers geven een vertekend beeld omdat de luchtvaartindustrie begin vorig jaar te kampen had met de negatieve gevolgen van de Golfoorlog, onder meer de door Irak aangekondigde aanslagen. Passagiers bleven daardoor massaal aan de grond. De groei in de eerste helft van dit jaar is dan ook hoofdzakelijk toe te schrijven aan het herstel van de markt, aldus de AEA. Vergeleken met de eerste zes maanden van 1990 bedroeg de toeneming niet meer dan 5 procent.

De groei deed zich hoofdzakelijk voor op de routes naar Zuid-Amerika en het Midden-Oosten. De belangstelling voor vluchten naar Afrika en het Verre Oosten bleef onveranderd vergeleken met twee jaar geleden. Voor 1993 verwacht de AEA een groei van zes procent, mits de Europese economie aantrekt.

Polygram verwerft meerderheidsbelang in Interscope

LONDEN – Muziek- en filmmaatschappij Polygram heeft een belang van 51 procent verworven in Interscope, één van de 'toonaangevende' filmproducenten in Hollywood. De maatschappijen gaan gezamenlijk werken aan de bouw van een wereldwijd filmproduktie en -netwerk, zo heeft Polygram gisteren bekendgemaakt.

Polygram, voor bijna 80 procent in handen van Philips, heeft voor het belang een prijs betaald van 35 miljoen dollar. Daarmee heeft de onderneming zich tevens verzekerd van de diensten van Ted Field en Robert Cort, respectievelijk directievoorzitter en president van Interscope. Field en Cort gelden als 'succesvolle' producenten in de VS.

Interscope heeft inmiddels 25 films geproduceerd waaronder titels als 'Cocktail' en 'Three Men and a Baby'. De films genereerden de afgelopen acht jaar ongeveer 1 miljard dollar aan inkomsten.

Volgens Polygram is de verhouding inkomsten/kosten bij Interscope aanzienlijk beter dan het gemiddelde in de branche. Bovendien liggen de produktiekosten per film beduidend beneden het branchegemiddelde.

Onderdeel van de overeenkomst is onder meer dat Interscope zich de komende twee jaar verplicht acht films te produceren. In 1997 moet de jaarlijkse produktie 9 à 10 bedragen.

Polygram ontvouwde in september vorig jaar plannen voor uitbreiding van de activiteiten in de filmsector. Het concern wil hierin 200 miljoen dollar steken. Zo zijn minderheidsdeelnemingen in twee filmproduktiemaatschappijen, Propaganda Films en Working Title Films, op 1 januari uitgebreid tot 100 procent.

Behalve de al genoemde filmbedrijven bezit Polygram meerderheidsbelangen in drie Franse produktiebedrijven, R Films, Noé Productions en Midi Minuit/Partizan. Verder maakte Polygram Filmed Entertainment, de filmdivisie van Polygram, onlangs samen met Universal Pictures de oprichting bekend van Gramercy Pictures, een onderneming die theaterfilms promoot en distribueert in de Verenigde Staten en Canada.

OR Hema sleept eigen vakbond voor de rechter

AMSTERDAM – De centrale ondernemingsraad (OR-C) van de Hema heeft de vakbonden en de Hema-directie voor de rechter gesleept, omdat zij geen plaats krijgt in het bestuur van de reorganisatiestichting. De OR vindt dat de vakbond wil het bestuur moet verdwijnen. „Een vreemde zaak en een volslagen verrassing", aldus FNV-bestuurder J. Steijaert gisteren tijdens het kort geding.

De stichting Hema Transfer moet het sociaal plan van de Hema uit gaan voeren. Personeel waarvoor in het kader van de reorganisatie straks geen werk meer is moet zij helpen aan een andere baan. Het gaat hier om ruim zeventig mensen. In totaal moeten er bij het hoofdkantoor van de Hema ruim 150 van de 600 functies verdwijnen.

munt uit

• ABF

De intrinsieke waarde van aandelen van Het Andere Beleggingsfonds (ABF) is in de eerste helft van 1992 met f 3,98 gestegen tot f 104,89. ABF, dat behalve financiële ook ethische criteria hanteert bij beleggingen, vergroote het belang in Nederlandse aandelen van 5 tot 8 procent. Het ABF belegt onder meer in Verenigde Glas, Ahold en Wolters Kluwer.

• Cendata

ACF Holding gaat dochtermaatschappij Cendata (automatiseringssystemen in de gezondheidszorg) in Gorinchem verkopen aan SMS Nederland, de Nederlandse werkmaatschappij van de Amerikaanse onderneming Shared Medical Systems. Cendata was in 1991 goed voor een omzet van ruim f 6 miljoen en heeft 30 medewerkers in dienst.

• Filippijnen

President Ramos van de Filippijnen heeft alle beperkingen op het deviezenverkeer van zijn land opgegeven. Daarmee is er een einde gekomen aan een periode van veertig jaar waarin transacties in buitenlandse valuta's aan overheidscontrole onderhevig zijn geweest.

• Kluwer

Wolters Kluwer heeft haar boekhandels in het Verenigd Koninkrijk (Parks Bookshops) verkocht aan een Britse investeringsmaatschappij.

• Lauda Air

Een Oostenrijkse luchtvaartmaatschappij heeft een tijdschrift voor passagiers teruggehaald na beschuldigingen dat een illustratie in het blad seks met jonge meisjes propageert. Een woordvoerder van het hoofdkantoor van Lauda Air in Wenen zei gisteren dat het tijdschrift uit de roulatie wordt genomen. Tientallen mensen van een actiegroep tegen kinderprostitutie in Thailand (TECST) betoogden gisteren bij het kantoor van Lauda Air in Bangkok tegen een advertentie in het blad dat de maatschappij tijdens vluchten verspreidt. De reclameboodschap in het juni/juli-nummer toont een ansichtkaart met de afbeelding van een Aziatisch meisje, naakt vanaf de middel, en de tekst 'Liefs uit Thailand'. Op de achterzijde van de kaart geven vier Duitse toeristen hoog op van de seksuele geneugten van Bangkok.

• Bios

De Cannon Groep Nederland zal niet accepteren dat in Amsterdam-Noord een bioscoopcomplex wordt gebouwd door het filmconcern Warner Brothers. Dat zegt algemeen directeur W. van Wouw van Cannon in reactie op de plannen van het Warner-concern om aan het Buikslotermeerplein in de hoofdstad een mega-bioscoop neer te zetten met een capaciteit van 2.750 stoelen.

beurs

Dieptepunten

AMSTERDAM – Het Damrak was gisteren in een echte mineurstemming. Verscheidene fondsen boekten de laagste punten van het jaar zoals Philips, Fokker, Hoogovens en Nedlloyd. De stemmingsindex bewoog in de middag naar een dieptepunt van 113,40 om op te veren naar 114, een verlies van 1,9 punt.

De EOE-index sloot 4 punten lager op 285,19 na een laagste peil van 283,33. De aandelenomzet bleef met f 390 miljoen bedroevend laag. De slechte stemming werd in de hand gewerkt door lagere koersen in Wall Street, Tokio en Londen, de economische recessie en het volstrekte gebrek aan vertrouwen in aandelen.

Fokker, die vandaag met de halfjaarcijfers komt, voerde de rouwstoet aan door ruim 6 procent te kelderen tot f 23,70. Hunter Douglas verloor bijna 5 procent op f 60, Philips duikelde nog eens f 0,70 naar f 23, Hoogovens (vandaag ook cijfers) f 1,20 naar f 38,90 en Nedlloyd f 1 naar f 41.

KLM, die in de loop van de middag zelfs even beneden f 30 noteerde, sloot f 0,70 lager dan vrijdag op f 30,60. Heineken moest f 2,60 achteruit naar f 168,40, Akzo f 2,10 naar f 145,20, Koninklijke Olie f 1,50 naar f 141,20.

De lokale markt deed het eveneens slecht. Een hele serie fondsen liet verliezen zien van een gulden tot f 4.

Er waren maar weinig uitzonderingen. Op de hoofdmarkt waren er stijgingen van een paar dubbeltjes voor Amev, Aegon en Wessanen en op de lokale markt steeg Cindu f 3 tot f 139 en Nagron f 2 tot f 56. Ook Ubbink, Smit, Boskalis, Crown Van Gelder en Otra mochten wat omhoog.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
ABN Amro	46,10	46,00e
ABN Amro A.in F.	74,90	74,70
ABN Amro Obl.Gr.f.	179,80	179,90
Aegon	60,80	61,00
Ahold	81,60	81,30
Akzo	147,30	145,20
Alrenta	198,90	199,10
Amev cert.	53,90	54,20
Bols cert.	44,80	44,70
Bührm.Tet. c.	42,50e	41,20
CSM cert.	97,00	95,50
DAF	19,60	18,70
Dordtsche Petr.	131,80	131,00
DSM	102,40	100,40
Elsevier cert.	108,20	106,50
Fokker cert.	25,30	23,70
Gist-Broc. cert.	35,90	35,60
Heineken	171,00	168,40
Hoogovens nrc	40,10	38,90
Hunter Douglas	63,00	60,00
Int.Müller	59,50	59,50
Int.Ned.Gr. c.	46,80	46,30
KLM	31,30	30,60
Kon. KNP	42,10	40,70
Kon. Olie	142,70	141,20
Nedlloyd	42,00	41,00
Océ-v.d.Gr.	61,80	61,00
Pakhoed cert.	38,40	37,80
Philips	23,70	23,00
Polygram	45,90	44,50
Robeco	90,30	89,20
Rodamco	42,70	42,60
Rolinco	88,40	87,40
Rorento	73,80	74,00
Stork	39,60	38,50
Unilever cert.	184,00	183,70
Van Ommeren nrc	36,40	35,60
Ver.Bezit VNU	76,20	75,40
Wessanen cert.	88,00	88,30
Wolters-Kluwer	77,70	77,40

Avondkoersen Amsterdam

Heineken 168,60 (168,40)
KLM 30,60 (30,60)
Kon.Olie 141,00-141,80 (141,20)
Philips 22,80-23,00 (23,00)
Polygram 44,50 (44,50)
Unilever 183,70 (183,70)

Binnenl. aandelen

Binnenl. aandelen	v.k.	s.k.
Aalberts Ind	49,50	49,30
ABN AmroHld.prf.	6,14	6,14
ACF-Holding c.	31,00	30,70
Ahrend Groep c.	127,50	127,50
Asd Options Tr.	7,10	7,10
Asd. Rubber	3,35	3,35
Ant. Verff.	400,00	-
Atag Hold. cert	126,00	126,00
Athlon Groep	48,50	48,50
Athlon Groep nrc	47,70	47,70
Aut.Ind.R'dam	79,00a	78,00
BAM Groep	78,00	77,50
Batenburg	150,00	150,00
Beers	125,00	125,00
Begemann Groep	111,50	111,00
Burgman-Heybroek	2600,00	2600,00
Calvé-Delft pref	800,00	800,00
Calvé-Delft cert	1175,00	1180,00
Cindu Intern.	136,00	139,00b
Claimindo	289,00	289,00
Content Beheer	22,50	22,50
Credit LBN	25,40	25,20
Crown v.G. cert.	116,00	116,50
CSM	95,80	94,90
DAF cert.	14,90	14,80
Delft Instrum.	22,70	22,30
Desseaux	43,70	43,70
Dorp-Groep	39,00	39,00
Draka Holding	23,20	23,10
Econosto	25,20	25,10
EMBA	205,00	205,00
Eriks Holding	78,00	77,00
Flexovit Int.	50,50	50,50
Frans Maas cert.	73,80	73,40
Fugro McClelland	34,70	34,50
Gamma Holding	106,50	106,00
Gamma pref.	5,60	5,60
Getronics	29,40	29,00
Geveke	25,00f	24,90
Giessen-de N.	91,00a	89,00
Goudsmit	34,50	34,50
Grolsch	225,00	225,00
GTI-Holding	220,50	220,50
Hagemeyer	135,10	135,00
HAL Trust B	13,30	13,20
HAL Trust Unit	13,30	13,20
HBG	205,00	205,00
Heineken Hold.	152,80	150,60
Hes Beheer c	41,30	41,30
Hoek's Mach.	59,70	59,50
Holl.Sea S.	0,49	0,48
Holl. Kloos	390,00	390,00
Hoop Eff.bank	6,20	6,20
Hunter D.pref.	2,10	-
IHC Caland	76,40	75,50
Kas-Associatie	28,80	28,80
Kempen & Co	8,40	8,40
Klene Holding	103,00	103,00
Kondor Wessels	29,50	29,50
KBB	64,70	64,70
Kon. Sphinx	50,60	50,00
Koppelpoort	315,00	315,00
Krasnapolsky	238,00a	-
Landré & Gl.	47,20	47,20
Macintosh	33,50	33,20
Maxwell Petr.	115,50	-
Moeara Enim	1185,00	1170,00
M.Enim OB-cert.	15000,00	14900,00
Moolen Holding	27,30	27,30
Mulder Boskoop	60,00	-
Multihouse	4,30e	4,10
Naeff	470,00	-
NAGRON	54,00b	56,00a
NIB	581,00	581,00
NBM-Amstelland	8,50	8,10
NEDAP	323,00	323,00
NKF Holding	175,50	175,50
Ned.Part.Mij	50,90	50,90
Ned.Springst.	7300,00	7300,00
Norit	19,30	18,80
Nutricia GB	125,00	124,10
Nutricia VB	132,50	131,00
Nijv.-Ten Cate	98,60	98,50
Omnium Europe	8,50b	-
Orco Bank cert.	70,60	70,60
OTRA	347,50	348,00
Palthe	50,00a	50,00a
Pirelli Tyre	24,80	24,80
Polynorm	153,00	153,00
Porcel. Fles	146,50	146,50
Randstad	43,90	43,90
Ravast	20,50	20,00
Reesink	74,00	73,70
Samas Groep	32,60	32,60
Sarakreek	13,50	13,50
Schuitema	1643,00	1643,00
Schuttersveld	49,30	49,30
Smit Intern.	28,00	28,50
St.Bankiers c.	14,90	14,60
Stad Rotterdam c	40,10	39,80
Telegraaf De	84,00	83,00
Textielgr.Twente	88,50	88,50
Tulip Computers	16,30	15,10
Tw.Kabel Holding	117,50	117,50
Ubbink	74,00	75,00
Union	72,50	71,50
Un.Dutch Group	0,95	0,95
Vereenigde Glas	532,00	532,00
Verto cert.	26,50	26,50
Volker Stevin	60,50	60,30
Volmac	22,10	22,00
Vredestein	18,40	18,30
VRG-Groep	41,10	38,80
Wegener	61,80	61,80
West Invest F.	9,00	9,00
West Inv.F. wb	104,00a	100,00a
Wolters Kluwer	306,00	308,00
Wyers	25,20	25,20

Beleggingsinstellingen

Beleggingsinstellingen	v.k.	s.k.
ABN Amro Aand.F.	75,90	76,90
ABN Amro Albefo	47,80	47,70
ABN Amro Amer.F.	66,00	65,50
ABN Amro Eur. F.	69,20	69,00
ABN Amro Far EF.	42,70	42,40
ABN Amro Liq.Gf.	165,70	165,70
ABN Amro Neth.F.	81,80	80,20
Aegon Aandelenf.	31,80	31,60
Aegon Spaarplus	5,00	5,20
Aldollar BF $	28,00	28,20
Alg.Fondsenbez.	218,00	218,00
Alliance Fund	10,30	10,30
Amro North Am.F.	63,30	62,40
Amvabel	77,10	77,10
Asian Tigers F.	61,20	61,20
Asian Select. F.	60,00	60,00
Austro Hung. F.	4,30	4,30
Beleg.f. Ned.	63,40	63,00
Bemco RentSel.	56,50	56,50
Bever Belegg.	3,20	3,20
CLN Obl. Div. F.	108,90	109,00
CLN Obl.Waardef.	116,00	116,00
Delta Lloyd Inv.	27,70	27,40
DP America Gr.F.	33,10	33,10
Dp Energy.Res.	46,50	46,50
EGF Investm.	120,50	120,50
EMF Rentefonds	72,10	72,10
Eng-Holl.Bel.T1	10,00	10,00
Envir.Growth F.	42,50	42,00
Esmeralda part.	30,80	30,40
Eur.Ass. Trust	6,60	6,60
EMS Growth Fund	102,40	102,30
EMS Income Fund	104,00	103,90
EMS Offsh. Fund	104,80	104,80
EOE Index Fnd	309,00	307,00
Euro Growth Fund	44,60	44,60
Euro Spain Fund	7,80	-
Far East Sel.F.	51,00	51,00
Gim Global	48,80	48,30
Groeigarant	1,52	1,52
Holland Fund	71,00	70,20
Holl. Eur. Fund	46,30	46,00
Holl. Obl.Fonds	127,50	128,00
Holl. Pac. Fund	81,50	79,00
Holl. Sel.Fonds	84,60	84,50
Innovest	44,60	44,40
Interbonds	519,00	520,00
Intereffekt 500	25,20	25,00
Intereffekt wt	42,70	38,50
Investa part.	69,50	68,20
IS Himal.Fund $	7,00	7,00
Jade Fonds	130,00	127,80
Japan Fund	15,80	15,80
Jap.Ind.Alpha F.	6400,00	-
Jap.Sect.Rat.Yen	5208,00	-
Korea Pac.Tr. $	7,30	6,80
Mal.Capital F.$	9,30	-
Mees Obl.Div.F.	112,10	112,20
Mexico Income F.	22,50	22,50
MK Int.Ventures	10,20	10,20
Mondibel	76,50	76,60
Nat.Res.Fund	60,60	60,40
Nedufo A	122,00f	119,00a
Nedufo B	123,50	123,50
Nevas	50,50	50,50
Nevas 17 cumpref.	45,00	44,80
NMB Dutch Fund	44,00	43,50
NMB Geldmarkt F.	55,80	55,81
NMB Global Fund	44,50	44,00
NMB Oblig.F.	33,90	33,90
NMB Spaard.F.	103,29	103,35
NMB Rentegr. F.	119,40	119,40
NMB Vast Goed F.	34,60	34,60
New Asia Fund	5,30	5,30
Nomura Warr. F.	0,48	0,48
Obam. Belegg.	238,00	236,50
OAMF Rentefonds	11,40e	11,40
Orange Fund	20,90	20,90
Pac.Dimensions	78,00	77,20
Pac.Prop.Sec.F.	26,70	26,70
Pierson Rente	115,20	115,30
Postb.Aand.f.	49,80	49,70
Postb.Belegg.f.	56,60	56,60
Postb.Verm.gr.f.	55,50	55,50
Rentalent Bel.	153,60	153,70
Rentotaal NV	35,60	35,70
RG America F.	100,50	100,00
RG Divirent F.	50,90	50,90
RG Europe F.	92,50	91,50
RG Florente	116,70	116,70
RG Pacific F.	86,30	86,00
RG SP Groen	55,00	55,00
RG SP Blauw	51,00	51,00
RG SP Geel	46,60	46,50
Rodin Prop.$	84,00	84,00
Rolinco cum.p	78,00	78,20
Schrod.Int.Pr.F	26,00	26,00
Sci/Tech $	12,50	12,50
Suez Liq.Grf.	185,00	185,00
Technology Fund	19,40	19,40
Tokyo Pac.Hold.	161,00	161,00
Trans Eur.Fund	76,10	75,80
Transpac.F.Yen	218,00	215,00
Uni-Invest	18,00	18,00
Unico Inv.Fund	78,70	78,70
Unifonds DM	31,30	29,60
Vaste Waard.Ned	63,80	62,00
Vast Ned	102,00	101,90
VIB NV	47,50	47,30
VSB Mix Fund	49,10	48,90
VSB Obl.Gr.f.	102,00	102,00
VSB Rente Fonds	106,30	106,40
WBO Intern.	62,30	62,00
Wereldhave NV	105,00	107,00
Yen Value Fund	70,00	70,40
ZOM Florida F.$	34,30	34,30

Parallelmarkt

Parallelmarkt	v.k.	s.k.
Alanheri	25,00	25,00
ABF	107,00	107,00
Austria Global	1037,00	1037,00
Berghuizer Papier	36,20	36,00
Besouw Van cert.	44,60	44,60
Biogrond Belegg.	10,70	10,70
Comm.Obl.F.1	95,60	-
Comm.Obl.F.2	100,40	-
Comm.Obl.F.3	95,80	-
De Drie Electr.	13,20	13,20
Delta Ll.Dollarf.	65,50	65,40
Delta Lloyd ECU	57,60	57,70
Delta Lloyd Mix	59,40	59,20
Delta Lloyd Rent	55,50	55,50
Delta Lloyd Vast	53,80	52,20
DOCdata	6,40	6,40
Dutch Take Ov.T.	42,00	42,00
Ehco-KLM kleding	41,40	41,40
E&L Belegg.1	68,50	68,10
E&L Belegg.2	71,90	71,70
E&L Belegg.3	108,30	108,40
E&L Belegg.4	74,50	74,50
E&L Kap.Rente F.	106,40	106,50
German City Est.	31,00	31,00
Gouda Vuurvast	65,70	65,70
HCA Holding	45,80	45,50
Helvoet Holding	37,20	37,20
Inter/View Eur.	3,20	3,20
Kühne+Heitz	37,00	37,20
Management Share	4,30	4,30
Neways Elec.	7,10	7,10
New Eur.Htls DM	18,00a	-
Ordina Beheer	20,50	20,70
Pan Pac. Winkel	10,80	10,80
Pie Medical	4,80	4,70
Simac Techniek	12,70	12,70
Suez Gr.Fund	49,80	49,50
VHS Onr. Goed	0,85	0,85
Vilenzo Int.	24,00	24,00
Wereldhave	4,10	-

Parallel top-15

Parallel top-15	v.k.	s.k.
Dico Intern.	74,00	74,00
Free Record Shop	18,00	18,00
Geld. Papier c.	64,30	63,90
Groenendijk	30,10	29,30
Grontmij	49,50	49,20
LCI Comput.Gr.	3,40	3,20
Melle, van nrc	46,90	46,90
Nedcon Groep	57,80	57,60
Nedschroef	82,10	82,10
P & C Groep	74,30	74,30
Sligro Beheer	56,60	56,60
Welna	59,00	59,00
Weweler	39,20	38,30
Wolff	67,50	67,50

Wall Street

Wall Street	v.k.	s.k.
allied signal	55 3/4	55 7/8
amer.brands	47 1/8	46 7/8
amer.tel.tel	43 5/8	43 3/8
amoco corp	49 1/4	49 3/8
asarco inc.	28 1/4	28 1/8
bethl. steel	13 1/2	13
boeing co	40 1/8	39 5/8
can.pacific	14 3/8	14 3/8
chevron	70 1/4	71 1/4
chiquita	17	17
chrysler	20 1/2	21 1/8
citicorp	19 5/8	19
cons.edison	31	31 1/4
digit.equipm.	37 3/8	37 1/2
dupont nemours	53	52 1/2
eastman kodak	43 3/4	43 3/4
exxon corp	63 1/2	64 3/8
ford motor	40 5/8	41
gen. electric	75 3/8	75 5/8
gen. motors	37	37 7/8
goodyear	66 1/8	66 3/4
hewlett-pack.	58 7/8	60 3/8
int. bus.mach.	87 1/8	88 1/2
int. tel.tel.	67 3/4	67 1/4
klm airlines	18 3/4	18 1/2
mcdonnell	35 3/8	37 1/2
merck co.	52 1/8	52
mobil oil	64 1/4	65
penn central	19 1/2	19 3/8
philips	14	13 7/8
primerica	42 7/8	43 1/8
royal dutch	85 5/8	86 1/8
sears roebuck	40 1/4	40 5/8
sfe-south.pac.	11 7/8	11 7/8
texaco inc.	62 3/4	63 5/8
united techn.	56 3/8	55 1/2
westinghouse	16 7/8	16 7/8
whitman corp	13 1/4	13 1/8
woolworth	28 7/8	29 5/8

Advieskoersen

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,590	1,710
austr.dollar	1,16	1,28
belg.frank (100)	5,31	5,61
canad.dollar	1,330	1,450
deense kroon (100)	27,75	30,25
duitse mark (100)	110,00	114,00
engelse pond	3,05	3,30
finse mark (100)	39,60	42,10
franse frank (100)	31,90	34,65
griekse dr. (100)	0,81	1,01
ierse pond	2,85	3,10
ital.lire (10.000)	13,85	15,55
jap.yen (10.000)	125,00	131,00
noorse kroon (100)	27,15	29,65
oost.schill. (100)	15,73	16,23
port.escudo (100)	1,23	1,41
spaanse pes. (100)	1,68	1,84
turkse lira (100)	0,0200	0,0300
zweedse kr. (100)	29,60	32,10
zwits.fr. (100)	123,25	127,75

Wisselmarkt

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,65515-1,65765
antill.gulden	0,9100-0,9400
austr.dollar	1,2158-1,2258
belg.frank (100)	5,4720-5,4770
canad.dollar	1,39575-1,39825
deense kroon (100)	29,245-29,295
duitse mark (100)	112,7250-112,7750
engelse pond	3,1870-3,1920
franse frank (100)	33,315-33,365
griekse dr. (100)	0,8650-0,9650
hongk.dollar (100)	21,2750-21,5250
ierse pond	2,9930-3,0030
ital.lire (10.000)	14,870-14,920
jap.yen (10.000)	129,490-129,590
nwzeel.dollar	0,8948-0,9048
noorse kroon (100)	28,610-28,660
oostenr.sch. (100)	16,0160-16,0260
port. escudos (100)	1,3000-1,3400
spaanse pes. (100)	1,7610-1,7710
surin.gulden	0,9080-0,9480
zweedse kr. (100)	31,000-31,050
zwits.frank (100)	125,650-125,700
e.c.u.	2,2950-2,3000

Index Amsterdam

CBS-koersindex(1983=100)

algemeen	197,00	195,00
id excl.kon.olie	191,10	189,10
internationals	197,40	195,40
lokale ondernem.	198,30	196,20
id financieel	139,70	139,20
id niet-financ.	255,00	251,20

CBS-herbeleggingsindex (1983=100

algemeen	288,40	285,40
id excl.kon.olie	263,80	261,10
internationals	300,60	297,70
lokale ondernem.	274,20	271,20
id financieel	214,00	213,30
id niet-financ.	332,10	327,20

CBS-stemmingsindex (1990=100)

algemeen	115,90	114,00
internation	123,00	121,10
lokaal	114,40	112,50
fin.instell	123,30	123,20
niet-financ	112,80	110,60
industrie	124,40	121,80
transp/opsl	108,20	106,00

Goud en zilver

Amsterdam - Prijzen van 14.00 uur: Goud onbewerkt 18,410-19,010, vorige 18,430-19,030, bewerkt 20,610 laten, vorige 20,630 laten.
Zilver onbewerkt 175-245, vorige 175-245, bewerkt 290 laten, vorige 290 laten.

Dow Jones

Industrie 3321.91
+ 5.40

OPTIEBEURS

	serie		omzet	v.k.	s.k.
akzo	p okt	140,00	305	1,80	2,70
akzo	p okt	145,00	211	3,30	4,40
eoe	c aug	280,00	311	10,50	7,50
eoe	c aug	285,00	473	6,50	4,00
eoe	c aug	290,00	1257	3,60	1,90
eoe	c sep	290,00	231	5,80	4,00
eoe	c sep	300,00	261	2,00	1,30
eoe	p aug	280,00	602	1,10	2,00
eoe	p aug	285,00	1800	2,00	3,50
eoe	p aug	290,00	1293	3,90	6,30
eoe	p sep	280,00	243	3,00	4,40a
eoe	p sep	285,00	257	4,80	6,30a
eoe	p sep	290,00	229	6,50	8,60
eoe	p nov	285,00	404	6,60a	8,90
eoe	p jan	290,00	288	9,20	10,50
eoe	p apr	290,00	224	10,90	11,20
eoe	p n94	290,00	352	16,00	17,40
hoog	c okt	45,00	255	1,30	1,20
hoog	p okt	40,00	376	2,70	3,40
hoog	p okt	45,00	770	5,50	6,80
hoog	p okt	47,50	328	7,60	8,40
hoog	p okt	50,00	388	10,00	10,70
hoog	p jan	40,00	225	3,00	3,90
knp	c jan	52,50	400	0,50	0,30
knp	p okt	40,00	460	1,40	1,70
knp	p jan	40,00	257	1,70	2,00
phil	c okt	22,50	270	2,70	2,00
phil	c okt	25,00	213	1,20a	0,90
phil	c okt	27,50	285	0,60	0,40
phil	c okt	35,00	250	0,10	0,10
phil	c o93	30,00	1272	2,00	1,80
phil	c o95	20,00	560	8,80	8,50
phil	c o96	25,00	2606	7,10	6,30
phil	c o96	35,00	302	3,50	3,30
phil	p aug	25,00	596	1,50	2,00
phil	p okt	22,50	244	0,80	1,00
phil	p apr	22,50	250	1,50	1,70
phil	p o93	30,00	748	6,40	7,10
phil	p o95	20,00	277	1,90	2,30
phil	p o96	25,00	471	4,10	4,40
polyg	p nov	50,00	404	4,30b	6,60
olie	p okt	140,00	484	2,70	3,60
top5	c aug	540,00	358	4,40	2,20
top5	p aug	520,00	301	2,00	3,30
top5	p aug	530,00	656	4,50	7,30a
top5	p aug	540,00	306	9,00	13,00
top5	p aug	550,00	230	16,00	23,70
unil	p jan	170,00	671	2,00a	2,80
xmi	p sep	340,00	505	2/09	3/00
xmi	p sep	350,00	500	5/02	5/08b

a = laten	g = bieden + ex-div.
b = bieden	h = laten + ex-div.
c = ex-claim	k = gedaan + h
d = ex-dividend	l = gedaan + g
e = gedaan + bieden	vk = slotkoers vorige dag
f = gedaan + laten	sk = slotkoers gisteren

Limburgs Dagblad

piccolo's

Voor méér resultaat!

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postgiro: 1035100
Bank: ABN 57.75.35.935
Fax: 045-739364

Piccolo's

Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,30.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,15 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,80.

Reuzepiccolo's

Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,80.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven

045-719966

Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven

Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven

Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 250.000 personen van 15 jaar en ouder.

(Bron: Cebuco Summo Scanner) D79

Vermist/Gevonden

Weggelopen wolfsgrauwe duitse HERDER, omg. Voerendaal. Tegen beloning terug te bezorgen, tel. 045-255405

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Mededelingen

ZOMERAKTIE PICCOLO'S EN REUZEPICCOLO'S
tot en met 29 augustus.
3 x plaatsen binnen 7 dagen, slechts 2 x betalen.
(met uitzondering van enkele rubrieken)
Bel het Piccoloteam: 045-719966.

Personeel gevraagd

Spar Mart Kaumanns-Lemmens te Berg & Terblijt
vraagt per direkt
Chef-slager
VEREIST: opleiding SVO, leeftijd 20-35 jaar, bij voorkeur woonachtig in de omgeving.
GEBODEN WORDT: 'n verantwoordelijke en zelfstandige functie, goed salaris en prettige werktijden.
Tevens vragen wij een:
Medewerkster Slagerij
voor plm. 20 uur per week.
Schrift. soll. Valkenburgerstr. 25 D, 6325 BK Berg & Terblijt

Limburgs Dagblad
vraagt
Bezorg(st)ers
voor Heerlen / Voerendaal
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's, kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen. Geerstraat 5, Heerlen. Tel. 045-717719.

Tempo Team Uitzendbureau
zoekt:
HBO-V'er
verpleegkundige-A/B m/v
voor een instelling in Heerlen. De eerste week draait U nachtdiensten, daarna werkt U voor onbepaalde tijd in verschillende diensten. Deze full-time baan is per direct. Hebt U interesse? Bel dan of kom langs.
Informatie: 045 - 71 26 31, Claudia van der Burgt
HEERLEN, OP DE NOBEL 1 / AKERSTRAAT

Limburgs Dagblad
in Brunssum vraagt voor
NUTH
Bezorg(st)ers
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's, kunt U van ma. t/m vrijd. tijdens kantooruren even langskomen of bellen. Rumpenerstr. 81, Brunssum 045-256363.

Het
Limburgs Dagblad
is op zoek naar
Bezorger
in
Sittard, Born en Nieuwstadt
* ca. 1 uur werk per dag
* prima vergoedingen
* extra spaarregeling voor mooie kado's
* provisiemogelijkheden

Bel snel met A. Jacobs, kantoor Limburgs Dagblad, Baandert 16, Sittard. 046-515577

Valkenburgs grottenaquarium heeft t/m september
vakantiewerk
voor jongens en meisjes vanaf 16 jaar. Dagelijks melden aan de kassa van 11.00 tot 16.00 uur.

Mildner bouw vraagt dringend colonnes METSELAARS, betontimmerlieden en ervaren scheidingswanden- en plafondmonteurs omgeving Aken/Köln. Tijdens kant.uren 045-231200.

Bouw- en ingenieursburo Catena BV vraagt voor haar eigen werken in Duitsland, betontimmerlieden en METSELAARS (liefst coll.). Hoog loon, wekelijkse betaling, Duits verzekerd. Sollicitaties na tel. afspraak 045-232100

Harry Maas Modeschoenen zoekt VERKOOPSTER, liefst met ervaring, voor 20-30 uur per week. Soll. na tel. afspr. 045-714473.

MEISJES gevraagd. Privé Candy. Tel. 045-211391.

FULL-TIME Taxichauffeurs en chauffeurs voor groepsvervoer. Pers. aanm. Hompertsweg 12, Landgraaf

Gezocht voor goedlopende BAR in de buurt van Aken: 3-4 dames, lft. tussen 20-35 jaar (ook voor beginnelingen). Hoog loon. Gegarandeerd!! Tel. 046-757261.

Gevr. OPPAS v. 2 kinderen van maandag tot vrijdag 14.30-21.00 u. 045-272841.

Ervaren SERVEERSTER Gevr. v. hotel-cafe-restaurant, Kleuters, haagstr. 5, Merkelbeek 04492-1448.

Gevraagd: Een NOTULIST(E) voor 8-12 uur per week voor een bejaardentehuis in Heerlen. Ervaring met notuleren en kennis van WordPerfect 5.1 zijn een vereiste. Voor meer informatie: 045 - 711001.

Fa. R K N Bouw vraagt met spoed TIMMERLIEDEN, metselaren ook kolonnes voor haar werken in Duitsland. 045-274121, H.v. Veldekestr. 3, Brunssum.

Gevr. HULP in de huishouding voor dinsdag van 8.30-12.00 uur en vrijdag van 8.30-10.00 of in overleg, leeftijd va. 20 jaar. Tel. 045-712985.

Pretpark de VALKENIER vraagt met spoed vaste medewerkers/sters va. 18 jr. die beschikbaar zijn t/m 25 oktober. Sollicitaties na telefonische afspraak 04406-12289

Met spoed gevraagd nette attraktieve DAMES voor Escort-Service. Inl. 045-729239 b.g.g. 06-52984534

Petit Fleur vraagt dringend MEISJE, vervoer aanwezig, tel. 045-229091.

Gevraagd CO2 LASSERS, goed loon. Tel. 04498-58945 na 18.00 uur.

Onroerend Goed

Uw huis verkopen
met behulp van de
echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

Bedrijfsloodsen
te koop
NIEUW voor ƒ 39.000,- excl BTW, leasing ook mogelijk.
Telefoon 04492-5616
Fax 04492-5752.

Spaarhypotheek 8,6%, 20 jaar vast. Unieke mogelijkheden voor 2 inkomens. Bel. 045-712255. STIENSTRA Hypotheek Service.

Woningruil

Bej. beneden woning in Brunssum met tuin tegen FLAT of bej. woning in Schinveld. Tel. 045-270372.

Te huur gevraagd

Gevr. APPARTEMENT met 2 slpks. te Hrl., max. ƒ 600,- incl. p/m. 045-424344.

Bouwen/Verbouwen

Dak van staal
Uniek systeem voor isolatie en ventilatie van platte daken
Veugen dakbedekkingen
046-523306 of
06-52127603

Bouwmaterialen & Machines

Betonmortel
Ook tijdens bouwvakvakantie en op zaterdag
Tel. 09-49-2451-67031

AANBIEDING! Te k. lichtbesch. nwe. Maranti/Merbau binnen- en buitendeuren plus dakbedekking in alle soorten en maten: deuren ƒ 40,- t/m ƒ 85,-; dakleer ƒ 20,- t/m ƒ 50,-. Rennemigerveldweg 70, Heerlen. 045-727742/724000.

KINDERKOPPEN. Goede prijs, Hyemans - Zutendaal (B). Tel. 09.3211611290.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

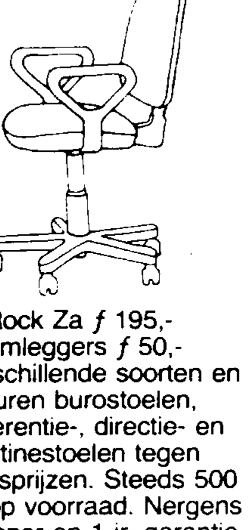
Winkel & Kantoor

Te koop uit faillissement
NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen. Alle soorten directie-buro's, conferentiestoelen, brandkasten, dossierkasten, tekentafels, tekeningladenkasten, ladenkasten, archiefstellingen, magazijnstellingen, nieuwe palletwagens v.a. ƒ 750,-, flip-overs en whiteborden. NERGENS GOEDKOPER!!!

INRUIL INVENTARIS: palletstelling, magazijnstelling, archiefstelling, burokasten, buro's, ladenkasten, burostoelen, enz. enz. teveel om op te noemen. Alles tegen kostprijs. Verder nog 1001 artikelen, teveel om op te noemen. 1000 m2 showroom en 12.00 m2 magazijn. Alles uit voorraad leverbaar, tevens verhuur van complete kantoormeubel-inrichting. De goedkoopste met de meeste service.
Rockmart Kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142. Geopend van ma. t/m vrij. 9.30-18.30 uur en zat. 10.00-18.00 uur.

Kassa - Show
Nieuwe, showroommodellen & occ., 5 jaar garantie, 7 dagen service per week ROLTEX alles voor Winkel & Kantoor Daelderweg 25. Bedr.terr de Horsel Nuth. Tel. 045-242880
Openingstijden: ma.-vrijd. 8.30-17.30, Dond. tot 21.00 uur.

Aanbieding
Directiestoelen
Burostoelen

Rock Za ƒ 195,-
Armleggers ƒ 50,-
25 verschillende soorten en kleuren burostoelen, Conferentie-, directie- en kantinestoelen tegen fabrieksprijzen. Steeds 500 stuks op voorraad. Nergens goedkoper en 1 jr. garantie op alle modellen.
Rockmart
Kissel 46a, Heerlen.

Reparaties

TV/VIDEO defect, vandaag gebracht, morgen al klaar, prijsopgave en garantie. Tel. 045-231340 E & E Electronica Brunssum

Diepvries en KOELKAST-REPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 046-745230, service 24 uur.

Diepvries/koelkastreparatie meestal binnen 12 uur. TEBBEN koeltechniek (part) Geen voorrijkosten met garantie. 045-460471

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch-Landgraaf. Tel. 045-314122

Reparatie met GARANTIE huishoudelijke apparatuur, elektro, sanitair, centr. verw. Tel. 045-720247 (beantw).

KOELKASTREPARATIE, geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/ 461658.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Landbouw en Veeteelt

SNIJ-MAÏS te koop. Klimmenderstr. 104, Klimmen. Tel. 04405-2565.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Auto's

Rij nu, betaal later

BMW 318i	1988
Peugeot 309 GL LPG	1989
Seat 1.2 GL SABATINI	1990
Toyota Corolla 1.3 XLi	1990
Volkswagen 1.3 CL Avance	1987
Fiat Uno 60 Super	1988
Fiat Uno 45	1989
Fiat Uno 45 Champ	1989
Fiat Uno 45 Super IE	1989
Fiat Uno 1.0 Super 5-drs.	1990
Fiat Uno 1.4 IE	1990
Fiat Uno 1.5 SX IE	1990
Fiat Uno 1.5 IE AUTOMAAT	1991
Fiat uno 1.5 SX IE 5-drs.	1991
Fiat Tipo 1.4 AGT S ABARTH	1991
Fiat Tipo 1.4 DGT IE	1990
Fiat Tipo 1.6 DGT IE	1991
Fiat Tipo 1.9 Turbo Diesel	1992
Fiat Tempra 1.6 S IE	1991
Fiat Croma 2.5 Diesel	1987
Fiat Croma 2.0 SL IE	1988
Fiat Croma 2.0 SX IE	1990

Kentekenklaar, 0 km

Fiat Panda 1.0 L IE zwart/wit	1992
Fiat Uno 1.4 IE ELEGANT roodmet.	1992
Fiat Tempra 1.6 SX IE	1992

0 % rente
Vraag naar onze voorwaarden !
12 maanden 100% garantie
Fiat Schobben Brunssum
Tegelstraat 3. Tel. 045 - 250675

Stationcars:

Audi 100 Avant zilvermetallic	1987
Volvo 245 DL wit (gas) 142.000 km.	1987
Omega 1.8 LS beige 84.000 km.	1989
Omega 2.3 CD turbo diesel 98.000 km.	1989
Rekord 2.0 GLS veel extra's 98.000 km.	1987
Kadett 1.6i AUTOMAAT wit 88.000 km.	1988
Kadett 1.6 diesel LS 5-drs. (nieuwe motor)	1987
ANDERE AUTO'S:	
Ford Sierra 2.0 3-drs	1985
Fiat Uno 1.5 SX 5-drs. 1e eig. veel extra's	1989
Cabriolet Ritmo 85 S grijsmet.	1983
Kadett 1.3 5-drs. schuifdak	1986
Kadett 1.3 Sedan 4-drs.	1986

Inruil, garantie en financiering mogelijk.
Autobedrijf Ad van Neer
Zandweg 160, Heerlen. Tel. 045-416023.

AUTOMARKT GELEEN
Oude Maastrichterweg 27 achter de Rijksweg N
Alle dagen open
Auto per plaatsing per week ƒ 30,-.

Ford Escort 1.6
bwj. '85, 5-bak, i.z.g.st. APK pr.n.o.t.k. Tel. 045-228615.

Te koop gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S. Tel. 04407-3223.

Te k. Opel KADETT E 1.3 S, 3-drs, HB, bwj. 12-09-'86, kl zilvermet., 1e eig., APK 9-'93, i.z.g.st., pr. ƒ 8.900,-. Tel. 045-419624.

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw., 045-727742 / 256486

Auto KALDEBORN, wij betalen de hoogste prijs voor Uw auto!! 045-411572.

Te k. Ford ESCORT '77 APK 2-'93, pr. ƒ 275,-. Tel. 045-319615.

INKOOP auto's. Wij betalen de hoogste prijs!! Tel. 045-416239 ook op zondag.

AUDI 80 GLS bwj. '79, APK 6-'93 ƒ 1.100,-. Telefoon 04459-2120.

Te k. in nw st. zijnde FIAT 124 cabriolet 2.0i bwj.'80 evt. inr. mog. 045-415379.

Te k. in nw st. zijnde FIAT 124 cabriolet 2.0i bwj.'84 evt. inr. mog. 045-415379.

Te k. RENAULT 5 TL first, 3-drs, kl. rood, m.'88, 1e lak schadevrij als nw, pas APK ƒ 9.750,-. 043-254462

Te k. Ford FIESTA 11 CLi 5-baks, 3 drs, bwj.'90, nw model '91 kl. ferrari rood in st. van fabr. nw pr. ƒ 14.750,-. Tel. 043-254462.

MERCEDES 190 D, bwj.'85, veel extra's, ANWB gek., Beekstr. 13 Brunssum. Tel. 045-255027.

PEUGEOT 305 GL, bwj. '83, APK, in prima staat, pr. ƒ 3.250,-. Tel. 045-724993 na 16.00 uur.

Te k. BMW 323i '82 motor '86, Hartge tuning verlaagd, 15" BBS, div. extra's, APK 8-'93 045-270817.

Te k. Mitsubishi GALANT, bwj.'81, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 2.950,-. 04750-35987.

Te k. OPEL Kadett 13 S, i.z.g.st., bwj.'86, pr. ƒ 9.500. 04493-3315, na 18.00 uur.

LANCIA Thema turbo Diesel bwj.'87, i.z.g.st., div. extra's, pr. ƒ 12.750,-. Tel. 0932-11773050, na 19.00 uur.

AUDI 80 bwj. '80, i.z.g.st. met APK, ƒ 1.650,-. Tel. 045-217202.

BMW 320i, bwj. 10-'83, 1e eig., bronsitmet., schuifdak, radio, BBS-velgen, Hartge verlaagd. Tel. 045-255421.

Directie-auto BMW 524, TD, automaat, bwj. '87, 122.000 echte km, schuifdak, electr. ramen, sportstuur, sportvelgen enz., als nw., pr. ƒ 27.500,-. Inr. mog. Tel. 045-410500 of 418163.

Te k. zeer mooie BMW 315 '83, APK 4-'93. Antoniusstr. 61, Geleen. 046-757430.

BMW 320, bwj. 7-'80, APK aug. '93. Tel. 04454-64632.

Chrysler Le Baron CABRIO, alle opties, bwj. '88, i.z.g.st., inr. mog. Tel. 045-242434.

Koopje CITROËN bus 1000 C25, bwj. '83, APK dec. '92. Tel. 045-241588.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Fiat Spider 2.0 CABRIOLET bwj. '80, rood, alu. velgen, met werk, ƒ 7.500,-. Tel. 04750-40377.

Te k. weg. omst. HONDA Civic 15i 16 V autom., stuurbekr., bwj. 11-'90, 4000 km(!) Schadevrij, als nw., pr. ƒ 23.750,-. Tel. 045-213016 b.g.g. 353347.

Automaat Honda PRELUDE bwj. '79, APK aug. '93, pr. ƒ 900,-. Tel. 04454-64632.

Te k. zeer mooie Jaguar SOUVEREIGN, kl. wit, bwj. '88. Tel. 046-523306.

MITSUBISHI L 300 VAN, bwj.'82, APK juli '93, grijs kent., ƒ 1.600,-. Tel. 045-727773

Te k. Opel MANTA, bwj. '81, i.z.g.st. pr. ƒ 2.500,-. Kasteelstr. 54, Brunssum.

Te k. Opel MANTA 20S, 3-drs., bwj. '83, APK 4-'93, ƒ 1.450,-, 045-453572.

Opel KADETT automaat Berlina, bwj.'83, APK 3-'93, vr.pr. ƒ 4.250,-, met extra's. Tel. 045-225913.

Te k. PEUGEOT 504, bwj. '77, APK, ƒ 1.750,-. Tel. 045-211981.

Te k. SEAT Fura L, wit, bwj. '85, APK 4- '93, 55.000 km, ƒ 3.000,-. Tel. 045-352113.

Te k. Toyota CELICA 16 ST, coupé, 5-bak, sportvlgn. mod. '83. APK 8-'93, zeer mooi, ƒ 4.950,-. Inr. mog Tel. 046-522132.

Te k. VW JETTA, '81, kl. rood, APK 6-'93, auto roestschadevrij, 93.000 km., pr. ƒ 2.450,-. Tel. 045-226869.

VOLVO 440 GLE bouwj. '90, i.st.v.nw., slechts ƒ 19.500,- Tel. 046-512138.

OCCASIONS! Volvo 340 DL automaat 01-'86; Volvo 340 DL Sedan 1.7 01-'86; Volvo 340 L 5-drs. 05-'87; Volvo 340 DL Sedan 4-drs. 08- '88 Volvo 440 GL 10-'89; Volvo 360 5-drs. 10-'83; Volvo 360 Sedan met LPG 01-'86; Fiat Ritmo 60 L silver 1-'86. Volvo Klijn, De Koumen 7, Heerlen. Tel. 045-220055.

Te koop GEVRAAGD auto's van alle bwj., ook busjes. Tel. 045-323732.

Seat Toledo 1.8 Demo '92; Seat Ibiza 1.2 '90; Seat Ibiza 900 '89; Seat Ibiza 1.2 GL '88; Seat Ibiza 1.5 5-drs '89; Seat Ibiza 1.5 Crono '90; Seat Marbella '88; Alfa Romeo 33 1.5 '85; Citroën BX 14 '87; Citroën BX 14 RE '87 Hyundai Pony 1.5 GL '88; Hyundai Pony 1.5 5-drs. '88; Nissan Sunny 1.3 '89; Fiat Uno '85. CHIARADIA Autobedrijf Seat en Citroën Dealer, Trichterweg 122, Brunssum. Tel. 045-212843

Wij geven het MEESTE voor uw auto! U belt, wij komen! 045-422610 ook 's avonds.

Autohandel de ANJELIER heeft voor U: Audi 80 18 S bwj. '88; Fiat Uno ie Turbo bwj. '86 ƒ 7.900,-; BMW 320 bwj. '83 ƒ 6.500,-; Audi 80 CL bwj.'84, 4-drs. ƒ 5.900,-; Charade bwj. '84 diesel ƒ 4.900,-; Kadett 1200 bwj '83 ƒ 3.900,-; Mitsubishi Tredia bwj. '83 ƒ 3.400,-; Mazda 323 bwj.'83 ƒ 4.400,- Mazda 323 bwj.'81 ƒ 2.900,- Toyota Celica 1600 GT bwj. '83 ƒ 4.900,-; Kadett 1300 bwj.'81 ƒ 2.300,-; Ford Escort bwj. '81 t/m '84 v.a. ƒ 2.600,- Nissan Sunny coupé bwj. '82 ƒ 2.600,-; BMW 318 bwj.'82; Escort XR-3 bwj. '81 ƒ 3.900,-; Ford Fiësta bwj. '82 ƒ 3.300,-; Opel Ascona bwj. '81 ƒ 1.950,-. Anjelierstr. 123a Heerlerheide: 045-231448.

VW JETTA, nieuw model '86 APK, zeer mooi, ƒ 7.450,-. Tel. 045-454087

VW GOLF Diesel GLS, m. '82, bwj. '81, met grote achterlichten, bruinmet., APK gek., auto in nw.st., vaste pr. ƒ 2.950,-. Tel. 045-226869.

Sloopauto's

Te k. gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. Tel. 045-229045.

Aanhangwagens

Te k. AANHANWAGEN 1.65 x1.00 mtr., ƒ 300,-; aanhangwagen 1.75x1.00 mtr. ƒ 350,-. Tel. 045-312189.

Motoren

HONDA Magna VF 700, bwj '86, 27.000 km, i.z.g.st., ƒ 8.700,-. Tel. 046-519124.

(Brom)fietsen

Te k. VESPA Ciao, 1½ jr oud, met sterw., i.z.g.st., pr. ƒ 775,-. Tel. 045-218005.

Koop of reserveer nu een Vespa bromscooter type SFERA voor de oude prijs van ƒ 4.395,- voor ƒ 3.995,- Financiering mog. va. ƒ 40,- per mnd. Rens Janssen, Ganzeweide 54, Heerlen. Tel. 045-211486.

Vakantie

In Scheveningen, bij part. 3 min. van strand, gr. FAMILIE-KAMER: 070-3545866.

ARDENNEN, voll. inger. vakantiewoning, 2 tot 18 pers., v.a. 14-8 vrij. 04166-1631.

Te koop weg. omst.heden busreis naar SPANJE Pineda de Mar, 10 dagen volpension, pr. ƒ 599,- nu voor ƒ 400,-. Tel. 045-258636.

OOSTENRIJK; luxe 4 á 5 pers. appartement te h.. vrij van 15 aug. tot 29 aug., i.v.m. annulering speciale prijs. Tel. 04493-3389

MAKREELVISSEN. Zeesportvisserij Mijntje, buiten haven Stellendam. Tel. 01879-3359.

ERMELO, Veluwestrand, bosrijke omgeving, sta-caravans, sept. v.a. ƒ 200,- p. wk.; herfstvak. v.a. ƒ 300,- per week. Tel. 03410-16357

Caravans

KIP Caravan met voortent, als nieuw! Tel. 045-315826.

Campers

Te huur CAMPER 4-6 personen. Tel. 045-316111 b.g.g. 045-310476

(Huis)dieren

HONDE-, kippen- en konijnenhokken vanaf ƒ 195,- Houtbouw Ubachs, Eygelshovergracht 39, Kerkrade- Tel. 045-460252.

Te k. weg. omst. BRIARD, reu, 10 mnd., gecoupeerd, blond. Tel. 045-214873.

HONDEKAR 2-vaks en zware herenfiets te koop. Tel. 045-218652.

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl.America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

VOGELS, eenden, fazanten, raskippen, duiven en papegaaien. Alle hoenders, hofdieren. Klein America Achel(B) 09-32-11644489

Jonge duitse HERDER, reu, 6 mnd. met stamb. Reeweg 100 Landgraaf. 045-321988

Te koop POEDEL Abricot, reu, 4 mnd. oud, met alle toebeh., lief v. kinderen, ƒ 150,-. Tel. 046-582598.

Te koop zeer mooie kleine YORKSHIRE terrierpup, 7 weken oud. Antoniusstr. 61, Geleen. Tel. 046-757430.

Te k. Golden RETRIEVER 9 mnd, reu met stamboom ƒ 375,-. Tel. 045-727862.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

In/om de tuin

ZOMERUITVERKOOP bij Impreg Tuinhout B.V. In de Cramer 18, Hrl. 045-717733 Geschaafd tuinscherm ƒ 49,90. Gefreesde palen bijv. 40 cm. ƒ 1,35; 250 cm. ƒ 10,-. Rolborder 20x250 cm. ƒ 16,50; 50x250cm. ƒ 36,-. Planken, bielzen, tuinhuisjes enz. Bez. mog.

Rijles

ALLE CAT. (A, B, C, D EN CE)
RIJBEWIJZEN
BINNEN 8 DAGEN OP
Saba, St. Eustasius, Curacao
Info: maaandag - zondag 09.00-20.00 uur.
Beukelsdijk 59, Rotterdam. Tel. 010-4768595.

S.D.L. biedt u aan: RIJBEWIJS A-B-C of D binnen 8 dagen op de Ned. Antillen, vanaf ƒ 3.500,- all in, garantie en 100 % financ. mog. 010-4626668 of 4666535.

Interverkeers-academie met het internationale karakter. Uw rijbewijs voor ƒ 1.995,- met EXAMENGARANTIE voor jong en oud. Tel. 04459-2129/043-643201.

Bovag erk. VERKEERSSCHOOL Theo v. Bentum. Uw adres voor verkeerstheorie A B en C D, chauffeursdiploma CCV-B start zat. 12 sept., diploma vervoer gevaarlijke stoffen ADR certificaat start woe. 16 sept. rij-opl. voor motor, personenwagen, vrachtwagen, vrachtwagen met aanhangwagen, trekkeroplegger DAF 95, cursus voor alle rij-opl. in 6, 8 dgn of 6, 8 wkn. Bel voor info of afspr. 045-217487. Nieuwstr. 86 Hoensbroek.

Uw RIJBEWIJS op Saba in 8 dagen via autorijschool De Antillen; nu ook voor vrachtauto en aanhangwagen. Inl. 04750-32428.

Bel de Vakman

Diepvries en KOELKAST-REPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 046-745230, service 24 uur.

BIEZENSTOELEN vernieuwen nu ƒ 48,- per stuk met garantie. Tel. 045-418820.

Voor het leveren en plaatsen van al uw SANITAIR. Tel. 045-445211.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Riet- en BIEZENSTOELEN, repareren ƒ 50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761 b.g.g. 646919.

DAKCENTRALE Limburg, gespecialiseerd in alle voorkomende dakwerkzaamheden zoals reparaties en vernieuwingen. Gratis prijsopgave. Tel. 045-465285.

Computers

PRIJZEN incl. BTW!! Superstunt 386/40Mhz, 4 Mb, SVGA Kaart, 105 Mb, 1 Drive, SVGA Kleurenmon. Compleet ƒ 2.650,-, idem 80486/33 ƒ 2.995,-. Fax modemkaart ƒ 200,- opl 386SX25 ƒ 1.450,-. Bel snel & bestel. Computershop Roermond, 04750-35350.

Proficiat!

Jo
Zo begon 't allemaal ... Staatsmijn Emm...

van harte gefeliciteerd ... je 40-jarig dienstjubil... Van je vrouw, kinderen ... kleinkinderen.

Wonen Tota...

Te koop mooi klassiek BANKSTEL 3-2-1- z... n.o.t.k. Tel. 045-25594...

Te k. BANKSTEL 3-... zits, i.z.g.st., pr. ƒ 200,... 045-421466.

Huish. artikel...

IJsk. gasf. ƒ 95,-; was... ƒ 175,-; diepvr. ƒ ... wasdr. ƒ 175,-. 045-72...

Diversen

MAKREELVISSEN Noordzee met MS H... vliet vanuit Stellendam. 01883-17504.

Gebit gebroken? Tan... nische praktijk HOON... voor nieuwe gebitpro... en reparaties. Akerstr. 328, H'broek 045-22821...

Te h. luxe APPARTE... aan de boulevard in Antonio de Cologne Van 15 aug. tot 1 okt. B... B-2230, L.D., Postbus ... 6401 DC Heerlen.

Wat VERKOPEN? A... teer via: 045-719966.

Voor Piccolo's zie verder pagina 14

Nederland 1

.00-13.12 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
.15 **Het kleine huis op de prairie** (Little house on the prairie), Amerikaanse serie. Afl.: Schreeuw om liefde. Charles Ingalls merkt dat de paardefokker Brett Harper, bij wie hij logeert, vaak dronken is. Dit tot afgrijzen van zijn vrouw en kinderen.
.02 **Hallo Nederland,** serie over Nederlandse kinderen in het buitenland. Vandaag: Brazilië. (herh.).
.30 **Kelly,** Australische jeugdserie. Afl.: Hartje zomer. Kelly fungeert tijdelijk als vervanger van een hond uit de buurt, die gebeten is door een slang. Ondertussen zit zijn bazin door een bosbrand flink in het nauw.
.55 **Highlight,** serie interviews met bekende mensen. Vandaag: Albino Montisci. (herh.).
.25 **Bush tucker man,** natuurdocumentaire serie over overleven in de Australische wildernis. Afl.: Het Wildman-gebied.
.58 **Tekenen = winnen,** tekenspelprogramma. M.m.v. Dick Bruynestein. Spelleidster: Yvonne Sprunken.
.25 **Het andere dagboek van Anne Frank,** portret van actrice Jip Wijngaarden, uit de serie Overal en Nergens.
.00 **(●●+TT) Journaal.**
.24 **Op eigen houtje** (loose floating), Finse documentaire over Finnen die enorme houtvlotten begeleiden naar hun eindbestemming.
.23 **25 jaar Continental Singers,** registratie van een concert op 1 augustus j.l. in de Doelen te Rotterdam t.g.v. het jubileum van deze zanggroep.
.04 **Muren van mijn hart** (Walls of my heart), serie over de ontwikkeling van de menselijke persoonlijkheid. Presentatie: Dr. Bruce Thompson. Afl.4: Rebellie.
.32 **Antenne:** Dikke mensen in Amerika, documentaire.
.07 **Beproeving en getuigenis,** 6-delige documentaire serie over de geschiedenis van de christelijke kerk. Afl. 4: Vervolgingen.
.32-23.37 **●● Journaal.**

Nederland 2

Vara
13.00-13.12 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
17.30 **De grote meneer Kaktus show.** Kindermagazine. (herh.).
18.00 **●● Journaal.**
18.19 **Comedy krakers,** met om:
18.19 **Dubbeldekkers** (On the buses), Engelse comedyserie. (herh.).
18.44 **Daar komen de schutters** (Dad's army), Engelse comedyserie. Terwijl commandant Mainwaring wordt geopereerd gaat Wilson akkoord met het in dienst treden van de dominee en de koster. (herh.).
19.22 **Lingo,** woordspel.
19.52 **Dieren- en andere praktijken,** Engelse comedyserie. Afl.: Dubbele afspraak. James heeft zijn handen vol aan pizza's en oude films, maar de kinderen vinden dat het tijd wordt voor een afspraakje.
20.22 **(TT) Het bloed kruipt,** 8-delige serie naar verhalen van Henry Slesar. Afl. 6: Een man van eer. De succesvolle schrijver Aristos van den Berge krijgt op een zeer ongelegen moment bezoek van zijn vrouw Antje, die 10 jaar geleden uit zijn leven verdween. (herh.).
20.52 **Wegens vakantie geopend,** live praatprogramma.
21.46 **Achter het nieuws,** actualiteitenrubriek.
22.14 **Law and order,** Amerikaanse misdaadserie. Afl.: Dodelijk recept. Dokter Eqbal Raza wordt aangeklaagd voor de moord op zijn dochter, die na het innemen van medicijnen is overleden. Greevey en Logan komen er achter dat er inderdaad fatale fouten gemaakt zijn.
23.03 **Joan Collins, een ster apart,** 8-delige serie verhalen van Noel Coward met deze actrice in de hoofdrol. Afl.: Een druk leventje.
De rijke Lady Maureen Gilpin heeft per abuis een buitenlands koppel uitgenodigd in haar Londense appartement.
23.32 **Museumschatten,** prof. Henk van Os geeft achtergronden bij voorwerpen uit Nederlandse musea. Vandaag: Christus en de wereldbol.
23.42-23.47 **●● Journaal.**

Nederland 3

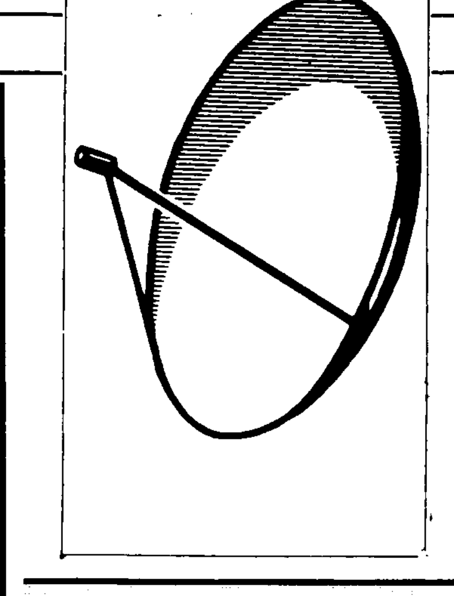
NOS
08.55-09.00 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
13.00-13.12 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
18.40 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
18.45 **Sesamstraat.** 'Eten'.
Pino en Tommie hebben een zogenaamd restaurantje en in Zwolle knoeien peuters met hun melk. Een mierenkolonie gaat er met de picknick van Graaf Tel vandoor en Frank leest tot slot een verhaaltje voor.
19.00 **De vallei,** soapserie.
Afl.1. Carol Wynther neemt, tot ergenis van Clem, de leiding over in haar vaders zaak. De zojuist uit de gevangenis ontslagen Mrs. McGurk trekt samen met haar dochtertje in haar nieuwe huis en Doreen ontvangt slecht nieuws. Haar zoon Barry John staat onder invloed van zijn nieuwe vriendin, maar of dat nu zo goed voor hem is?
19.49 **De verhalenvertellers,** serie verhalen, legenden, parabels en anekdotes. Vandaag: The legend of Bienvideau, verteld door Lucien Gourong (Frankrijk).
20.00 **●● Journaal.**
20.25 **Hoofdzuster Tank** (Rachel Gun R.N.), comedyserie. Afl.1. Dokter Dunkle is alles aan zijn ex-vrouw kwijtgeraakt. Ondanks het feit dat Rachel van zijn ellende geniet, helpt ze hem aan woonruimte.
20.55 **Copland dirigeert Copland.** Aaron Copland speelt met het Los Angeles Philharmonic Orchestra eigen werk: 1. Fanfara for the Common man. 2. El salon Mexico. 3. Concert voor klarinet en orkest. Solist: Benny Goodman. 4. Hoe down uit ballet Rodeo. 5. Suite uit opera The Tender land.
22.00 **●● Journaal.**
22.15 **Studio sport journaal.**
22.30 **NOS Laat.** Achtergrondinformatie uit binnen- en buitenland. Presentatie: Charles Groenhuijsen.
23.00 **Databasemanagement.** Voorlichtingsprogramma.
23.10-23.15 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**

RTL4

06.55, 07.25 en 08.00 Nieuws.
07.00 Super Mario Brothers, Amerikaanse tekenfilmserie.
07.30 Cartoon.
08.05 The bold & the beautiful, (herh.).
08.30 Nieuws.
08.35 Operation Petticoat, serie.
09.05 Nieuws.
09.10 Rad van fortuin. Spel. (herh.).
09.35 As the world turns, serie.
10.20 De vakantieman. (herh.).
11.10 Niet te geloven. (herh.).
11.35 Gezondheid. (herh.).
12.00 RTL Radio studio live. Open window television.
13.00 The firemen's ball. Tsjechische speelfilm uit 1968. Regie: Milos Forman. In een klein dorpje wordt een feest georganiseerd voor een brandweerman die afscheid neemt van het korps. Wanneer het feest in volle gang is, gaat het brandalarm af... In de hoofdrollen: Jan Vostrcil, Josef Kolb, Vaclav Stockel e.a.
14.15 The Oprah Winfrey show, Amerikaanse talkshow.
15.05 De draagmoeder, Braz. serie.
15.35 The bold & the beautiful soap.
16.00 Telekids. Kinderprogramma.
16.35 Tom & Jerry. Tekenfilmserie.
17.05 Love boat, Afl.: Cindy. (herh.).
18.00 Zes uur nieuws.
18.20 Prijzenslag.
18.50 De klaagbank.
19.00 Rad van fortuin. (herh.).
19.30 Avondnieuws.
19.50 Het weer door John Bernard.
20.00 De dageraad, Nederlandse drama serie. (herh.).
20.30 Hitbingo. Presentatie: Carlo Boszhard en Irene Moors.
21.40 I know my first name is Steven, Amerikaanse miniserie.
22.35 Yellowthread Street, Engelse detectiveserie.
23.30 Geldwijzer. Presentatie: Koos Postema. (herh.).
23.40 Laatste nieuws.
23.55 Cops, Amer. serie. (herh.).
00.20 The Oprah Winfrey show, Amerikaanse talkshow. (herh.).
01.05 De draagmoeder, Braziliaanse serie. (herh.).
01.30 Teletext.

België/TV 1

17.28 Avonturen in Maple Town. Japanse tekenfilmserie.
17.51 Samsonclip.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl. 223.
18.00 Journaal.
18.10 Mooi en meedogenloos. (The bold and the beautiful). Amer. serie.
18.35 Moonjumper. Nieuwzeelandse jeugdserie. Afl. 2: Faults.
19.00 Buren. (Neighbours), Australische serie. Afl. 911.
19.22 Vakantievlinder. Toeristische tips.
19.25 Lotto-winnaars, mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Journaal en Sport.
20.00 De wereld van de dieren. Afl. 11: Aasgieren.
20.35 Married with children. Amerikaanse comedyserie. Afl. 33: Just married... with children.
21.00 De Gorilla. Frans/Duitse politieserie. Afl. 11: Als stuntpiloot.
22.35 Vandaag en sport.
22.55 Tekens: Oorden van illusies. Serie subjectieve reisreportages, waarin Martin Coenen op zoek gaat naar de verschillende gedaantes van een stad. Vandaag: Jeruzalem.
23.25-23,30 Coda. Adagio voor glasharmonie, fluit, hobo, altviool en cello, van Mozart, uitgevoerd door Dennis James en The Brussels Virtuosi.

België/TV 2

17.28 Zie België/TV 1.
19.25 Mededelingen en overzicht.
19.30 Journaal en Sport.
20.00 Mijn hart is vol muziek. Serie over muziek als vrijetijdsbesteding. Vandaag: Concertband uit Hever; Cantabile uit Dilsen; Trio Courante uit Belsele; Lang Sien uit Beveren.
20.30 Vakwerk. Informatief programma rond arbeid. Vandaag: Jobstudenten; De streekmanager; Artisanale arbeid na het werk.
21.00 ABC-auto. 7-delige serie. Afl. 2: De piston.
21.30 Journaal en Sport.
22.00-23.30 Zie België/TV 1.

België/RTBF 1

12.15 Vacaturebank. **12.25** Poivre et sel. Serie. Afl.: L'alibi. **12.55** Weerbericht. **13.00** Nieuws. **13.15-14.10** Nouba nouba. **17.35** Jake and the fatman, Amer. serie. **18.30** Tarzan. Amer. serie. **19.00** Actualiteiten. **19.20** Joker en lottotrekking. **19.30** Journ. en weerbericht. **20.05** Trois caravelles pour Seville. Spelprogramma. **20.45** Une sale affaire. Franse politiefilm uit 1980 van Alain Bonnot. **22.15** Weerbericht en laatste nieuws. **22.25** Beursberichten. **22.30-00.05** Ciné-club de minuit: Histoires d'Amérique Frans-Belgische film uit 1988 van Chantal Akerman.

België/Télé 21

19.30 Journaal (tevens in gebarentaal) en weerbericht. **20.00** Zie België/RTBF.

TV 5

07.00 Ochtendprogramma. **13.00** Nieuws. **13.30** La bonne aventure. Serie. **14.00** Bons baisers à lundi. Film van Michel Audiard. **16.00** Nieuws. **16.15** Match de la vie. Magazine. **16.50** Vision. . **17.10** La cuisine de Jacques Montandon. Culinair magazine. **17.40** Méthode Victor. Cursus Frans. **18.00** Questions pour un champion. Spelprogramma. **18.30** Nieuws. **18.50** Weerbericht, Affiches en Clin d'oeil. **19.00** La route des vacances. Toeristisch magazine. **19.30** Zwitsers nieuws. **20.00** Envoyé special. Magazine. **21.00** Nieuws en Europees weerbericht. **21.25** Molière. 6-delige serie. Afl. 5: L'affaire Tartuffe. Met: Jean-Pierre Darras, Roger Mirmont, Caroline Cellier e.a. **22.25** Portrait. 6-delige portret van de Franse president Francois Mitterrand. Afl. 3: 1971-1980 La route du pouvoir. **23.20** Laatste nieuws. **23.40-00.40** Studio libre. .

RAI UNO

06.50 Ochtendprogr. **13.30** Nieuws. **13.55** TG 1 tre minuti di... **14.00** Fantomas '70. Speelfilm. **15.45** Big! Estate. **17.05** Il cane di papà. Tv-film. **17.55** Oggi al parlamento. **18.00** Nieuwsflits. **18.10** Blue jeans. **18.40** Atlante DOC. **19.40** Il naso di Cleopatra. **19.50** Weerbericht. **20.00** Nieuws. **20.40** Quark speciale. **21.40** Nieuws. **21.55** Ovunque tu sia. Speelfilm. **23.40** Questa à Raiuno. **00.00** Laatste nieuws. **00.30** Oggi al parlamento. **00.40** Mezzanotte e dintorni. **01.25** Da mezzogiorno alle tre. Speelfilm. Aansl.: Nachtprogr.

BBC 1

07.00 Teletekst. **07.30** BBC Breakfast news. **10.05** Thundercats. **10.25** Hartbeat. **11.00** nws. **11.05** Playdays. **11.25** Double dare. **11.45** T 'n' T. **12.00** nws. **12.05** Kids on Kilroy. **12.50** The travel show traveller. Vandaag: o.a. Oporto in Portugal. **13.00** nws. **13.05** Summer scene. **13.55** Reg. nws. **14.00** nws. **14.30** Neighbours. **14.50** Junior kick start. **15.15** (TT+■) The loneliness of the long distance runner. Amer. speelfilm. **16.55** Tom & Jerry double bill. **17.10** Pinocchio. **17.35** The really wild roadshow. **18.00** Newsround. **18.10** Byker Grove. **18.35** Neighbours, **19.00** nws. **19.30** Regionaal nws. **20.00** May to December. **20.30** EastEnders. **21.00** Citizen Smith. Comedyserie. **21.30** Walk on the wild side. Vandaag: hoe dieren hun lichaamstemperatuur aan kunnen passen aan hun omgeving. **22.00** nws. **22.30** An inconvenient woman, mini-serie over de high-society van Los Angeles. **00.05** Spenser voor hire. **00.50-00.55** Weerbericht. **03.15-03.45** BBC Select: Executive business club.

BBC 2

07.45-08.10 Open universiteit. **09.00** Breakfast news. **09.15** Toeristische tips voor Engeland. **09.20** Do you still love me? Reportage. **10.00** Cricket. **10.30** ■ The Matchmaker. Amer. speelfilm. Met: Shirley MacLaine e.a. **12.05** ■ Broadway Bill. Amer. speelfilm uit 1934. **13.45** Master craftsmen. **14.00** After hours. **14.20** Melvin and Maureen's music-a-grams. **14.35** Birdmen. Reportage. **15.00** nws. Aansl.: The Kon-tiki man. **15.30** Sign extra.**16.00** nws. Aansl.: Songs of praise. **16.40** ■ A week to remember. **16.50** nws. **17.00** Pearl of the South Pacific, Amer. speelfilm uit 1955 van Allan Dwan. **18.20** Growing places. **18.30** Gardeners' world. **19.00** Shipwreck! (The sea gypsies), Amerikaanse speelfilm uit 1978. **20.35** Animation now: Et cetera. **20.45** Shaking the heavens. **21.30** Colin's sandwich. Comedyserie. **22.00** The best of Saturday Night Clive. **22.45** Town hall, serie. **23.30** Newsnight. **00.15** Nation. Discussie **00.55-01.30** Weerbericht. **01.00** Open universiteit.

Sportnet

08.00 Eurobics. **08.30** Intern. triathlon. **09.30** Atletiek. **10.30** Autosport. **11.30** Eurobics. **12.00** Autosport. **13.00** Golf. **13.30** Rallycross. **14.00** Auto-/motorsport. **15.00** Eurobics. **15.30** Tennis. **16.30** Tennis. Herenfinale. **18.00** Golf. **19.00** Revs. **19.30** Watersportmag. **20.00** Motorsport. **20.30** Autosport. **21.30** Boksen. **23.00** World Snooker Classics. **01.30-02.00** Wielrennen.

Super Channel

05.30 Victory with Morris Cerullo. **06.00** Super shop. **06.30** Business insiders. **07.00** Business tonight. **07.30** Europe reports. **08.00** ITN world news. **08.30** The mix. **09.00** Channel E. **09.30** Super shop. **10.30** The mix. **12.00** Super shop. **12.30** Hang loose. **13.00** Japan business today. **13.30** Survival. **14.00** The mix. **16.00** On the air. **18.00** Wyatt Earp. Western. **18.30** I spy. Detective. **19.30** Jack and the beanstalk, Amer. speelfilm uit 1952. Met: Bud Abbott, Lou Castello e.a. **21.00** Documentaireserie over Jeruzalem. **21.30** Media Europe. **22.00** ITN news. **22.30** Europe reports. **22.45** US market wrap. **23.00** ■ The stork club, Amer. musicalfilm uit 1945 van Hal Walker. **01.30** Super shop. **02.00** The mix all night.

Eurosport

09.00 Eurofun. . **09.30** Voetbal. A'dam toern. **11.00** Olymp. spelen. Hoogtepunten. **17.00** Rugby. **18.00** Voetbal, Eurogoals. **19.00** Atletiek. IAAF grand prix. **23.00** Olymp. boksen. **00.30-01.00** Eurosportnews.

MTV

07.00 Awake on the wildside. **10.00** Paul King. **13.00** Simone's beach party. **16.00** Greatest hits. **17.00** The report. **17.15** At the movies. **17.30** News at night. **17.45** 3 From 1. **18.00** Yo! Raps today. **18.30** Prime. **20.00** Dial MTV. **20.30** Most wanted. **22.00** Greatest hits. **23.00** The report. **23.15** At the movies. **23.30** News at night. **23.45** 3 From 1. **00.00** Hit list UK. **02.00** Kristiane Backer. **03.00-07.00** Night videos.

CNN

09.45 CNN Newsroom. **12.30** Business morning. **13.30** Business day. **15.00** Larry King. **16.00** World day. **17.30** Crier and Co. **20.00** World business tonight. **21.00** The intern. hour. **23.00** World business tonight. **23.30** Showbiz today. **00.00** The world today. **01.00** Moneyline. **01.30** Crossfire. **02.00** Prime news. **03.00** Larry King. **05.00-09.45** Showbiz today.

Duitsland 1

.00 **Morgenmagazin.** Ontbijttv.
.00 **Tagesschau.**
.03 **Das Buschkrankenhaus.**
.45 **●● Tele-Gym.** Fitness. Afl. 21.
0.00 **Tagesschau.**
0.03 **Auslandsjournal.**
0.45 **ZDF-info Gesundheit.** Vandaag: Osteoporose (2).
1.00 **Tagesschau.**
1.03 **Umschau.**
1.25 **Klassentreffen.** Schoolherinneringen. Vandaag: Emil Steinberger.
2.10 **●● Die Goldene 1 - ARD-Fernsehlotterie.** Showprogramma.
2.55 **Persoverzicht.**
3.00 **Tagesschau.**
3.05 **ARD-Mittagsmagazin**
3.45 **Wirtschafts-Telegramm.**
4.00 **Tagesschau**
14.02 **Kasperls Traumfahrt.** Oude tekenfilms. Vandaag: Dornröschen en Die Wichtelmänner.
14.30 **Endstation Goldener Fluss.** Australische jeugdserie naar de boeken van Margaret Paice.
15.00 **Tagesschau.**
15.03 **Telewischen.** Mediamagazine.
15.30 **Bahnhöfe Europas.** documentaire. Vandaag: Praag en Wenen.
16.00 **Tagesschau.**
16.03 **The Munsters,** Amerikaanse serie. Afl.: Der Fregosi Smaragd.
16.30 **(TT) Vale Tudo - Um jeden Preis.** Braziliaanse soapserie.
17.00 **Punkt 5 - Länderreport.**
17.15-17.25 **Tagesschau.**
17.35 **Simon & Simon,** serie.
18.30 **Hier und Heute,** actualiteiten.
18.45 **In geheimer Mission,** serie.
20.00 **(TT) Tagesschau.**
20.15 **(●●+TT) Durchgangsverkehr.** Klucht van Frank Grupe.
21.44 **Tagesthemen-Telegramm.**
21.45 **Ein Panda aus Szechuan.** Betrachtungen eines Bären, documentaire over de Chinese tweeslachtigheid in de omgang met pandaberen.
22.00 **Weltenbummler.** Reportages.
22.30 **Tagesthemen.**
23.00 **Geschichten aus der Heimat.** Vier streekverhalen.
00.00 **Magnum.** Amer. detectiveserie.
00.45 **Tagesschau.**
00.50 **L'homme presse.** Frans/Ital. film uit 1977 van Edouard Molinaro.
02.20-02.25 **Z.E.N.** Das innere Auge... erlebt die Natur.

Duitsland 2

06.00 **Gezamenlijk programma ARD/ZDF.** Zie Duitsland 1.
13.45 **Die Fraggles,** Poppenfilmserie.
14.10 **●● Echt tierisch.** Natuurfilmserie voor de jeugd. Vandaag: De Amerikaanse Oehoe.
14.25 **●● Die Knoff-hoff-Show.** Jeugdprogr. rond uitvindingen.
15.10 **Die Pyramide.** Spelprogr. M.m.v. Katharina Köhntopp, Ireen Sheer, Bernhard Brink, e.a. (herh.).
15.58 **Programma-overzicht.**
16.00 **Heute.**
16.03 **ALF,** Amer. comedyserie. Afl.: Reif für die Insel.
16.25 **Logo.** Jeugdjournaal.
16.35 **Bei uns und nebenan.** Kinderserie. Afl.: Noel kauft einen Anzug.
17.00 **Heute.**
17.10 **Sport heute.**
17.15 **●● Länderjournal.**
17.55 **(TT) Alpen-internat,** Duitse serie. Afl.: Das Feuerwerk.
19.00 **Heute.**
19.20 **Forsthaus Falkenau,** Duitse serie. Afl: Eine komplette Familie.
20.15 **(TT) ZDF Sport extra.** Voetbal: Hannover 96 - VfB Stuttgart om de supercup. Live vanuit het Niedersachsen-stadion te Hannover. (In de rust ca.
21.00 **Heute-journal).**
22.10 **Radioaktivität - das unheilvolle Schweigen.** Reportage over een geheime kliniek in Kazachstan waar de KGB vanaf 1961 de uitwerking van bovengrondse kernproeven op de bevolking onderzocht.
22.55 **Das kleine Fernsehspiel:** Werden und Vergehen. Documentairefilm over een aantal jaren uit het leven van filmmaker Ross McElwee. Commentaar: Theo Roos. (Engelse versie met Duitse ondertitels).
00.25 **Heute.**
00.30-02.00 **Die Marx-Brothers in der Oper** (A night at the opera). Amerikaanse speelfilm uit 1935 van Sam Wood. Met: Grouhco, Chico en Harpo Marx, Kitty Carlisle e.a. In Milaan leert de steenrijke Amerikaanse weduwe mrs. Claypool via haar zaakwaarnemer Driftwood de leider van de New York opera-company kennen, ene Gottlieb. Die probeert een gigantisch bedrag bij haar los te peuteren voor zijn gezelschap.

Duitsland 3 West

11.35 Teletekst. **11.45** All creatures great and small, Engelse serie. **12.15** Monitor. **13.00** Monitor im Kreuzverhör. . **13.45** Initiativen: Reportage over een daklozenproject. **14.00** Rückblende: vor 65 Jahren. **14.15** West 3 aktuell. **14.20** FensterPlatz. **15.25** Der Parcours-papst. Reportage over Olaf Petersen. **15.55** Sport aktuell. **16.00** West 3 aktuell. **16.05** Europäische Kulturlandschaften. Documentaire. Afl. 3: De Hebriden. **16.50** Eutin. Freischütz ouverture van Von Weber. **17.00** Tagesgespräch. **17.15** Im Land des Adlers. Natuurserie over de V.S. **18.00** Aktuelle Minute. **18.01** Zeit für Tiere. **18.30** Geheimcode F. **19.00** Aktuelle Stunde. Reg. magazine met sport. **20.00** Die Karibik. Documentaire. Afl. 6: Cuba libre? **20.50** Weimar. Pianoconcert nr. 1 in Es van Liszt. **21.00** Köln - Ein Requiem. Documentaire. **21.30** West 3 aktuell. **21.45** Mary. Met stergast Mariane Sägebrecht. **22.15** Leipziger Querschnitte. Documentaire. **23.35** Wortwechsel. Gesprek met Peter Ustinov. **00.20** Laatste nws.

Duitsland 3 SWF

15.00 Hallo, wie geht's? Gezondheidstips. **15.15** Wandlungen. Documentaireserie. **16.00** Documentaire over het land van Jeanne d'Arc. **16.30** Sag die Wahrheit. **17.00** Die Unternehmungen des Herrn Hans, 20-delige serie. Afl.: Der Fischfang. **17.30** Sesamstrasse. **17.58** Abenteuer überleben: Die überlebenskunstler. Natuurfilm over antilopen en gazelles. **18.24** Zoo-Olympics. **18.26** Das Sandmännchen. **18.30** Das Südwest-Journal aus Rheinland-Pfalz. **19.00** Hallo, wie geht's? Gezondheidstips. Vandaag: Vragen van kijkers. **19.30** Schlaglicht. **20.00** Lindenstrasse. **20.30** Landesspiegel. Actueel magazine. **21.00** nws. **21.15** MuM. An der Spitze, portret van Hans-Peter Stihl, werkgeversvertegenwoordiger en zakenfabrikant. **22.00** Der Willi Busch-Report, Duitse speelfilm van Niklaus Schilling. **23.45** Ernährungsphysiologie. Serie over voeding. Afl. 1: Was ist Ernährung? **00.15** Aktuell. **00.20** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Plus

06.00 RTL aktuell.
07.00 Guten Morgen Deutschland.
08.55 Owen Marshall (Owen Marshall, counselor at law), Am. serie.
10.00 Reich und schön (The bold and beautiful), Amerikaanse serie.
10.15 Dr. med. Marcus Welby (Marcus Welby M.D.), serie. (herh.).
11.00 Tic Tac Toe. Spelprogramma.
11.30 Familienduell. Spelprogr.
12.00 Punkt 12. Middagmagazine.
12.30 Wie das Leben so spielt (As the world turns). Amer. soapserie.
13.20 California Clan (Santa Barbara), Amerikaanse serie.
14.15 Die Springfield Story (The guiding light), Amerikaanse serie.
14.55 Der Chef (Ironside), serie. Afl.: Andreas Enthüllungen. (herh.).
15.50 Chips, Amerikaanse serie. (herh.).
16.45 Riskant! Spelprogr. (herh.).
17.15 Der Preis ist heiss. Spel.
17.45 Glück am Drücker. Spel.
18.00 Elf 99. Live-magazine.
18.45 RTL aktuell.
19.15 Explosiv - Das Magazin. Magazine.
19.45 Gute Zeiten, schlechte Zeiten, Duitse serie. Afl. 61.
20.15 Blue tornado - Männer wie Stahl (Blue Tornado), Italiaanse sf-film uit 1990 van Tony B. Dobb.
22.00 Explosiv - Der heisse Stuhl. Discussie. Presentatie: Olaf Kracht.
23.00 Ninja-Cops (Nasty boys), Amerikaanse serie. Afl.: Feuer und Eis.
23.50 RTL aktuell.
00.00 Eine schrecklich nette Familie (Married... with children), Amerikaanse serie. Afl.: Die Babysitter.
00.30 Airwolf, Amerikaanse actieserie. Afl.: Ein fast aussichtsloser Kampf.
01.30 Der Chef (Ironside), Amerikaanse serie. (herh.).
02.30 Dr. med. Marcus Welby (Marcus Welby M.D.), Amerikaanse serie. (herh.).
03.30 Explosiv - Das Magazin. Magazine. Presentatie: Barbara Eligmann. (herh.).
04.00 Chips, Amerikaanse serie. (herh.).
04.50 Gute Zeiten, schlechte Zeiten, Duitse serie. (herh.).
05.15 Elf 99. (herh.).

● *Die Marx-brothers in 'A night at the Opera'. (Duitsland 2 - 00.30 uur).*

SAT 1

05.30 Regional-Report. **06.00** Ontbijttv. **08.30** Neighbours. Austral. serie. **09.00** Nieuws. **09.05** Vorsicht Kamera. **09.30** Hallo Heino! Hits en humor. **10.20** Die Sennerin von St. Kathrein, Oostenrijkse speelfilm uit 1955 van Herbert B. Fredersdorf. **12.00** Glücksrad. **12.40** Tip des Tages. **12.45** Tele Börse. Met Nieuws. **13.35** Unter der Sonne Kaliforniens (Knots landing), Amer. serie. **14.30** Nachbarn (Neighbours). Aansl.: Nieuws. **15.05** Hotel. Amer. serie. **16.00** MacGyver, Amer. serie. Afl.: Blutsbrüder. Aansl.: Nieuws. **17.05** Geh aufs Ganze. **17.45** Regionale progr.'s. **18.15** Bingo. **18.45** Nieuws en Sport. **19.20** Glücksrad. Aansl.: Weerbericht. **20.15** Unternehmen Capricorn (Capricorn one), Amer. speelfilm uit 1978 van Peter Hyams. **22.20** Tod einer Callboys (A touch of scandal), Amer. speelfilm uit 1984 van Ivan Nagy. **23.55** Nieuws en Sport. **00.00** MacGyver, Amer. serie. **00.50** The fugitive. Amer. misdaadserie. **01.40** Progr.-overzicht. **01.50** Teletext.

TV
FILMS VIDEO

BBC 2
10.30 The Matchmaker (1958-USA). Film van Joseph Anthony over een zure koopman die besluit te gaan trouwen. Een koppelaarster gaat ongevraagd een echtgenote voor hem uitzoeken. Met o.a.: Shirley Booth, Anthony Perkins en Shirley MacLaine.

BBC 2
12.05 Broadway Bill (1934-USA). Gekwelde echtgenoot besluit zijn echtgenote in te ruilen voor een renpaard in Frank Capra's film, maar hij ontdekt dat ook een paard voor problemen kan zorgen.

RTL4
13.00 Hori, ma Panenko (1968-CS). Bejubelde satirische komedie van Milos Forman over een bal van de locale brandweer, dat omslaat in een ramp. Met: Jan Vostcril, Josef Sebanek en Josef Sebanek.

BBC 1
15.15 The Loneliness of the Long Distance Runner (1962-GB). Jeugdige delinquent op tuchtschool mag lange afstanden lopen om overtollige energie kwijt te raken. Hij moet de verleiding weerstaan 'm niet te smeren. Film van Tony Richardson met Michael Redgrave en Tom Courtenay.

● *Alain Delon en Mireille Darc in 'L'homme pressé'. (Duitsland 1 - 00.50 uur).*

BBC 2
17.00 Pearl of the South Pacific (1955-USA). Drie onsympatieke dieven op weg naar een eiland in de Stille Oceaan om de parels te stelen die de eilandbewoners opduiken. Regie: Allan Dwan. Met: Virginia Mayo, Dennis Morgan en David Farrar.

BBC 2
19.00 The Sea Gypsies (1978-USA). Robert Logan en zijn vrienden maken op een omgebouwde trailer een tocht om de wereld. Door een hevige storm lijden ze schipbreuk. Deze film van Stewart Raffill is ook bekend als 'Shipwreck'.

Super Channel
19.30 Jack and the Beanstalk (1952-USA). De Abbott en Costello-versie van het sprookje 'Japie en de Bonestaak' onder regie van Jean Yarbrough. Verder met: Dorothy Ford en Barbara Brown.

RTL Plus
20.15 Blue Tornado (1991-I). Vliegfilm van Antonio Bido waarin heldhaftige piloten in F104's uit zijn op een ontmoeting met eventuele ufo's. Een mysterieus licht op de top van een berg leidt Dirk Benedict, Ted McGinley en Patsy Kensit.

Super Channel
23.00 The Stork Club (1945-USA). Het vestiaire-meisje Betty Hutton wordt op geheimzinnige wijze rijk in deze opgesmukte muzikale komedie der vergissingen van Hal Walker.

Duitsland 2
00.30 A Night at the Opera (1935-USA). De Marx-brothers Groucho, Chico en Harpo werpen zich op de wereld van de opera met vernietigende resultaten. Regie: Sam Wood.

Duitsland 1
00.50 L'Homme Pressé (1977-F/I). Een kunsthandelaar heeft de dwangmatige behoefte steeds het gevaar op te zoeken. Film van Edouard Molinaro met: Alain Delon en Mireille Darc.

radio

Radio 1
7.07 Echo-magazine (7.30 Nws.). 8.35 Kruispunt. 9.05 Dingen die gebeuren. 10.05 M/V-magazine. 11.05 Schone kunsten. 12.05 Echo-magazine (12.30 Nws. 12.55 Mededelingen t.b.v. land- en tuinbouw). 14.05 Veronica nieuwsradio. 19.04 Veronica Sportradio. 20.04 Confrontatie. 21.04 Talk radio radio 1. 22.53 De 1% regeling. 23.07 Met het oog op morgen. 0.02 For the record. 2.02 Geen tijd. 4.02 Rock & Roel. 5.02-7.00 VARA's ochtendhumeur.

Radio 2
7.04 Sugar in the morning (7.04-7.10 en 8.04-8.20 AVRO Radiojournaal). 9.04 De muzikale fruitmand. 10.04 Ik zou wel eens willen weten. 10.30 Vrouw-zijn. 12.04 Op vakantie in... 13.04 Tijdsein. 13.30 Als mensen veranderen. 14.04 De Plantage, met om 14.10 'T nut v/h algemeen; 14.43 De jazz van Pete Felleman; 15.04 De radiovereniging; 16.04 Ischa; 16.53 Vrije geluiden; 17.04 Het nabije westen; 18.04 De Plantage, vervolg met om 18.04 Boeken; 19.04 Het spoor terug; 20.04 Timboektoe - muzikaal. 21.04 Music all in. 22.00-07.00 Zie Radio 1.

Radio 3
6.02-24.00 VARA's Verrukkelijke dinsdag, met om 6.02 Doorloper. 7.04 Carola op de radio. 9.04 Denk aan Henk. 12.04 VARA's Steen & Been show. 14.04 Twee meter de lucht in. 16.04 VARA's Happy hour. 18.04 De Avondspits. 19.04 Dubbellisjes. 20.04 VARA's Vuurwerk. 21.04 Popkrant. 22.04-24.00 VARA's Poppodium.

Radio 4
7.00 Nws. 7.02 Een goede morgen met platenproducent Klaas Posthuma. (8.00 Nws.). 9.00 Continu klassiek. 11.00 TROS Concertzaal. Radio Symf. Ork. Saarbrücken met viool. 12.30 Nieuwe klassieke cd's. 13.00 Nws. 13.04 De klassieke top 10. 13.30 Belcantorium. La pietra de Paragone, opera buffa van Rossini. The Clarion Concerts Orchestra en Chorus o.l.v. Newell Jenkins met sol. 16.00 Het grote werk. 17.00 Leger des Heilskwartier. 17.15 Muziek in vrije tijd. 18.00 Nws. 18.04 Klassiek in vogelvlucht. 19.00 Orgelconcert. 19.45 Barokmuziek. The English concert met viool. 20.00 Nws. 20.02 Het concert. Negentiende eeuwse orkestmuz. London Classical Players; 21.30-24.00 Pianofestival in La Roque d'Anthéron.

Radio 5
6.30-6.50 Scheepvaart- en uitgebreid weerbericht. 8.30 IKON-vroeg. 8.55 Snippers. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 De wereld in Nederland. 10.00 De wereld zingt Gods lof. 10.50 Tekst en uitleg. 11.00 Studio 55. 12.00 Nws. 12.05 Rondom het woord. 12.30 Middagpauzedienst. 12.50 Lied van de week. 13.00 Nws. 13.10 De verdieping. 14.10 Dagvaardig. 14.30 Pronto? 15.00 Radio Vrijplaats. 16.00 NOS recht. 17.35 Postbus 51 radiomagazine. 17.55 Mededelingen en schippersberichten. 18.00 Nws. 18.10 Relevant. 18.20 Gitaresk. 18.30 Daar word ik stil van. 19.00 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Turks. 19.30 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Marokkaans en het Berbers. 20.15 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Chinees. 20.30 Sprekend over de Middeleeuwen. 21.00-22.00 Steden des tijds.

Omroep Limburg
7.00 Limburg Aktueel. 8.00 Overname Radio 1 actualiteiten. 8.30 Limburg Aktueel: kort nieuwsbulletin. 8.33 Limburg op dinsdag. 9.00 Licht Limburgs: lichte muziek en schlagers uit de regio. 10.00 De ruilbeurs: luisteraars helpen luisteraars bij het opsporen van lang gezochte voorwerpen. 12.00 Limburg Aktueel. 13.00 Overname Radio 1 actualiteiten. 17.00 Limburg Aktueel. 18.00-18.30 Omroep Limburg Klassiek.

België/Radio 2
O6.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 Regionaal. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Soes met de raad van tante Kaat en de soesafoon. 10.00 Nieuws. 10.03 Platati platata. 11.50 Het koekoeksnest, radiofeuilleton. 12.00 Radio 2 Regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Mokka: leuke, internationale muziek bij de betere koffie. 14.00 De gewapende man: Belgische muziek met studiogasten en live-music. 17.00 Radio 2 Regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 De Kaskrakers. 20.00 Lukraak. 22.00 Nieuws. 22.10 Haverklap: met speciale aandacht voor studerende jongeren. 23.30-06.00 Nachtradio (Nieuws om 24.00, 05.00 en 05.30 uur).

België/BRF
Elk heel uur nieuws.
6.05 Radiofrühstück (6.15 Wort in den Tag; 6.45 Hörergrusslotterie. 7.15 Veranstaltungstips; 8.30 Presseschau). 9.10 Gut Aufgelegt (Tips und Themen am Vormittag). 12.05 Musik à la carte. (12.30 BRF Aktuell). 13.00 Presseschau. 13.05 Musikbox. 16.05 Popcorn. 18.05 BRF Aktuell. 18.35 Klassik Musikjournal. 20.05-20.35 BRF-Ferienkinderfunk.

RTL4 Radio
Elk heel uur nieuws.
07.03 Geeuwen met Van Leeuwen, Bart van Leeuwen. 10.03 Koffiekringen, Jan de Hoop. 12.03 Goeiemiddag Nederland, Marc Jacobs. 14.03 Oorwarmers, Ron Bisschop. 17.03 Vrijheid-Blijheid, Jan van de Putte. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
04.05 Radiowecker. 6.00 Nieuws. 6.05 Morgenmelodie. (7.00 en 8.00 nieuws). 9.05 Der Musikpaviljon (10.00 Nieuws). 12.00 Nieuws. 12.05 Zur Sache. 12.07 Gut aufgelegt. 14.00 Nieuws. 14.05 Sachwort Wirtschaft. 14.07 Auf der Promenade. 15.00 Café-Konzert. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Der Tag um fünf. 17.07 Musikexpress (18.00 Nieuws; 19.00 Auf ein Wort; 19.30 Ohrenbär, voor de kinderen). 20.00 Nieuws. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Musik zum träumen (22.00 Nieuws). 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress (elk heel uur nieuws).

imburgs agblad

T

Dinsdag 11 augustus 1992 ● Pagi

Uitgestrekte bossen en natuurgebied rondom

Middeleeuws Blankenheim stadje met charme

DOOR SASKIA VAN DER MAAT

● *Blankenheim: rust, oude huizen, vakwerk.* Foto: DRIES LINSSEN

Aan de rand van het natuurpark Noord-Eifel ligt het middeleeuwse stadje Blankenheim. Omringd door bossen en verzonken in een slaperige rust. Als je door de keienstraatjes slentert, waan je je in de tijd van ridders en jonkvrouwen.

Op de top van de heuvel verschuilt een burcht zich achter de bladeren van de loofbomen. Eens was deze vesting het toevluchtsoord van graaf Gerhard. Tegenwoordig is het een spannend vakantieverblijf voor schoolkinderen en jonge padvinders.

Voor een oud vakwerkhuis zit een vrouw te genieten van de eerste zonnestralen. In het bloementuintje staat een meiboom, versierd met bonte linten. De boom verraadt dat de dochter van de vrouw nog geen verkering heeft. Het is in de Eifeldorpjes namelijk traditie dat een jongen op 30 april een meiboom plant bij het meisje dat hij leuk vindt. Hij moet de eerste nacht de wacht houden zodat een andere jongen geen boom meer kan planten voor hetzelfde meisje. Het meisje moet twee maanden lang, elke zaterdagavond, uit met de jongen. Een nauwelijks verhulde symboliek, overgebleven uit eenvoudiger tijden.

De lemen vakwerkhuizen, verstevigd met houten balken, kenmerken Blankenheim als een typisch Eifeldorpje. Onder zo'n vakwerkhuis dat naast de gotische kerk ligt, ontspringt de Ahr. De kleine bron ligt roerloos in de schaduw van het keldergewelf. Het stroompje kronkelt vanuit Blankenheim door het Ahrdal, het grootste rode-wijngebied van Duitsland. Na 90 kilometer mondt de Ahr uit in de Rijn.

Jenever

De uitgestrekte bossen rondom Blankenheim zijn een waar paradijs voor de toerist. Even ten zuiden van Blankenheim ligt het natuurreservaat Lampertstal. Dit natuurgebied is bekend vanwege de prachtige jeneverstruiken en de wilde orchideeën. Ook verzamelaars kunnen er hun hart ophalen met het zoeken naar de vele fossielen die het gebied rijk is.

Vierhonderd kilometer bewegwijzerde wandelroutes leiden natuurgenieters naar de mooiste plekjes van de Noord-Eifel. De Calvarieberg bij Alendorf biedt een weids uitzicht over de wouden en de Eifeldorpjes.

Maar het gebied is niet alleen aanlokkelijk voor mensen die de stilte van de natuur zoeken. Vlakbij Blankenheim ligt de Freilinger See waar gevaren, gesurft, gevist en gezwommen kan worden. Gelegenheid om te kanoën, paardrijden, tennissen en minigolfen is er volop.

Elk jaar op carnavalszaterdag, om 11 minuten over zeven 's avonds, verandert Blankenheim in een vuurzee van fakkels en verkleden de bewoners zich als geesten. Met dit ritueel, dat uniek is in Duitsland, verjagen ze de kwade krachten uit het stadje.

De kostuums die de eierverzamelaar, de duivel, de heks en de geesten tijdens dat feest dragen, en andere zaken die deel uitmaken van de 400 jaar oude carnavalstraditie van Blankenheim, zijn te bezichtigen in een klein carnavalsmuseum in het Georgstor. Het museum is elke eerste zondag van de maand open van half drie tot half zes.

Van de 'gutbürgerliche Küche' kan in diverse knusse restaurantjes in en rondom het middeleeuwse stadje worden genoten. Naar Blankenheim rijdt men als volgt: voorbij Aken richting Keulen (A4), dan de A61 richting Koblenz, tenslotte via de A1, onder andere richting Euskirchen. Per auto is de stad in een kleine twee uur te bereiken.

In het stadje zijn vele cafés en restaurants, speciaal gericht op een massaal toeristenpubliek. Dat komt ook tot uiting in de vele winkeltjes met souvenirs. Er is overigens ook een joods-religieuze boekhandel.

Wij raden onze lezers aan er rekening mee te houden dat de in deze rubriek opgenomen evenementen zonder ons medeweten afgelast, verplaatst dan wel uitgesteld kunnen worden.

DINSDAG 11 AUGUSTUS

VIJLEN, IVN-wandeling natuurpad Heebrig, 19 uur, start bij de kerk.
LOTTUM, Rozenfestival. Heerlen, Orgelbustocht, vertrek Stadsschouwburg 13.30 uur, reserveren 046-333064
LANAKEN, Folkloredag, Pietersheim, 14 uur. Inlichtingen 09 32 11 712120.

WOENSDAG 12 AUGUSTUS

ARCEN, Sfeermarkt, 16 tot 21 uur.
MEERSSEN, Natuurwandeling, 19 uur. Bel VVV Meerssen, 043-642546.
MAASTRICHT, Profronde, vanaf 18 uur.
SCHIMMERT, IVN-wandeling, kerkplein 19 uur
VALKENBURG, Openluchttheater, Poppentheater Piepmuis, 14.30 uur.

DONDERDAG 13 AUGUSTUS

OBBICHT, Luikse markt, van 13.00 tot 21.00 uur.
GULPEN, Zomeravondfeesten, vanaf 20 uur.
MEIJEL, Excursie Groote Peel, bezoekerscentrum Mijl op Seven in Ospel-Nederweert, 09.30
NEERPELT, Theater op de Markt, 18 uur. Inlichtingen 09 32 11 642705.
BERG EN TERBLIJT, Heuvellandwandelingen, start Café Noben, Rijksweg 132, starttijden diverse afstanden vanaf 7 uur.

Mergelgangen eigenlijk oude mijnen

Wandeling door niet bestaande grotten

DOOR LAURENT HEERE

Zo'n honderdduizend mensen per jaar bezoeken in Maastricht niet bestaande grotten. De Limburgse hoofdstad heeft namelijk helemaal geen grotten maar inmiddels buiten gebruik gestelde mergelmijnen. De Maastrichtenaren echter noemen de mijnen vasthoudend grotten. Gids E. Lamkin heeft ook helemaal geen moeite dat onmiddellijk toe te geven.

„Om teleurstellingen te vermijden: u zult hier geen grot zien. Een grot is immers door de natuur gevormd. Het gangenstelsel onder de Sint Pietersberg is door mensenhand gemaakt. In de loop der eeuwen. De Romeinen hebben hier al mergel uitgehaald."

Een vijftigtal mensen meldt zich 's ochtends even voor elven bij Casino Slavante, een op de oevers van de Maas gelegen uitspanning. Ernaast heeft de Maastrichtse VVV een piepklein kantoortje. Daar verzamelen de gidsen zich voor de rondleiding door de 'grotten' van de Sint Pietersberg. Lamkin verzorgt al tien jaar dergelijke rondleidingen. En volgens eigen zeggen nog steeds met veel plezier. „Nee hoor, ik draai ook na zoveel jaar niet een verhaaltje af. Integendeel, ik probeer steeds nieuwe elementen erin te leggen."

Een bezoek aan de grotten van Maastricht – er zijn twee verschillende ingangen en dus ook twee rondleidingen – is zowel bij Nederlanders als buitenlanders populair. Zelfs bij hoogzomerse temperaturen valt het meenemen van een trui of een jas aan te bevelen. Zo'n dertig meter onder de grond is het immers dag en nacht frisjes. Winter of hoogzomer, het maakt niet uit. De temperatuur is constant een graad of tien. En het is er pikkedonker. Valt bij een bezoekje aan Volendam de gids nog wel te mijden, een eenzame wandeltocht onder de Sint Pieter valt ten sterkste af te raden.

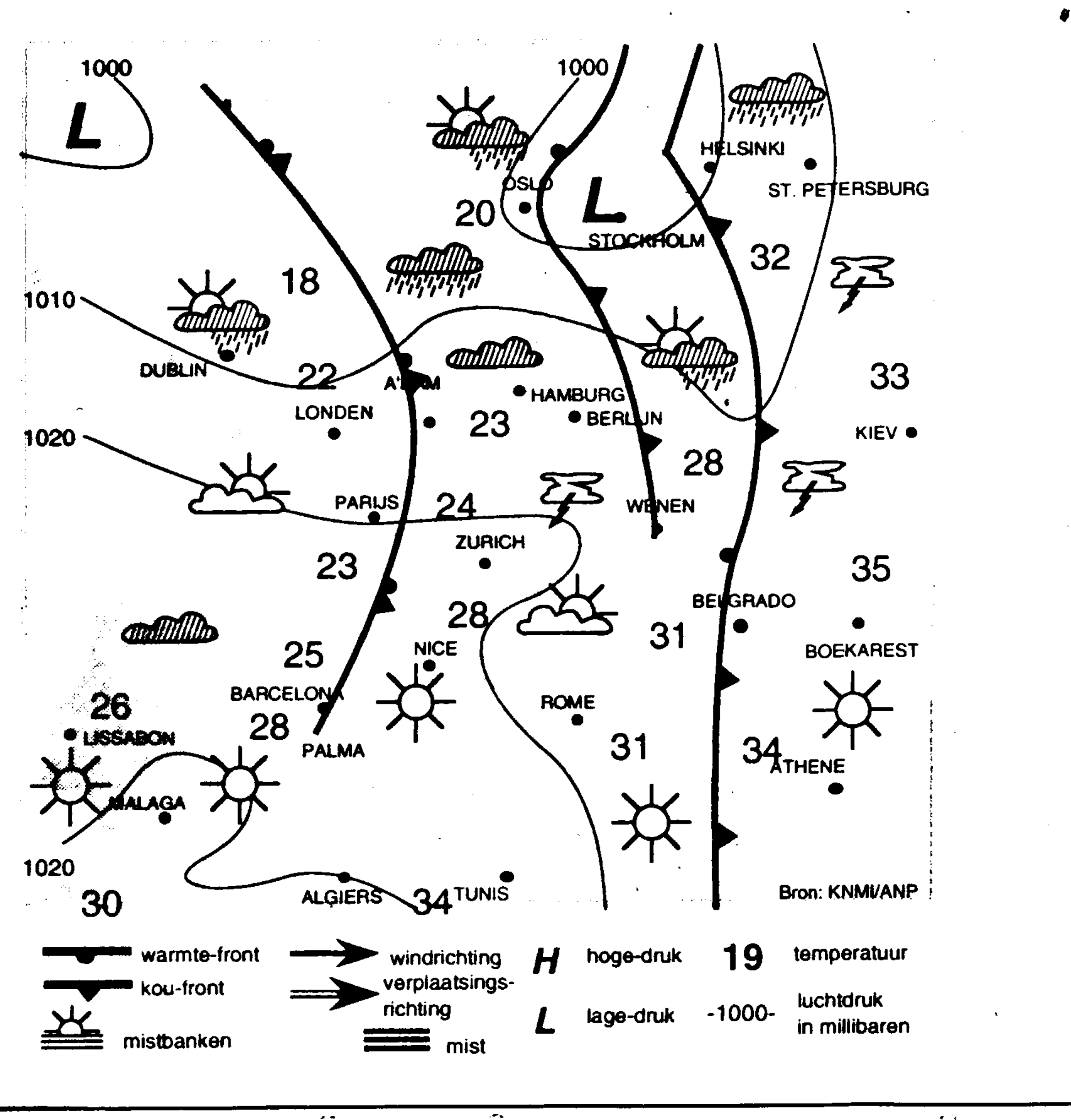
Onder de grond ligt namelijk een gangenstelsel van meer dan tachtig kilometer lengte. De gangen zijn verschillend van lengte en vormen samen een ware doolhof. De mergelwinners uit vorige eeuwen – hun activiteiten werden in de jaren twintig stilgelegd omdat ze niet meer lonend waren – lijken nogal willekeurig nieuwe gangen te hebben aangelegd. Waar ze vermoedden dat een makkelijk te winnen voorraad zou liggen, begonnen ze te zagen en te hakken. Het resultaat was een gangenstelsel van meer dan driehonderd kilometer lengte. Maar dat is intussen deels verdwenen, 'opgegeten' door de grote graafmachines van de Enci.

Het ligt een beetje aan de groep die de gids rondleidt, wat voor verhaal hij vertelt. „Japanners hoeven we niets te vertellen over Willem van Oranje. Maar die horen er wel van op als we de handtekening van Napoleon laten zien. Amerikanen zijn zo ongeveer van alles onder de indruk, als het maar oud is," zegt Lamkin.

Oud zijn de Maastrichtse grotten in elk geval. De Romeinen hadden al door dat mergel makkelijk te winnen was en gebruikten het voor de aanleg van de eerste bruggen in dit land. Het duurde tot de late middeleeuwen voordat de Maastrichtenaren echt hard aan de slag gingen onder de grond.

„Als gids moet je telkens zorgen voor een goed verhaal. We hebben een klapper met allerhande gegevens over de grotten. Het is raadzaam daar af en toe eens in te kijken, zodat je wat nieuwe accenten kunt leggen. Daarnaast hebben we ongeveer eens per maand een lezing over de grotten. Het ene moment komt een geoloog, dan weer iemand van het Historisch Genootschap om iets te vertellen. Zo kun je je informatie op peil houden en er telkens nieuwe dingen in brengen. Dat maakt het ook leuk," zegt Lamkin.

Hij en zijn vijftig collega's hebben een traditie hoog te houden. De Maastrichtse grotten worden immers al eeuwen bezocht door toeristen. Men schermt met de handtekeningen van Napoleon en hertog Alva (vastgelegd in mergel) om dat te bewijzen. Maar of die er echt zijn geweest, is twijfelachtig. „De grotten zijn met name in het begin van deze eeuw 'opgesierd' met tekeningen om ze aantrekkelijker te maken," zegt een van Lamkins collega's.

ANWB: minder alarmmeldingen in Frankrijk

AMSTERDAM – In Frankrijk werden in de maanden juni en juli van dit jaar 28 procent minder 'ongevallendossiers' door de ANWB opgesteld dan in dezelfde periode in 1991. De Franse blokkades en het slechte weer in Zuid-Europa zorgden ervoor dat de Nederlandse toerist het vakantieland meed.

De grootste teruggang in alarmmeldingen kwam afgelopen maand. De ANWB-alarmcentrale in Lyon werd in juli 'slechts' 2600 keer gebeld door gestrande reizigers. Juli 1991 werd nog 3700 keer om hulp gevraagd bij de ANWB-medewerkers in Frankrijk.

In de twee zomermaanden van vorig jaar vertrokken zo'n 1.260.000 vakantiegangers richting Frankrijk, zo blijkt uit cijfers van het CBS. Het land blijft daarmee het meest favoriete vakantieland. Hoeveel Nederlanders er dit jaar hun vakantie in Frankrijk hebben gevierd is bij de rijks-statistici nog niet bekend.

Woordvoerder Diepenhorst van de ANWB noemt de cijfers over de alarmmeldingen 'momentopnames'. „De laatste week van juli week heeft Lyon 2000 telefoontjes minder gehad dan in dezelfde week in 1991, maar ik heb begrepen dat ze nu bezig zijn met een inhaalrace. De bouwvakvakantie is verschoven naar augustus, geen wegblokkades meer en het zonnetje schijnt in het zuiden. Het is topdrukte daar."

Hoofd van het ANWB-steunpunt in Lyon, F. Kamphues, onderschrijft de uitspraken van Diepenhorst. „We zitten deze week weer op het oude niveau van voorgaande jaren. Per dag 1100 telefoontjes, waarvan ongeveer 75 procent gaat over autopech. De overige 25 procent is persoonlijke hulpverlening. Meestal is dat een kwestie van doorverwijzen of adviseren. Repatriëring (zorgen dat de ongelukkige vakantieganger heelhuids in Nederland komt) komt in een enkel geval voor.

● **HEERLEN**

Royal: Flodder in Amerika, d[...] 15.30 18.15 en 21.00 uur. **Rivo[...]** Wayne's world, dag. 14.30 16[...] 19.15 en 21.30 uur. **Maxim:** Pe[...] Pan, dag. 14 en 16 uur. Wild o[...] hid 2, dag. 18 en 20.30 uur. [...] Lethal weapon 3, dag. 14.30 18[...] en 21.30 uur. Batman retur[...] dag. 14.15 18.15 en 21.15 uur. B[...] sic Instict, dag. 18.30 en 21 u[...] Sneeuwwitje en de zeven dw[...] gen, dag. 14 uur, za zo ook [...] uur. The hand that rocks t[...] cradle, dag. 18.30 en 21 u[...] Beethoven, dag. 14 en 18.30 u[...] za zo ook 16 uur. My girl, dag. [...] uur, za zo ook 16 u[...]

● **SCHAESBERG**

Autokino: Flodder in Amerik[...] dag. 22.15 uur. Freddy's dead, [...] za 0.30 uur.

● **MAASTRICHT**

Mabi: Flodder in Amerika, da[...] 14.30 18.30 en 21.15 uur. Fred[...] dy's dead, dag. 14.30 18.30 e[...] 21.15 uur. Peter Pan, dag. 14.3[...] uur. Wayne's world, dag. 14.3[...] 18.30 en 21.15 uur. Final analy[...] sis, dag. 18.30 en 21.15 uu[...] **Ciné-K:** Urga, dag. 21 uur. **Ci[...] nema-Palace:** Lethal weapon 3[...] dag. 16 19 en 22 uur. Sneeuwwi[...] tje en de zeven dwergen, dag. 14[...] uur. Batman returns, dag. 14.30[...] 18 en 21 uur. Beethoven, dag. 14[...] en 16.15 uur. The hand that[...] rocks the cradle, dag. 18.30 uur[...] Basic Instinct, dag. 21.30 uur[...] **Lumière:** Delicatessen, vr zo[...] 20.30 uur, za ma 22.30 uur. Vleu[...] gels, za 20.30 uur, vr en zo 22.30[...] uur. Intervista, ma wo 20.30 uur[...] di en do 22.30 uur. Hermetisch[...] zwart, di do 20.30 uur, wo 22.30[...] uur. **Kinderfilmhuis Zoem:** Troetelbeertjes in Wonderland, di wo 14 uur.

● **VALKENBURG**

Openluchttheater: Beethoven, za 22.15 uur.

● **GELEEN**

Roxy: Batman returns, dag. 21 uur, vr za zo ook 18.30 uur. Lethal weapon 3, dag. 21 uur, vr za zo ook 18.30 uur.

● **SITTARD**

Forum: Flodder in Amerika, dag. 21 uur, vr za zo ook 18.30 uur. Basic instinct, dag. 21 uur.

● **ECHT**

Royal-MicroRoyal: Flodder in Amerika, dag. beh. wo 19.30 en 22 uur, zo ook 14.30 en 17 uur. Beethoven, dag. beh. wo 19.30 uur, zo ook 14.30 uur. Basic Instinct, dag. beh. wo 22 uur, zo ook 17 uur.

● **ROERMOND**

Royal: Flodder in Amerika, vr t/m zo 19 en 21.30 uur, ma t/m do 20.30 uur, zo ook 15 uur. **Royaline: Lethal weapon 3, vr t/m zo 19 en 21.30 uur, ma t/m do 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. Sneeuwwitje en de zeven dwergen, zo wo 14.30 uur.**

● **HEERLEN**

Stadsgalerij Heerlen, Raadhuisple[...] 19. Dubbel Spoor. T/m 13/8. Open [...] t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uu[...] **Thermenmuseum,** Coriovallumstra[...] 9. Me vivatis, expositie met the[...] wijn. T/m 23/8. **Galerie 't Wevert[...]** De Wever Ziekenhuis. Aquarellen va[...] Paul Beckers. T/m 9/9.

● **HOENSBROEK**

Fotogalerie 68, Kasteel Hoensbroe[...] Zomeropstelling. T/m 16/8, open [...] t/m vr 10-12 en 13.30-17 uur, za en [...] 13.30-17 uur.

● **VOERENDAAL**

Galerie Lingelauf, Valkenburgerwe[...] 77. Werk van Dirk Oosterkamp. T/m 29/8, open di t/m vr 14-17 uur, za 10-1[...] uur.

● **LANDGRAAF**

Galerie Gaudi, Hereweg 83. Zomerex[...] positie. Van 15/8 t/m 13/9. Open do t/m zo van 10-17 uur.

● **MAASTRICHT**

Galerie Anny van den Besselaar, Ta[...] felstraat 6a. Werk van Rosemarijn va[...] Limburg Stirum. T/m 6/9. Open vr t/m ma van 13-17.30 uur. **Bonnefantenmu[...] seum.** Werk van Ray Smith. T/m 6/9[...] Drukdecors Maastrichts aardewerk. T/m 4/10. Open di t/m vr 10-17 uur. **Galerie Henn,** St. Nicolaasstraat 26. Installatie van Christina Kubisch. T/m 22/8. Open wo t/m za 16 tot 20 uur. 18[...] **Gouvernement,** Limburglaan [...] Limburg Open Air. T/m 1/9, open op werkdagen 9-17 uur. **Galerie Amarna,** Rechtstraat 84. 'Kings of Africa, what about the queen', hedendaagse sie[...] raadkunst. T/m 29/8. Sweet Moments van Hil Driessen. Van 5/9 t/m 3/10. Open di t/m vr 11-18 uur, za 11-17 uur, do tot 21 uur. **Universiteitsbibliotheek,** Bonnefantenstraat 2. De vele gezichten van Columbus. Van 15/8 t/m 23/10, open ma t/m vr 9-17 uur, vanaf 31/9 ook za 10-14 uur.

● **CADIER EN KEER**

Beeldenroute en expositie. Uitwisseling tussen Limburgse en Noordhollandse kunstenaars.

● **VAALS**

De Kopermolen, Von Clermontplein 11. Werk van Hans Truijen. T/m 13/9. Open di t/m zo 14 tot 17 uur.

● **GULPEN**

De aw sjokelaatfebrik, Ringweg 31. Zomerexpositie. T/m 23/8, open do t/m zo 14-17.30 uur.

● **EYS-TRINTELEN**

Galerie SiO2, Eyserweg 4. Keramiek en glas uit België. T/m 6/9, open do t/m zo 14-17 uur.

● **ECKELRADE**

Henk Schram Centrum, Klompenstraat 1. Foto's van Roland en applicaties van Esmée. T/m 30/9, open op werkdagen van 14-16 uur.

Limburgs Dagblad voor Oostelijk Zuidlimburg

Dinsdag 11 augustus 1992 ● Pagina 9

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHEF EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363;

● Vader en moeder Van Vrouwerf omarmden de verloren zoon bij thuiskomst. Foto: PETER ROOZEN

Marcel na bange nacht weer thuis

STEIN – De vermiste dertienjarige Marcel van Vrouwerf uit Geleen is terecht. De jongen, die sinds zondagmiddag spoorloos was na een bezoek aan Steinerbos in Stein, werd maandagmiddag in de buurt van de ouderlijke woning door een patrouille van de politie aangetroffen.

De jongen was zondagmiddag samen met zijn negenjarig broertje stiekem naar het Steinerbos gefietst. Aan het einde van de middag vond het broertje het welletjes en ging naar huis. Marcel bleef evenwel, maar realiseerde zich later dat hij twee huisregels had overtreden.

Hij was stiekem en bovendien zonder te betalen naar het Steinerbos gegaan én hij had zijn broertje alleen gelaten. Om die reden durfde hij niet meer naar huis te gaan en zwierf rond in Geleen. De ouders alarmeerden ten einde raad de politie.

De brandweer dregde gisteren de hele dag in de roeivijver terwijl zeven mensen van de politie Stein de hele dag het omvangrijke Steinerbos afzochten met hulp van de speurhond. De zoekaktie werd afgeblazen nadat Marcel vlakbij zijn ouderlijke woning was gevonden.

Slachtoffers aardbeving weigeren geld Jomanda

GELEEN/KERKRADE – Tot grote verbazing van de stichting Leven In Nieuwe Energie (Line) in Tiel bestaat er onder de slachtoffers van de aardbeving in Melick-Herkenbosch vrijwel geen animo om aanspraak te maken op de ruim 22.000 gulden die de stichting na de ramp beschikbaar stelde.

Vandaar dat de stichting, die in Nederland de activiteiten coördineert van het genezend medium Jomanda, besloten heeft het geld voorlopig te verdelen onder drie particulieren in Nederland die om uiteenlopende redenen in financiële moeilijkheden zijn geraakt. Een van hen is een inwoner van Kerkrade.

Nog voordat er in Limburg officiële inzamelingsacties op touw werden gezet had de stichting Line al een landelijke 'rampenrekening' geopend, speciaal voor mensen met een krappe beurs die de schade niet zelf konden betalen. Jomanda toonde zich gisteren uiterst verbaasd over het feit dat slechts weinig mensen hebben gereageerd.

Directeur Meeuwissen van de gemeentelijke sociale dienst in Melick-Herkenbosch bevestigt haar relaas.

Een van degenen die nu wél kan profiteren van de 'rampenrekening' is Kerkradenaar André Vijgen, die samen met zijn gezin van een minimumuitkering moet leven. In de nacht van de aardbeving ging de vloer in zijn woonkamer, keuken en gang aan diggelen. Vijgen had een schadepost van ongeveer 5500 gulden maar hij kon geen aanspraak maken op het officiële rampenfonds.

„Dus heb ik Jomanda geschreven. In de tussentijd heb ik geld moeten lenen om de schade zo goed mogelijk te herstellen. Dank zij de gift kan ik nu alles in een keer terugbetalen. Fantastisch", aldus Vijgen, die gisteren door het dolle heen was na het vernemen van het nieuws.

Politie Stein stelde onderzoek in

Geen verband dood vrouw en handgemeen

STEIN – Onderzoek door de politie van Stein heeft aangetoond dat er geen enkel verband bestaat tussen het overlijden van een 35-jarige inwoonster en een handgemeen met haar echtgenoot, vorige week maandag. De vrouw blijkt een naturlijke dood te zijn gestorven.

Een ruzie tussen het echtpaar liep zodanig uit de hand dat de politie moest ingrijpen. De vrouw raakte tijdens het handgemeen met haar man gewond aan haar hand. Tijdens het afleggen van haar verklaring werd zij plotseling onwel. Zij werd naar het ziekenhuis gebracht waar ze ter observatie werd opgenomen. Een dag later overleed de vrouw aan een herseninfarct.

Uit nader onderzoek en sectie op het lichaam van de vrouw is echter gebleken dat geen verband tussen het handgemeen en de dood van de Steinse, aldus een woordvoerder van de politie. Hij stelde nadrukkelijk dat sprake is van een natuurlijke doodsoorzaak. Dit om de geruchten die inmiddels in Stein de ronde doen te ontzenuwen.

Het onderzoek naar mogelijke mishandeling was eigenlijk al afgesloten, toen het telefoontje uit het ziekenhuis kwam dat de vrouw was overleden, meldt de politiewoordvoerder. De echtgenoot van de vrouw werd maandag voor verhoor naar het politiebureau gebracht en later weer op vrije voeten gesteld. Het is nu aan Justitie of de Steindenaar vervolgd wordt wegens mishandeling, aldus de politie.

Vóór het toerisme
was Valkenburg
nog echt
een
bezienswaardigheid

Punaise

punaise

Heerlen krijgt honderd MER-reacties binnen

Verkeer Legoworld baart veel zorgen

Van onze verslaggever

HEERLEN – Het vervoer van en naar het toekomstige Legoworld bij Heerlen baart veel mensen zorgen. Dat blijkt uit de honderd reacties die de gemeente Heerlen heeft ontvangen op de startnotitie voor een Milieu Effect Rapportage (MER).

De gemeente Heerlen hoopt dat de Deense firma Lego begin volgend jaar besluit om een nieuw kindvriendelijk park aan te leggen op het vijftig hectare groot gebied Beitel-Zuid. De komst van dat park zou goed zijn voor bijna tweehonderd vaste banen, terwijl zeshonderd mensen er seizoenswerk vinden.

Heerlen schijnt een goede kans te maken en daarom wordt alvast begonnen met planologische procedures. Dat is nodig wil het park in 1996 zijn poorten kunnen openen.

Er worden jaarlijks twee miljoen bezoekers verwacht, reden waarom er een MER nodig is. De gemeenteraad van Heerlen heeft in mei de aanzet gegeven voor die MER en nu hebben burgers en instanties aangegeven met welke zaken in die MER rekening moet worden gehouden.

Onderzoek

Een tiental reacties betreft instanties als de Kamer van Koophandel, LOZO en ministeries. Deze pleiten allemaal voor een onderzoek naar de bereikbaarheid van Legoworld en de verwachte verkeersstromen die het park teweeg brengt.

Tijdens een informatie-avond op 13 juli lieten Heerlense ambtenaren al weten dat de gemeente veel aandacht besteedt aan het verkeersprobleem. De gemeente overweegt Legoworld rechtstreeks te laten aansluiten op de A76 en de Keulsebaan. Op die manier moeten lokale wegen ontlast worden.

Dat laatste is vooral van belang voor de ruim tachtig bewoners uit Simpelveld en Bocholtz die reageerden op de startnotitie. Legoworld komt namelijk veel dichter bij deze twee plaatsen te liggen dan bij Heerlen zelf.

De Aktiegroep Industrieterrein Langveld vreest dat, mede door de komst van het grensoverschrijdende industrieterrein in de directe omgeving, het verkeer in de buurt van Bocholtz en Simpelveld zal verdubbelen.

Files

„Dat leidt vrijwel zeker tot files en onveilige situaties, terwijl het profijt voor de plaatselijke middenstand nihil is vanwege de directe aansluiting van Legoworld op de autowegen", verwacht de actiegroep.

De Simpelveldse bezwaren richten zich ook op het verloren gaan van het wandelgebied dat Beitel-Zuid nu is. Hiermee zou de natuurlijke buffer tussen Heerlen en het Mergelland verdwijnen.

De standaardreactie van de actiegroep is door 57 burgers ondertekend en ingestuurd als bezwaarschrift. Maar officieel kunnen bezwaren pas ingediend worden als Heerlen een nieuw ontwerpbestemmingsplan heeft vastgesteld.

● *Wiel Steegmans toont de honingraten.* Foto: FRANS RADE

Bijen vlogen fantastisch

DOOR JAN VAN LIESHOUT

UBACHSBERG - „De imkers op de Limburgse lössgronden zijn zeer tevreden met wat de bijen tot nu toe aan honing hebben geproduceerd; die op de zandgronden minder." Dat zegt in Ubachsberg drs Wiel Steegmans (72) de gepensioneerde econoom, die behalve met kasten ook nog met korven imkert. De korfimkerij is veel arbeidsintensiever. Om de honingraten uit een korf te kunnen nemen moet een volk dat uit 50.000 tot 70.000 bijen bestaat van de volle korf in een lege worden uitgeklopt. Een beschermende kap en een rokende pijp zijn daarbij onontbeerlijk.

Behalve demonstraties geeft Steegmans veel lessen en lezingen. Hij vertelt nog altijd met evenveel enthousiasme over de wondere wereld van de bijen. Hij put uit eigen ervaringen danwel uit zijn bibliotheek die plusminus 100 werken bevat.

Ook heeft hij in de loop der jaren nagenoeg alle attributen verzameld die de bijenboeren vroeger en de imkers nu gebruiken. Het souterrain van het Groene- Kruisgebouw in Ubachsberg, waarin één en ander is opgeslagen, is te klein om het tentoon te stellen. Daarom is Steegmans op zoek naar een geschikte lokatie om zijn collectie onder te brengen.

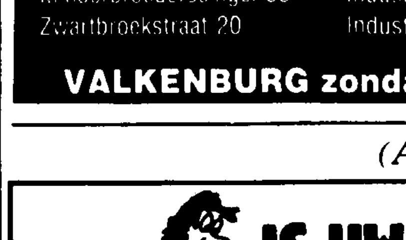
Volgens Steegmans hebben ook de bijen veel last gehad van de tropische hitte van de afgelopen dagen. „Normaal zitten ze in de kast. Nu zaten ze helemaal boven onder het deksel. Om de temperatuur in de kast onder de 38 graden Celsius te houden werden raten besprenkeld met water dat verdampt waardoor de temperatuur zakt.

Ook zetten bijen zich op de vliegplank, het ene deel met de kop naar de kast het andere deel met het achterlijf. Door met hun vleugeltjes te wapperen werd koele lucht naar binnen en warme lucht naar buiten gewaaierd."

Reeds twee keer kon Steegmans de honingraten uitnemen: de eerste keer na de bloei van het fruit, de tweede keer na de bloei van de linden en de bloementuintjes, 'die voor enige compensatie hebben gezorgd, nu korenbloemen, klaprozen en witte klaver nagenoeg uit het veld zijn verdwenen'.

Zoals gebruikelijk vliegen de bijen op de hei tussen 15 augustus en 8 september, in imkerskringen 'tussen de Hoge en de Lage Marie' gedachte - de feestdagen van O.L. Vrouw Hemelvaart en O.L. Vrouw Geboorte gedachte.

„Voor de korfimkers was de heidedracht het hoogtepunt van het jaar," aldus Steegmans. „Veel hei is echter verdwenen of met het buntgras overwoekerd. Ook het heidehaantje blijft toeslaan. Bovendien is het de vraag, of de hei in juni en juli voldoende water heeft gehad.

Sittard vergadert over huldiging Vanderlijde

SITTARD – De huldiging van bronzen-medaillewinnaar Arnold Vanderlijde door de gemeente Sittard laat nog even op zich wachten. Burgemeester en wethouders zullen vanmiddag bespreken op welke dag de Limburgse bokser die in Barcelona de halve finale verloor van de Cubaan Felix Savon wordt gehuldigd. Vanderlijde arriveerde gistermiddag met de Olympische ploeg op Schiphol.

„De mensen hoeven echt niet ongerust te zijn, er zal zeker iets gebeuren," beloofde wethouder J. Hendriks van sportzaken. Hendriks wees erop dat de bokser binnenkort al de Sportprijs van de gemeente Sittard zal ontvangen.

Vrouw (66) verdronken

HEEL – De rijkspolitie heeft afgelopen zaterdag in een grindgat aan de Wessemerweg in Heel het stoffelijk overschot gevonden van een 66-jarige inwoonster van die plaats. Uit onderzoek is gebleken dat de vrouw per ongeluk te water is geraakt, waarna ze is verdronken. De politie sluit een misdrijf uit.

Slachtoffer van zoutzuur naar huis

KERKRADE – De Kerkraadse vrouw die zaterdagochtend door haar vriend met zoutzuur is overgoten, is gisteren uit het ziekenhuis ontslagen. De bijtende vloeistof heeft flinke brandwonden veroorzaakt. Volgens de politierecherche houdt ze er geen blijvend letsel aan over, omdat het slechts een verdunde oplossing betrof. Haar 33-jarige vriend zit nog steeds in hechtenis.

Vergeefs gedoken naar ledematen

MAASTRICHT – Duikers van de Belgische politie hebben gisteren uren gedoken naar ledematen van de vermoorde Maastrichtenaar in het Belgische Albertkanaal. De duikers hebben echter niets kunnen vinden. De Belgen hebben op verzoek van de Maastrichtse officier van justitie mr P. van Hilten tussen Veldtwezelt en Vroenhoven naar één arm en twee benen gezocht. Het hoofd van de man, dat met een motorzaag van de romp was verwijderd, werd op 31 juli gevonden door duikers van het Nederlandse leger in de Maas bij Maastricht.

Schutter kinderen nog niet gevonden

HEERLEN – De Heerlense politie heeft het onderzoek naar het beschieten van de kinderen in Vrieheide afgelopen donderdag nog niet afgerond. In een van de omliggende woningen zijn een luchtdrukgeweer en -pistool gevonden. De politie gaat nu na of de afgevuurde kogeltjes uit deze wapens afkomstig zijn. Maar volgens een woordvoerder van het Heerlense korps zal dan nog bewezen moeten worden dat de eigenaar van de wapens de schutter van afgelopen donderdag is.

Man kraakt veertien auto's

VOERENDAAL – De politie van Voerendaal heeft afgelopen weekeinde een 28-jarige autokraker uit die plaats aangehouden. De man had in de nacht van vrijdag op zaterdag in veertien auto's ingebroken. Daarbij had hij twee autoradio's en enkele kleine spullen gestolen. De schade aan de auto's was echter aanzienlijk groter dan de buit. De aan drugs verslaafde Voerendaler heeft de afgelopen periode ook een aantal fietsen gestolen en verkocht. Hij is gisteren overgedragen aan Justitie in Maastricht.

'Eerste tijd geen hevige bevingen'

KEULEN – 'De eerstkomende eeuwen' komt geen aardbeving met een hevigheid van die van 13 april - epicentrum Herten - meer voor. Dat zegt professor Ludwig Ahorner van het aardbevingsstation van de Universiteit van Keulen. In het gebied tussen Maas en Rijn moet wel iedere vijftig tot honderd jaren rekening worden gehouden met een redelijk grote aardbeving, zo voegde Ahorner daar aan toe. Hij vindt dat daarom flatgebouwen, warmtekrachtcentrales en dammuren met registratie-apparatuur voor grote aardbevingen uitgerust moeten worden.

Piet Raymakers ereburger Lanaken

LANAKEN - De Belgisch-Limburgse gemeente Lanaken kent het ereburgerschap toe aan de Nederlandse ruiter Piet Raymakers, winnaar van een zilveren olympische medaille. Raymakers woont in Lanaken waar hij verbonden is aan paardenfokkerij Zangersheide. Volgende week dinsdag wordt Raymakers in het gemeentehuis ontvangen en gehuldigd.

Echtenaar verdacht van ontucht

ECHT – De 21-jarige A.H. uit Echt, die ervan wordt verdacht de 2,5-jarige peuter Maickel Nelissen uit die plaats te hebben vermoord, wordt er sinds het afgelopen weekeinde ook van verdacht ontucht te hebben gepleegd met het kind. Dat heeft politiewoordvoerder Hans van Kruchten gisteren laten weten. De vriendin van de oppas, de 20-jarige S.S. uit Echt wordt er bovendien sinds enkele dagen van verdacht betrokken te zijn geweest bij de doodslag van het kind. De recherche heeft tot nu toe aanwijzigingen voor het feit dat beide verdachten betrokken zijn geweest bij zowel de doodslag als bij het plegen van ontucht met het jongetje.

Niets kan sterven
niet de bloemen
niet de wind.
Sterven kan liefde niet
en elders zingt de wind.

Na een liefdevolle verzorging in het St.-Josephhuisoord te Heerlen, is van ons heengegaan, mijn lieve vrouw, moeder, schoonmoeder en onze oma

Christel Notermans

echtgenote van

Toon Vandegard

Zij overleed in de leeftijd van 68 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Landgraaf:	A. Vandegard
Brunssum:	Cinta Lelieveld-Vandegard
	Paul Lelieveld
	Ronald
	Kirsten

Heerlen, 9 augustus 1992
Corr.adres: Lambertusstraat 23
6444 XA Brunssum

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op donderdag 13 augustus as. om 10.00 uur in de kapel van het St.-Josephuisoord te Heerlen, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kapel; er is geen condoleren.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Dag, lieve oma, we vergeten je nooit.

Ronald
Kirsten

Enige en algemene kennisgeving

†

Met grote droefheid geven wij u kennis dat geheel onverwacht uit ons midden werd weggenomen, onze lieve en zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Ella Nielaba

weduwe van

Wiel Boessen

Zij overleed in de leeftijd van 64 jaar.

Landgraaf:	Martha Willekes-Nielaba
	Peter Willekes
	Claudia en Roger
Heerlen:	Herman Boessen
	Anny Hendrix
	Dagmar en Miquel
	Marcel, Andy en Chantal
Kerkrade:	Martin Boessen
	Carina Boessen-Somers
	Manuela
Kerkrade:	Maria Ristenpatt-Boessen
	Ger Ristenpatt
	Roy en Danny
Landgraaf:	Jo Boessen

6468 HG Kerkrade, 8 augustus 1992
Hertogenlaan 327

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op woensdag 12 augustus a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk De Blijde Boodschap te Kerkrade-Rolduckerveld, Dir. v.d. Mühlenlaan, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de begraafplaats Schifferheide.

Bijeenkomst in de kerk. Er is geen condoleren.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene heden, dinsdag 11 augustus, om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium Schifferheide van Lindeman Uitvaartcentra, Schifferheidestraat 7 te Kerkrade-West, heden van 18.00 tot 19.30 uur.

---

†

Je hebt nu rust gevonden.
Al is vol droefheid ons hart,
je moeten zien lijden,
niet afdoende kunnen helpen,
dat was onze grootste smart.

Temidden van allen die haar zo dierbaar waren, is zacht en kalm in de Vrede van Christus van ons heengegaan, mijn dierbare vrouw, onze zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, mijn dochter, onze zus, schoonzus, tante en nicht

Helena Louisa (Lena) Gorissen

echtgenote van

Peter van den Berg

Zij overleed, voorzien van de H. Sacramenten, thuis, in haar eigen vertrouwde omgeving, in de leeftijd van 68 jaar.

Heerlen:	Peter van den Berg
Beuver:	Jo van den Berg
	Mariet van den Berg-Janssen
	Rob, Marc
Heerlen:	Karin Ruyters-van den Berg
	Armand Ruyters
	Joan-Gillen, Michelle
	Familie Gorissen
	Familie van den Berg

6419 PG Heerlen, 9 augustus 1992
Beatrixrade 23

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op donderdag 13 augustus om 14.00 uur in de St. Martinuskerk te Welten-Heerlen, waarna om 15.30 uur de crematieplechtigheid zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Overtuigd van uw medeleven is er geen condoleren.

Avondwake, woensdag om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het uitvaartcentrum Dela, Grasbroekerweg 20 te Heerlen, dagelijks van 18.00 tot 19.00 uur.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Dankbetuiging

Voor u vele blijken van medeleven ondervonden bij de ziekte, het overlijden en de crematie van mijn lieve vrouw en onze moeder

Netty Bruist-Brugel

zeggen wij u onze oprechte dank.

Brunssum, 11 augustus 1992.

Klaas Bruist
kinderen en kleinkinderen

---

†

Als man, pap en opa hadden we nog veel langer van je willen genieten. Een korte, hevige ziekte verhinderde dat. Zondag jl. moesten we afscheid van je nemen. Daar hebben we veel verdriet van.

Joep Merx

* 10-4-1923 † 9-8-1992

echtgenoot van

Els Debie

Landgraaf:	E. Merx-Debie
Groningen:	Marie-Thérèse Merx
	Harry Crijns
Heerlen:	Nico Merx
	Petra Merx-Broens
	Tim en Anke
Landgraaf:	Jos Merx
	Familie Merx
	Familie Debie

6372 TS Landgraaf, 9 augustus 1992
De Katplantsoen 8

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op donderdag 13 augustus as. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Michaël te Schaesberg-Eikske, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene, woensdag 12 augustus as. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkapel van Lindeman Uitvaartcentra, Spoorsingel 4 te Heerlen, dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

Voor vervoer kerk-crematorium v.v. is gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Opa,

Je had ons nog zovaak willen zien.
Je had ons nog zoveel willen leren.
We zullen je missen.

Tim en Anke

---

†

Dankbaar voor alles wat zij voor ons betekend heeft geven wij met droefheid kennis van het overlijden van onze lieve moeder, schoonmoeder, oma, overgrootmoeder, zus, schoonzus, tante en nicht

Traut Windmüller

weduwe van

Johan Logister

Zij overleed, voorzien van de h. sacramenten der zieken, op de leeftijd van 75 jaar, in het De Weverziekenhuis te Heerlen.

	De bedroefde familie:
Landgraaf:	Wiel en Mia Logister-Jacobs
	Nicole, Jacqueline
Roetgen (Dld.):	Mia en Winfried
	Schartmann-Logister
	Andreas en Iris
	Ralf en Marion met
	Kerstin en Nils
[illegible]:	[illegible] Mia
	Logister-Meviissen
	Sandra, Ronny
Landgraaf:	Ger en Marjo
	Logister-Crijns
	Familie Windmüller
	Familie Logister

Landgraaf, 9 augustus 1992
Groenewegje 16
Corr.-adres: 6374 RM Landgraaf, Wolfsmelk 43

De plechtige rouwdienst, gevolgd door de begrafenis, vindt plaats op donderdag 13 augustus a.s. om 10.30 uur in de St. Jozefkerk te Waubach.

Samenkomst in de kerk, alwaar vanaf 10.10 uur gelegenheid is tot schriftelijke condoléance.

Woensdag 12 augustus om 19.00 uur wordt onze dierbare overledene, bijzonder herdacht in de avondmis in voornoemde kerk, vooraf vanaf 18.40 uur rozenkransgebed.

Onze onvergetelijke moeder is opgebaard in de Chapelle ardente van het De Weverziekenhuis. Bezoektijd dagelijks tussen 16.00 en 17.00 uur.

Zij die onverhoopt geen kennisgeving ontvingen gelieven deze als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Op een zonnige dag is, thuis, onverwacht van ons heengegaan mijn man, onze pap, broer, oom, opa en onze lieve vriend

Jac Borger

* 27 augustus 1928 te Geleen
† 7 augustus 1992 te Venlo

Jac hield van het leven en was vol plannen. Zijn dood overviel ons. Jac's levensvreugde, optimisme en wijsheid zullen in onze herinnering voortleven.

Venlo:	Ellje Borger-Caris
	Raymond Borger
	Daphne Tip
	Jay
Amsterdam:	Brigitte Borger
Mönchengladbach:	Rita Mertens
Geleen:	Hub en Dolly Borger
	kinderen en
	kleinkinderen
	Nico en Paula Borger
	en kinderen
	Mia Peeters
	kinderen en
	kleinkinderen
	Familie Borger
	Familie Nivelgeld
	Louis en Nelly Caris
Grevenbicht:	Wil en Elly Berger
	kinderen en kleinkind
Holtum:	Annie Borger
	en kind
Valkenburg a/d Geul:	Piet Pappers
	kinderen en
	kleinkinderen

Gelegenheid tot afscheidnemen is er op donderdag 13 augustus van 8.30 tot 9.30 uur in de rouwkamers van het St. Maartens Gasthuis, Prof. Gelissensingel te Venlo. Om 10.00 uur vindt de eucharistieviering plaats in de Heilige Familiekerk, Belletablestraat te Venlo.

Op Jac's verzoek wordt zijn lichaam gecremeerd. Het crematorium ligt aan de Grote Blerickse Bergenweg te Venlo-Blerick.

Condoléances alleen schriftelijk.

In plaats van bloemen liever uw bijdrage op giro 555 t.n.v. Samenwerkende Hulporganisaties, Den Haag, o.v.v. Ethiopië.

OVERLEDEN

† **Marie Hardy**, oud 85 jaar, weduwe van Pierre Jacobs. Maastricht, bejaardencentrum Molenhof. Corr.adres: Volderdreef 17, 6216 TD Maastricht. De uitvaartdienst zal worden gehouden op woensdag 12 augustus om 10.30 uur in de parochiekerk van San Salvator te Daalhof-Maastricht. Schriftelijk condoleren achter in de kerk.

† **Pierre Aarts**, oud 97 jaar, weduwnaar van Anna Nijpels en van Marie Vos. 6216 AJ Maastricht. [illegible] De eucharistieviering zal gehouden worden op woensdag 12 augustus om 14.00 uur in de parochiekerk van St. Christoffel, Caberg. Schriftelijk condoleren in de kerk.

† **Maria Bisscheroux**, oud 82 jaar, weduwe van Petrus Mingels. Maastricht. Corr.adres: Johan Frisostraat 38, 6267 BC Cadier en Keer. De eucharistieviering zal gehouden worden op woensdag 12 augustus om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Kruisverheffing te Cadier en Keer. Schriftelijk condoleren in de kerk.

---

†

Op zaterdag 8 augustus 1992 overleed na een kortstondig ziekbed, mijn man, onze vader, onze schoonvader, onze opa

Frans Demarteau

echtgenoot van

Gerda List

Hij overleed in de leeftijd van 70 jaar in het De Weverziekenhuis te Heerlen.

Landgraaf:	G. Demarteau-List
Landgraaf:	Margriet en Ger
	Extra-Demarteau
	Esther, Pascal
	Monique, Roy
Landgraaf:	Jo en Marlies
	Demarteau-Ruwette
	Lieke, Wiesje
Landgraaf:	Annie en Hub
	Schroe-Demarteau
	Bart, Roel, Bram, Loes
Nijmegen:	Jacqueline Demarteau
	Frank Beijer
	Familie Demarteau
	Familie List

6373 BE Landgraaf, 8 augustus 1992
Oude Landgraaf 41

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op donderdag 13 augustus as. om 12.00 uur in de parochiekerk van het H. Hart van Jezus te Nieuwenhagerheide, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op het r.k. kerkhof aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Avondwake tot intentie van onze dierbare overledene woensdag 12 augustus om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkapel van Lindeman Uitvaartcentra, Beuteweg 32 te Nieuwenhagen, dagelijks van 19.15 uur tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

† **Anna Catharina (Antje) Biermans**, 88 jaar. Corr.adres: Hoofdstraat 18, 6075 AG Herkenbosch. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 11 augustus 1992 om 10.30 uur in de noodkerk de Harch, Schoolstraat 10 te Herkenbosch.

---

†

Na een voorbeeldig en zorgzaam leven, is, op 88-jarige leeftijd, toch nog onverwacht overleden, voorzien van het h. oliesel, onze moeder, schoonmoeder, oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Mie Degens

weduwe van

Leonardus Habets

Kerkrade:	J.J. Habets
	E. Habets-van den Brand
Landgraaf:	R.J.H. Habets
	L.J.M. Habets-Mink
	en haar kleinkinderen
	Familie Degens
	Familie Habets

9 augustus 1992
Corr.adres: Schummerstraat 24, 6462 GE Kerkrade

Gelegenheid om afscheid te nemen dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur in het mortuarium Schifferheide, Schifferheidestraat 7 te Kerkrade.

Avondwake woensdag om 19.00 uur in de hierna te noemen kerk.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden in de parochiekerk van de H.H. Martelaren van Gorcum aan de Sittarderweg te Heerlen, op donderdag 13 augustus as. om 11.00 uur.

De begrafenis vindt aansluitend plaats op de gemeentelijke begraafplaats aan de Kampstraat te Heerlerheide.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Voor vervoer naar de begraafplaats en terug is een autobus aanwezig.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Haar stoel is leeg,
haar stem is stil.
Wij zeggen, Heer,
het was Uw wil.

Wij allen hebben je mogen begeleiden in je laatste levensdagen. Het was een grote vreugde dit in saamhorigheid voor je te mogen doen. Je was voor mij een lieve vrouw en voor ons een lieve moeder, schoonmoeder, oma en overgrootmoeder. We konden altijd op je rekenen. We zullen je missen.

Antonia Margaretha Maria de Lacouture

weduwe van

Jan Andries Speetjens

levengezellin van

Engelbert Peter Pepels

Gesterkt door de laatste sacramenten, overleed zij in de leeftijd van 74 jaar.

Maasmechelen (B.):	Jan Speetjens
	Marianne Speetjens-Jetten
Amstenrade:	Annemie Raeven-Speetjens
	Wiel Raeven
Dirksland:	Maria-Louise in 't Veld-Speetjens
	Jan in 't Veld
Geleen:	Loe Speetjens
	Tiny Speetjens-Voesten
Hulsberg:	Marga Lange-Speetjens
	[illegible] Lange
Valkenburg:	Andrea Winkelmolen-Speetjens
	Jack Winkelmolen
Spaubeek:	Diana Frusch-Speetjens
	Jan Frusch
	en haar klein- en
	achterkleinkinderen
	Familie de Lacouture
	Familie Speetjens
	Familie Pepels

6176 JB Spaubeek, 10 augustus 1992
Mergelakker 6

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op donderdag 13 augustus om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Laurentius te Spaubeek, gevolgd door de begrafenis op het r.-k. kerkhof aldaar.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk.

Avondwake woensdag 12 augustus om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het uitvaartcentrum van Dela, Vouershof 1 te Geleen, dinsdag en woensdag van 18.00 tot 19.00 uur.

Wilt u, indien wij zijn vergeten u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

---

†

Als leven lijden wordt,
is sterven 'n verlossing.

Moegestreden, doch toch nog onverwacht is heden overleden, voorzien van de h. sacramenten der zieken, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Herman A. Houwen

Ridder in de Orde van Oranje Nassau
Drager van het Kruis van Verdienste van het Ned. Rode Kruis
geboren 9 juni 1923
overleden 10 augustus 1992

echtgenoot van

Anny Friesen

Sittard:	A. Houwen-Friesen
Paterswolde:	Luuk Houwen
	Tineke v. Duuren
Neerbeek:	Nicole Janssen-Houwen
	Wim Janssen
	Inge, Tim, Freek
Sittard:	[illegible] Houwen
	Familie Houwen
	Familie Friesen

6133 BD Sittard, 10 augustus 1992
Beatrixlaan 60

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op donderdag 13 augustus om 10.30 uur in de parochiekerk van Christus Koning, Leyenbroekerweg, Sittard, waarna begrafenis op de algemene begraafplaats aan de Wehrerweg.

Samenkomst in de kerk om 10.10 uur, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Avondmis woensdag om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het Maaslandmortuarium te Sittard dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

---

† **Sjef Schoenmakers**, 67 jaar. Corr.adres: T. Schoenmakers, Lindestraat 11, 6101 ES Echt. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 11 augustus 1992 om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Landricus te Echt.

† **Frits Hendriks**, 62 jaar, echtgenoot van Trees Pouls, Luytersteegstraat 2, 6093 CH Heythuysen. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op woensdag 12 augustus 1992 om 10.30 uur in de St.-Nicolaaskerk te Heythuysen.

---

†

Bevrijd van alle aardse pi[...]
zal 't eeuwige vreugde in U[...]

Wij geven u kennis, dat op 66-jarige le[...] voorzien van de h. sacramenten van ons is [...]gegaan, mijn lieve vrouw, onze zorgzame [...]der, schoonmoeder en oma

Maria Elisabeth (Lily) Mulders

echtgenote van

Johannes Wilhelmus Gerhardus (Johan) Peete[...]

Heerlen:	Johan Peeters
Denekamp:	Frans Peeters
	Loes Peeters-Capell[...]
	Bas, Floor
Schinveld:	Leo Peeters

6414 AB Heerlen, 10 augustus 1992
Roebroekweg 93

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op vrijdag 14 augustus om 11.00 uur in de parochiekerk H. Gerardus Majella te Heksenberg-Heerlen, waarna om 12.30 uur de crematieplechtigheid zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Voor vervoer per bus heen en terug is ge[...]

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegen[...] tot schriftelijk condoleren.

Avondmis donderdag om 19.00 uur in [...]noemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het uit[...]centrum Dela, Grasbroekerweg 20 te He[...] woensdag en donderdag van 18.00 tot 19.0[...]

Wilt u indien wij vergeten zijn u een ken[...]ving te zenden deze annonce als zodan[...] schouwen.

---

†

Gelukkig is moeder een lang lijden be[...] gebleven. Dat neemt niet weg dat wij haar [...] aanwezigheid heel erg zullen missen.

Heden overleed, op de gezegende leeftijd v[...] jaar, mijn lieve vrouw, onze zorgzame m[...] schoonmoeder, zus, schoonzus, tante en n[...]

Bertha Greten

echtgenote van

Lei Ritzen

Voerendaal:	J.L. Ritzen
	Wiet en Huub Peters-Ritz[...]
	Jan Ritzen
	Familie Greten
	Familie Ritzen

6367 XT Voerendaal, 9 augustus 1992
Dijkstraat 49

De plechtige eucharistieviering zal worde[...] houden op donderdag 13 augustus as. om [...] uur in de parochiekerk H. Laurentius te [...]rendaal, waarna aansluitend begrafenis o[...] algemene begraafplaats aldaar.

Aangezien wij overtuigd zijn van uw me[...]ven, is er geen condoleren.

Avondwake ter intentie van de overled[...] woensdagavond om 19.00 uur in voornoe[...] kerk.

Moeder is opgebaard in een der rouwk[...] van de begrafenis- en crematievereniging [...]rendaal, Kerkplein 43, Voerendaal, alwaar [...]genheid tot afscheid nemen dagelijks van [...] tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontva[...] gelieven deze annonce als zodanig te besc[...]wen.

Met verslagenheid hebben medewerkers en [...]denten van de Rijksuniversiteit Limburg [...]nis genomen van het overlijden van

Henk Lebens

medewerker bij de vakgroep Medische Soc[...]gie.

Wij wensen zijn familie de kracht toe dit v[...] te dragen.

Het college van bestuur van de Rijksuniversiteit Limburg
drs. L.E.H. Vredevoogd, voorzitter
mevr. drs. M.J.N. Verhulst-Bots, secre[...]

Met verslagenheid ontvingen wij het berich[...] onze collega

Henk Lebens

is overleden. Wij wisten dat Henk ernsti[...] was; het moment van afscheid komt oo[...] onverwacht.

Sinds het voorjaar van 1977 heeft Henk een [...]trale plaats ingenomen in alle werkzaamh[...] die het ons mogelijk maakten wetenschap[...] onderzoek te verrichten. Als geen ander w[...] de weg in onze onderzoeksbestanden.

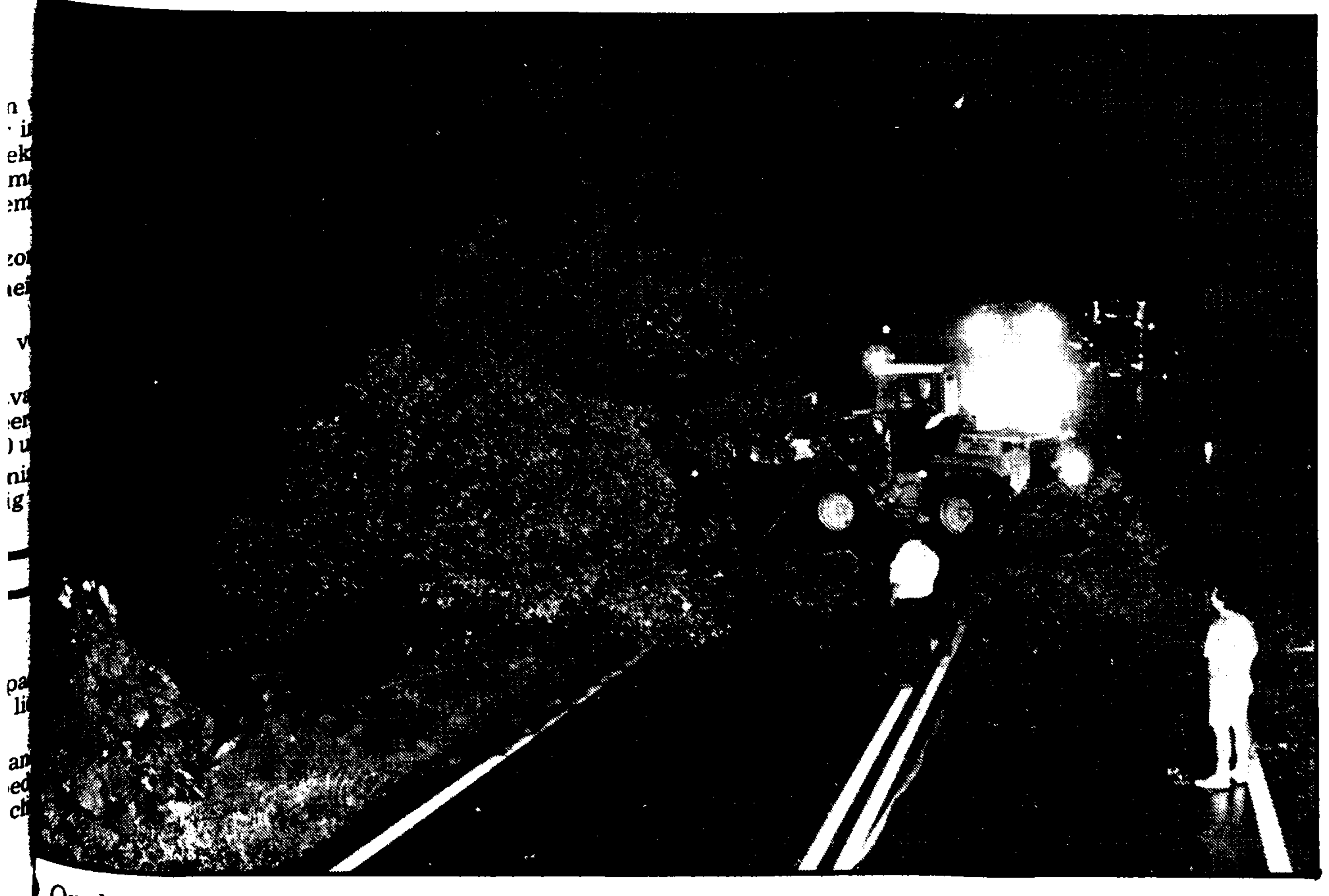
Wij verliezen in hem een hartelijk en toeg[...] medewerker die door zijn levenservaring [...] velen van ons een vraagbaak was.

Wij wensen zijn vrouw en kinderen veel st[...] toe dit verlies te dragen.

Vakgroep Medische Soci[...]
Rijksuniversiteit Limbu[...]

Bliksem teistert Limburg en België

Tweehonderd varkens dood na noodweer

Op de Napoleonsbaan in Haelen belemmerde een omgewaaide boom gisteren het autoverkeer. Foto: JAN-PAUL KUIT

Van onze verslaggever

HELDEN – Na het zware noodweer van zondagnacht zijn tweehonderd varkens gestorven bij een boer in Helden. Een blikseminslag vernielde het ventilatiesysteem en het alarm, zodat de varkens stikten zonder dat de boer het in de gaten had. De brandweer in Helden is gisteren de hele middag bezig geweest de kadavers uit de stallen te verwijderen.

De Heldense brandweercommandant J. Gautier heeft het over een 'onstuimige' nacht. Het korps ontving meldingen over omgewaaide bomen en ondergelopen kelders en moest uitrukken voor een brand in een woning, die was ontstaan door blikseminslag. Daarbij deden zich geen persoonlijke ongelukken voor. Verder waaide een schoorsteen van het dak van een woning en er moesten diverse lekkages worden gedicht.

Gekkenhuis

Het hoofd van de centrale meldkamer van de politie in Herkenbosch, H. Willems, typeert het noodweer als een 'gekkenhuis'. De hoek Kessel, Maasbree, Helden en Horst kreeg de zwaartse klappen te verduren', bevestigt hij.

Willems spreekt over blikseminslagen in Helden en Reuver en tientallen meldingen van omgewaaide bomen waarbij de politie moest gaan kijken of de verkeersveiligheid niet in gevaar was gekomen. In Velden was een gat in het wegdek ontstaan en in Baarlo verdween een gedeelte van het dak van een woning.

Zuid-Limburg is er zondagnacht zeer genadig vanaf gekomen. De brandweerkorpsen maakten alleen melding van wat omgewaaide bomen en wateroverlast.

België

België telde zeker één dode en enkele zwaar gewonden en verder een schade van vele tientallen miljoenen. Daken van honderden huizen werden afgerukt. Bomen werden ontworteld. Telefoon-, elektriciteits- en kabel-tv-installaties werden vernield. Modder stroomde door de straten van dorpen en steden. Verkeerstunnels kwamen onder water te staan en oogsten werden vernield. Vele tientallen gezinnen moesten elders onder dak worden gebracht nadat hun huizen vernield waren.

Het noodweer heeft vooral huisgehouden in Vlaanderen. De streek ten noordoosten van Antwerpen werd zwaar getroffen. Maar ook ten oosten van Brussel, rond Leuven, nabij Hasselt, in de provincie Limburg en bij Mechelen was het raak. Alleen al in Berlaar, bij Lier, raakten er 250 huizen zwaar beschadigd.

Ook in Wallonië sloeg het noodweer toe. Beken en riviertjes in Wallonië konden de enorme regen niet verwerken en traden buiten hun oevers.

Bij Dinant reed maandagochtend, een na vier uur, een 26-jarige automobilist zich dood in een massa afgerukte takken. In Ranst reed een Nederlandse auto in op een wagen van de Rijkswacht die stilstond bij over de weg gevallen bomen. Twee van de drie Nederlandse inzittenden moesten met zware verwondingen naar het ziekenhuis worden gebracht. De derde werd licht gewond.

In Sint Truiden, dat vorige week al af te rekenen kreeg met een zware explosie, bezweek nu vijftien meter dam rond een spaarbekken. In een mum van tijd stond er twee meter water in de stallen van een nabijgelegen boerderij. Zestig biggen verdronken. In Mal, bij Tongeren, werden zes koeien door de bliksem getroffen.

Vrachtwagen ramt auto's

KESSEL – Op de Napoleonsbaan in Kessel-Eik reed een Franse vrachtwagen met oplegger gisteravond om 19.00 uur achterop een rij van vijf stilstaande personenwagens. Een echtpaar uit Venray in de achterste auto raakte daarbij zwaar gewond. Hun auto brandde uit. Een buurtbewoner slaagde erin de 52-jarige zwaargewonde vrouw op het nippertje uit het brandende wrak te trekken. Zij was er slecht aan toe, maar bleek gisteravond laat buiten levensgevaar. De 50-jarige Franse chauffeur heeft waarschijnlijk door onoplettendheid het ongeluk veroorzaakt. Hij zat niet te lang achter het stuur en reed ook niet te hard. De personenauto's stonden te wachten op wegwerkzaamheden in verband met het noodweer van gisternacht.

Het plan van Echtenaar Michel Stassen om de Draf- en Renbaan Limburg in Landgraaf te kopen, is een nieuw element in de pogingen om de Nederlandse draf- en rensport weer gezond te maken. Geïnspireerd door het Duitse succes van commerciële, zelfstandige baanorganisaties, ziet Stassen in privatisering de redding van de draf- en rensport. Dat het met die sport niet goed gaat, staat buiten kijf. Een interim-bestuur van de stichting Nederlandse Draf- en Rensport (NDR) wil de boel saneren, maar de vraag is of er na die operatie nog iets overblijft.

Draf- en rensport op de rand van de afgrond

DOOR RIK VAN DRUTEN

HEERLEN – 'Schaesberg' dreigt de hele Nederlandse draf- en rensport mee te slepen in zijn ondergang. Met die argumentatie besloot staatssecretaris Gabor van Landbouw een jaar geleden op advies van de NDR na 1 januari 1992 geen koersen meer op de Limburgse baan te laten lopen.

De Draf- en Renbaan Limburg (DRL) vocht met succes het besluit aan. In mei stuurde de rechter de partijen terug naar de onderhandelingstafel, maar op Schaesberg wordt nog steeds niet gekoerst.

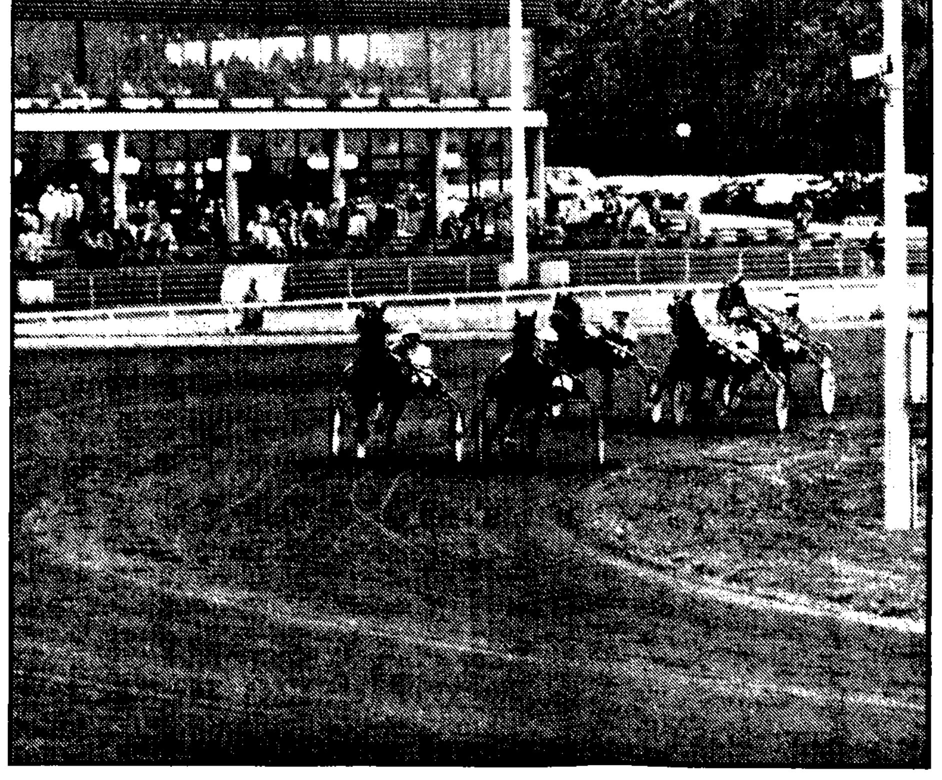
De neergang van de draf- en rensport gaat ondertussen gewoon door. Drie jaar geleden waren er nog 342 koersdagen. Dit jaar, na het schrappen van 'Schaesberg' van de kalender, zijn dat er nog 275. Voor 1993 heeft de NDR nog slechts 240 koersdagen op het programma staan.

Hoe groot de malaise is, bleek vorige week woensdag nog eens op Duindigt, de belangrijkste baan in Nederland: het volledige programma van negen draverijen en vier rennen werd geschrapt wegens een groot tekort aan inschrijvingen. Ook morgen is het programma mager: slechts negen koersen, waarvan er voor zeven minder dan tien paarden zijn ingeschreven.

Om de belangstelling voor de zeven andere Nederlandse banen op te schroeven, moest 'Schaesberg' vorig jaar verdwijnen uit het NDR-programma. Duindigt kreeg de koersen op vrijdagavond, waardoor volgens de NDR de Duindigt-omzet flink zou stijgen. Inmiddels heeft Duindigt de vrijdag echter weer geschrapt, wegens gebrek aan belangstelling.

De gefortuneerde Michel Stassen, eigenaar van stal De Hazelaar in Echt, wil nu 'Schaesberg' kopen en er opnieuw koersen organiseren. Stassen ziet brood in de exploitatie van de baan op commerciële basis. Zelf wil hij dat in Landgraaf gaan doen en de staleigenaar is ervan overtuigd dat privatisering de enige manier is waarop de gehele Nederlandse draf- en rensport weer gezond gemaakt kan worden.

Dat er iets moet gebeuren, weet ook de voorzitter van de NDR-Adviesraad, Jan den Nijs. De Adviesraad, waarin vertegenwoordigers van de verschillende geledingen uit draverij en paardenrennen zitten, adviseerde het NDR-bestuur op 9 juli unaniem positief over privatisering van de Nederlandse banen.

● *Heel misschien kan Michel Stassen deze draf- en renbaan nog redden.* Archieffoto: DRIES LINSSEN

Den Nijs is tevens voorzitter van de eigenaarsvereniging De Drafsport en constateert in het julinummer van het verenigingsorgaan Sulky dat de opbrengst van de toto achterblijft bij de prognoses. De NDR had voor dit jaar een omzet van 130 miljoen gulden op de begroting staan, maar schroefde het streefcijfer al terug naar 122 miljoen. Na dertig weken kon daarvan nog maar zo'n 65 miljoen gerealiseerd.

„De score is negatief. Weliswaar niet dramatisch, maar toch", zegt Den Nijs over de tegenvallende toto-opbrengsten. Hij doet een beroep op de eigenaren om hun paarden meer te laten starten. „Een programma met elf koersen levert meer op dan een programma met negen koersen."

Het is echter twijfelachtig of het tij nog kan worden gekeerd. De banen in Groningen, Duindigt en Alkmaar gaan in oktober al dicht voor het winterseizoen. De NDR heeft 122 miljoen gulden aan weddenschappen begroot, maar meer dan een ruime honderd miljoen lijkt er niet in te zitten.

De gevolgen zijn dan wel zeker dramatisch. De begrote 122 miljoen toto-omzet is het *break-even point*: als op 31 december de weddenschappen precies de 122 miljoen zouden volmaken, lijdt de NDR geen verlies op de toto. Maar dat is dan ook alles.

De al jaren teruglopende toto-omzet is dan nog verre van gestuit. Ter vergelijking: na dertig weken was vorig jaar al 77 miljoen gulden omgezet, twaalf miljoen meer dan nu.

Ook Den Nijs weet dat het roer om moet, wil de Nederlandse draf- en rensport overleven. „De komende jaren moeten besluiten worden genomen over de NDR, de banen, de programma's. Slechts een financieel gezonde organisatie kan het juiste spoor kiezen. Alleen daarom al moet de beoogde omzet van 122 miljoen gehaald worden," zegt hij in Sulky.

Ingewijden dichten de NDR veel minder tijd toe om orde op zaken te stellen dan de jaren waarover Den Nijs spreekt. Staatssecretaris Gabor heeft al nadrukkelijk laten weten dat het ministerie van landbouw niet van zins is exploitatietekorten van de NDR bij te passen. En een miljoenenverlies kan de NDR niet aan.

Daarmee is het niet alleen Michel Stassen die baat heeft bij verkoop van de Draf- en Renbaan Limburg. Ook de NDR kan het welens erg goed uitkomen: Stassen kan – op eigen risico – in de praktijk zijn idee toetsen of een commerciële baan levensvatbaar is. In dat geval kan de NDR met de overige banen relatief veilig in Stassens voetspoor treden.

En de NDR is verlost van het probleem 'Schaesberg' en krijgt daarvoor ook nog eens geld in het laatje, waarmee de te verwachten tekorten dit jaar in ieder geval voor een belangrijk deel kunnen worden gedekt.

● *Hans Smals kijkt vanuit het in aanbouw zijnde vakantiepark Marina Oolderhuuske over de waterplassen bij Roermond. Volgend jaar april worden de eerste drijvende woningen en villa's opgeleverd.* Foto: JEROEN KUIT

Grindboer bouwt villawijk aan de plassen

De watermaker

DOOR EGBERT HANSSEN

ROERMOND – Er was een tijd dat men dacht de Maasplassen te kunnen dempen. Met puin of mijnsteen. Dat laatste bracht veel overlast en vervuiling met zich mee. Het eerste was ondoenlijk omdat de baggermolens alsmaar groter werden en steeds diepere plassen achterlieten. Sindsdien zijn de grindboeren niet alleen leveranciers van zand en grind, maar ook van water. Plassen, waar velen gretig gebruik van maken. Zwemmers, surfers, zeilers, hengelaars, watervogels, de waterleidingmaatschappij.

Zand- en grindbedrijf Smals in Roermond is zo'n watermaker. In de buurt van dit bedrijf veranderden in de afgelopen dertig jaar tweeduizend hectare vaste bodem in vloeistof. Roermond kreeg een leuke vijverpartij in de voortuin waar nu 's zomers tienduizenden recreanten hun vertier zoeken.

„Tien jaar geleden zijn we als eerste grindproducent een andere weg ingeslagen. We beseften dat we naast zand en grind ook een landschap maakten. Sindsdien denken we voordat de eerste schop de grond in gaat goed na over de functie van het landschap na de winning. Dan kun je tijdens de winning beginnen met de herinrichting en denken aan zaken als recreatie, landbouw maar ook bijvoorbeeld wonen aan het water".

Hans Smals (39) heeft vooral dat laatste concreet gemaakt. Aan de rand van de enorme grindplas in Roermond verrijst momenteel een villapark. Direct aan het water. Marina Oolderhuuske geheten. Genoemd naar een achttiende-eeuwse boerderij, die momenteel dienst doet als kantoor van Smals.

Marina's, dat zijn de tachtig drijvende woningen in Romaanse bouwstijl, stuk voor stuk voorzien van een eigen aanlegsteiger. Daarnaast nog eens negentig villa's, direct aan het water met schitterend uitzicht over de Maasplassen en de bisschopsstad. Een jachthaven, een zwembad, supermarkt, restaurant. Alles voor een zorgeloze vakantie. Zeventig procent is al verkocht. Pandjes van tussen de twee en drie ton. Nota bene allemaal tweede woningen. Want de meeste eigenaren gaan de optrekjes het grootste deel van het jaar verhuren. Bouwbedrijf Wilma levert Marina Oolderhuuske volgend jaar april op.

De firma Smals bestaat al 110 jaar. Had toestemming om in de Maasbedding grind te winnen. Kiezel, die van dorp tot dorp verkocht werd voor het verharden van de karresporen. Na de oorlog werd voor het eerst in de uiterwaarden van de Maas op grotere schaal gebaggerd.

Smals: „Destijds werd niet nagedacht over de herbestemming van de grond. Men baggerde gewoon omdat snel en veel grind nodig was voor de wederopbouw van Nederland. Later kwam de provincie met de constructie dat de herinrichting afgekocht werd door storting van een bedrag per gewonnen ton zand en grind in het zogeheten grindfonds. De provincie zou dan na de winning zorgdragen voor de herinrichting. Een gevolg was dat de plassen jaren braak bleven liggen. Dat heeft natuurlijk irritatie gewekt. Maar daar konden de grindproducenten niks aan doen."

kopje onder

Water. Het stroomt door het land, komt uit de kraan, valt uit de lucht en springt uit je ogen. Water. Je kunt het drinken, erin springen, erop varen en erop slapen. Water, een mens kan niet zonder. Dertig keer gingen onze verslaggevers 'kopje onder' om één facet van deze bron van leven kleur te geven. Vandaag aflevering veertien: de ontgrinder, oftewel de watermaker.

„Nu de plassen sinds enkele jaren wel fatsoenlijk worden afgewerkt vinden de mensen het hardstikke leuk. Weerstand tegen de grindwinning is nu nog slechts afkomstig van een beperkte groep. Uiteraard blijft er ongemak tijdens de winning. Je verandert een landschap en dat kan niet van de een op de andere dag", zegt Hans Smals, die samen met zijn vrouw Monique het vakantiepark gaat runnen.

Maar het bestaande landschap wordt toch vernield?

„Natuurlijk heeft elk landschap zijn charme. Maar kijk eens hoe mooi het hier is geworden. Als je ziet hoeveel mensen er nu van dit geschapen landschap met veel water genieten. Alleen al in het stuwpand Roermond liggen 3600 jachten. Op een mooie dag zijn er tien- tot vijftienduizend mensen op het water en twintig- tot vijfentwintigduizend aan de oevers. Het nieuwe landschap heeft duidelijk een nieuwe functie. Vergelijk het met de Friese meren. Die zijn ook allemaal door mensenhanden gegraven voor de turfwinning", aldus Hans Smals.

Coffeeshop in Venlo dicht

VENLO - In opdracht van de gemeente Venlo heeft de politie gistermiddag de coffeeshop 'Theater' aan de Maaskade voor drie maanden gesloten. De gelegenheid werd vooral door Duitsers druk bezocht.

Als de termijn voorbij is zal de overlastvergunning die 'Theater' eerder heeft gekregen worden ingetrokken. Al geruime tijd werd de coffeeshop in de gaten gehouden omdat er sterke aanwijzingen waren dat de opiumwet regelmatig werd overtreden. Nadat dit was vastgesteld heeft de gemeente de sluiting bevorderd.

Bisschop was bijna verdronken

HASSELT - De bejaarde bisschop in ruste van het Bisdom Hasselt, Monseigneur Heuschen, is vorige week van de verdrinkingsdood gered. Het voorval is nu pas bekend gemaakt.

De bisschop struikelde tijdens een wandeling in het domein van Bokrijk in een vijver. Zijn hulpgeroep werd slechts op het laatste ogenblik gehoord door een leraar uit As, die de bejaarde kerkoverste weer op het droge bracht.

officiële mededeling

GEMEENTE MEERSSEN

Bouwplannen

Burgemeester en wethouders brengen ter openbare kennis dat zij voornemens zijn om met toepassing van art. 50, lid 8 van de Woningwet en voorzover noodzakelijk ook van art. 17, 18a, 19 of 46, lid 8, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, vergunning te verlenen voor:

1. het realiseren van een dakkapel aan het pand Ch. Eyckstraat 7 te Meerssen;
2. het realiseren van een garage bij het pand Langs de Gewannen 13 te Ulestraten;
3. het realiseren van een winkel met appartementen naast het pand Gasthuisstraat 1 te Meerssen.

De bouwplannen liggen met ingang van 12 augustus 1992 gedurende 14 dagen, iedere werkdagen van 9.00 uur tot 12.00 uur voor een ieder ter inzage ter gemeentesecretarie, Beekstraat 51 te Meerssen, afd. R.O.V.M., kamer 1.10. Gedurende genoemde termijn is een ieder bevoegd schriftelijk en gemotiveerd bezwaar tegen de (bouw)plannen bij het college van burgemeester en wethouders van Meerssen, postbus 90, 6230 AB Meerssen, in te dienen.

Meerssen, 11 augustus 1992.

Burgemeester
en wethouders van Meerssen,

de secretaris, J.M.G. Essers, l.s, de burgemeester, P.H.H. Pinxt, l.b.

Opbrengst vliegshow gestolen

HECHTEL - Onbekenden zijn er in de nacht van zondag op maandag vandoor gegaan met de opbrengst van een vliegshow in het Belgische Hechtel.

Ze drongen binnen in het clublokaal van aeroclub Sanicole. Die had zondag haar grote vliegshow georganiseerd. De dieven slaagden erin de 200 kilo wegende brandkast, waarin nog de inkomsten zaten, mee te nemen. De omvang van de buit is niet gekend, maar wordt geraamd op enkele miljoenen Belgische francs. Ruim tienduizend bezoekers hadden de vliegshow bijgewoond. De diefstal gebeurde ondanks het feit dat een aantal mensen in het clublokaal overnachtte.

Dode bij aanrijding

MAASBREE – Bij een ongeluk op de E3 nabij Maasbree is gistermiddag een automobiliste overleden. Haar auto werd rond kwart voor een van achteren aangereden door een busje, dat werd bestuurd door een 38-jarige man uit Eindhoven. De personenauto van de vrouw knalde daardoor op de vangrails, kantelde en vatte vlam. De vrouw was op slag dood. De politie zoekt nog getuigen.

In 1991 kwamen 26.000 bezoekers naar Romeins badhuis

Thermenmuseum weinig bezocht door ouderen

Van onze verslaggever

HEERLEN – Slechts zes procent van het totaal aantal bezoekers van het Thermenmuseum in Heerlen is ouder dan 65 jaar. De museumleiding vindt dat opmerkelijk aangezien Limburg de snelst vergrijzende provincie van ons land is. Klaarblijkelijk trekt het Heerlense museum de oudere bewoners van Limburg niet.

In totaal kwamen vorig jaar 26.002 personen naar het Thermenmuseum. In 1990 waren dat er nog 27.451, het jaar daarvoor 26.473. In vergelijking met andere archeologische musea in het land vallen de cijfers echter niet tegen.

Toch vraagt de directie van het Thermenmuseum zich af waarom het museum in de periode dat het bestaat, vanaf 1977, het half miljoen bezoekers niet heeft weten te halen. Als oorzaak wordt aangegeven dat het budget voor voorlichting en public relations ontoereikend is. Eigenlijk zou het museum een eigen full-time PR-medewerker moeten hebben. Die taak wordt nu door andere museum-medewerkers erbij gedaan.

Kinderen

De helft van alle bezoekers aan het museum (49 procent) bestaat uit kinderen in de leeftijd tot zeventien jaar. Ze komen voornamelijk met schoolreisjes naar Heerlen en bezoeken dan het Thermenmuseum. Tachtig procent van al het groepsbezoek bestaat uit scholen die in Heerlen komen kijken hoe de Romeinen vroeger leefden.

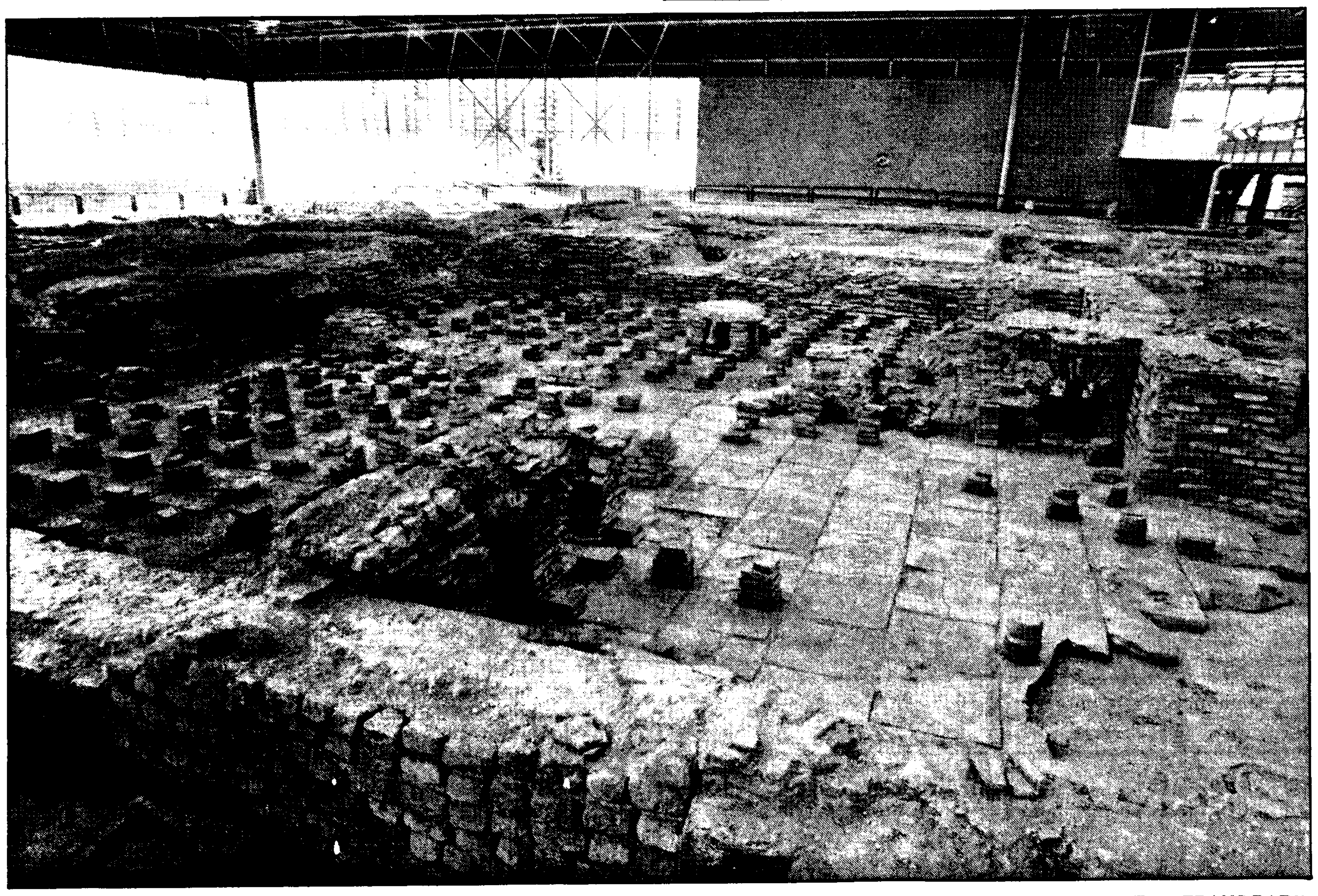
Dat groepsbezoek is vorig jaar gedaald. Konden in 1990 nog 305 groepen ontvangen worden, in 1991 waren dat er 278. Het aantal personen daalde van 11.420 naar 10.886.

Hoewel het totale groepsbezoek daalde, is het groepsbezoek uit het buitenland juist toegenomen met 33 procent. Volgens de museumleiding komt dat omdat het Gallo-Romeinse museum in Tongeren gesloten is vanwege nieuwbouw.

Gecombineerd

Een kleine steekproef onder de bezoekers heeft aangetoond dat de gemiddelde bezoeker van het Thermenmusuem hoger opgeleid is, reislustig en een uitgebreid interessegebied heeft. Het museum wordt voornamelijk door Nederlanders bezocht en die komen niet uit Zuid-Limburg.

De bezoeker komt in driekwart van de gevallen met eigen vervoer. Het bezoek wordt gecombineerd met een dagje uit of vakantie. Voornamelijk bij minder fraai weer, komt de toerist naar het museum.

● *Weinig belangstelling voor het Thermenmuseum.* Foto: FRANS RADE

Dreigende ruzie Wilhelminaplein

HEERLEN – Een vechtpartijtje op het Heerlense Wilhelminaplein is zondagnacht bijna uitgelopen op een massale vechtpartij. Toen de gewaarschuwde politie arriveerde, wachtte een groep van circa 75 jongeren haar op.

Daarop vroeg de Heerlense politie assistentie in Landgraaf en Brunssum. Volgens een woordvoerder zagen de vechtersbazen van eventuele snode bedoelingen af toen ze de versterkte politiemacht zagen.

De politie nam de aanstichter van de vechtpartij mee naar het bureau. Deze 22-jarige Heerlenaar had met een vlaggemast lopen zwaaien, waarover een 46-jarige man uit Emmeloord een opmerking maakte. Die werd daarop op enkele klappen getrakteerd waarbij hij licht gewond raakte.

De Heerlenaar werd later weer vrijgelaten, omdat zijn slachtoffer geen aangifte wilde doen.

Nieuwe maatregelen pas na politiefusie

Hoge criminaliteit in stad Roermond

ROERMOND - Het criminaliteitsniveau in de stad baart het gemeentebestuur van Roermond grote zorgen. Vanwege de geplande reorganisatie van de politie, wil het college van B en W echter wachten met nieuwe acties totdat de fusie een feit is.

De drugsproblematiek in Roermond zal de komende tijd niet alleen lokaal, maar ook in regionaal verband projectmatig worden aangepakt. Doel van het project is de overlast door de handel in en het gebruik van verdovende middelen in de regio terug te dringen, zowel in de woonomgeving als rond de zogeheten koffieshops.

Door de wijzing van de algemene politieverordening, invoering van overlastbepalingen, heeft de politie meer armslag gekregen om de uitwassen die met de handel c. q. het gebruik van verdovende middelen gepaard gaan aan te pakken en kan dat proces ook van bestuurlijke zijde worden ondersteund.

Veldstraat

In het verlengde daarvan overweegt het college van B en W een soortgelijke aanpak voor de verbetering van de leefbaarheid van de binnenstad, waarbij met name wordt gedacht aan het gebied Veldstraat en omgeving.

Ingrijpende veranderingen in het beleid zijn niet te verwachten voor april 1993. De gemeentepolitie Roermond zal dan officieel opgaan in het regionale politiekorps Limburg-Noord. Daarmee komt dan een einde aan een periode van ruim 150 jaar eigen politiekorps.

De regio Limburg Noord zal worden verdeeld in vier districten: Venlo, Weert, Venray en Roermond. Tot het district Roermond behoren de gemeenten Beesel, Swalmen, Melick en Herkenbosch, Posterholt, Echt, Maasbracht en Roermond.

Voordat de fusie een feit is, wil het college van B en W de raad wel al een ontwerp voorleggen van een gemeentelijk beleidsplan voor de openbare orde, leefbaarheid en veiligheid. In dat beleidsplan zullen ook de gemeentelijke prioriteitenplannen worden opgenomen. Die dan doorgesproken zullen worden met de vertegenwoordigers van de nieuwe politie-organisatie en andere betrokkenen.

Geen SAT1 in Heerlen

HEERLEN – De Duitstalige tv-zender SAT1 komt voorlopig niet op de Heerlense kabel. Dat besluit hebben burgemeester en wethouders van Heerlen genomen.

SAT1 vertoont vanaf deze maand beelden van de Duitse voetbalcompetitie. Daarom bestaat er ook in Nederland veel belangstelling voor deze commerciële zender.

SAT1 richt zich geheel op Duitsland. Er bestaan geen auteursrechtelijke regelingen voor overname van het programma. Het uitzenden op de Heerlense kabel kan daarom niet zomaar.

Het probleem is dat SAT1 ook bijzonder weinig interesse heeft om zo'n regeling aan te gaan voor het Nederlandse ontvangstgebied.

Het college acht het op dit moment dan ook onmogelijk om SAT1 in Heerlen op de kabel te krijgen. Dat betekent dat niet alleen de Kerkraadse, maar ook de Heerlense voetballiefhebbers de start van de Bundesliga zullen missen.

Pas eind september praat de overkoepelende Vecai met de aanbieders van SAT1. Het bij wijze van 'experiment' nu al doorgeven van de beelden zou illegaal zijn.

Grote reünie van 'Habetsen'

URMOND – In motel Stein te Urmond vindt op zaterdag 14 november een grote reünie plaats van de Limburgse familie Habets. Een speciaal uit deze familie geformeerde werkgroep heeft een half jaar geleden honderden brieven verstuurd naar 'Habetsen' in het hele land en hierop heeft men veel reacties gekregen.

Behalve met een viering in de parochiekerk van St. Antonius van Padua in Urmond, wordt de dag gevuld met een ontvangst en een uitgebreide Limburgse koffietafel in motel Urmond. Daar wordt ook een lezing gehouden met als uitgangspunt de Limburgse familie Habets. De naam Habets is vermoedelijk afgeleid van d'r Habet, vroeger een naam van twintig bunder erf, weide en land in Wijnandsrade. Het hardstenen wapen van de familie Habets stond ook in Oirsbeek boven de poort van het oude Habetshuis op de Gracht, het geboortehuis van oud-rijksarchivaris Joseph Habets. Tevens lag een grafsteen die voorzien was van het familiewapen Habets tot voor jaren bij de deur van de kerk in Valkenburg.

Gemeente wil eerst kijken hoe plan valt

Definitieve inspraak centrumplan komt nog

Van onze verslaggever

BRUNSSUM – De definitieve inspraakronde over het ontwerp bestemmingsplan voor het centrum van Brunssum moet nog beginnen.

Het gemeentebestuur van Brunssum zal eerst alle opmerkingen die tot nu toe zijn gemaakt over het centrumplan evalueren, voordat er een definitief ontwerp bestemmingsplan wordt opgesteld. Een woordvoerder van de gemeente heeft dat gisteren desgevraagd gezegd.

„De indruk is ontstaan dat de gemeente al bezig is met de officiële inspraakronden, maar dat is geenszins het geval. We hebben eerst eens willen nagaan bij betrokkenen en de bevoking hoe het plan voor het centrum valt. Die opmerkingen willen we eerst nog verwerken en daarna wordt pas een definitief plan voor het centrum van Brunssum opgesteld," aldus een Brunssumse ambtenaar.

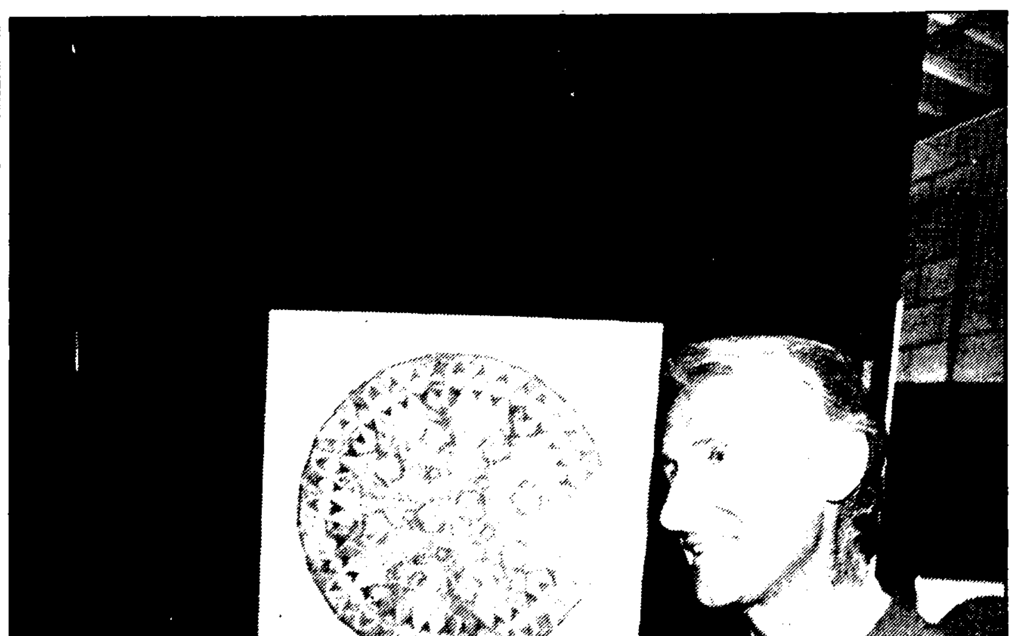
De LOZO-afdeling Brunssum had eerder in een brief aan de gemeente een nieuwe inspraakronde geëist. Ook daar was het idee ontstaan dat de gemeente al bezig was met de definitieve inspraakronde. De LOZO was kwaad dat de informatie daarover zo gebrekkig (via een advertentie in de Staatscourant) was verspreid.

„Ons is toch echt gezegd dat we tot 7 augustus de tijd hadden te reageren, daarna niet meer. Wij zijn niet op de hoogte van het feit dat er na het opstellen van het definitieve plan opnieuw een informatie- en inspraakronde volgt. Maar dat zou wel goed zijn en een hoop problemen voorkomen," aldus LOZO-secretaris P. Ruiters.

Bij de ondernemers in Brunssum is het plan redelijk goed gevallen. Hoewel hier en daar wel verschillend uitleg wordt gegeven aan de tekst. Met name in de Kerkstraat-Noord en in de Rumpenerstraat hebben ondernemers nogal wat bezwaren. De winkeliers in de Kerkstraat-Noord denken te veel aan banden te worden gelegd en de Rumpenerstraat vindt dat de gemeente meer zou moeten doen voor dit deel van het centrum.

Horeca-ondernemers in Brunssum zijn geschrokken van het plan het V&D-plein te bebouwen met exclusieve winkels. Zij vinden dat dit pleintje behouden moet blijven voor culturele activiteiten en feesten zoals onlangs tijdens de Parade.

Alvast oefenen

● *Hij moet officieel nog twee maandjes wachten. Maar aankomend burgemeester Jef Pleumeekers verrichtte gisteren in Heerlen toch al een officiële opening. Om te oefenen. Met vlotte speech verzorgde de-puté Pleumeekers in Sterrenwacht Schrieversheide de aftrap voor de expositie Wiskunstig, nog tot en met september te bezichtigen.*

Foto: KLAUS TUMMERS

Herrie in hotel Valkenburg

VALKENBURG – Twee 21-jarige jongens uit Zuidwolde zijn door de rijkspolitie Valkenburg aangehouden nadat zij herrie hadden gemaakt in een hotel. Eerder op de avond hadden zij onenigheid met de hotelgasten. Zij waren hen gevolgd tot op de hotelkamer, trapten de deur in en deelden enige klappen uit. Na het betalen van de schade en het opmaken van een procesverbaal mochten zij terug naar hun vakantieadres.

Schaesberg wint schuttersfeest

SCHIMMERT – Schutterij St. Hubertus uit Schaesberg heeft het Bondsschuttersfeest in Schimmert gewonnen. De Schaesbergse schutters toonden zich het meest koelbloedig van alle negentien schutterijen uit Zuid-Limburg.

Verdere winnaars:

Mooiste binnenkomen: Geleen. Mooiste geheel: Heerlen. Beste houding tijdens de optocht: A-klasse: Heerlerheide. B-klasse: Meersen. Beste defilé: A-klasse: Klimmen. B-klasse: Amstenrade. In de A-klasse behaalde Geleen in totaal de meeste punten en in de B-klasse Meerssen.

Mooiste keizer: Schinveld. Mooiste koningin en mooiste koning: Amstenrade. Mooiste marketenster: Smits uit Sweikhuizen. Mooiste generaal: Amstenrade. Modelste generaal: Heerlen.

Schaesberg stak zijn schutters in de mooiste uniformen , Heerlen in de modelste, terwijl Geleen het hoogste aantal gewapende leden op de been bracht en Schaesberg voor de mooiste vaandeldrager zorgde. Amstenrade had én de beste tamboer-majoor in huis, Swelsen als de beste tamboer in de eredivisie en Meijers in de eerste divisie.

In de derde divisie was Franssen uit Klimmen het beste en in de jeugddivisie Schrijen uit Limbricht. In de categorie de beste hoornblazers eindigde Dols uit Klimmen als eerste in de eredivisie, Koetje in de derde divisie en Roberts in de jeugddivisie - beiden zijn afkomstig uit Astenrade.

Vaesrade was oppermachtig in de exercitie-oefening en werd eerste in de categorieën commandant oude exercitie, beste linker guide, beste rechter guide en oude exercitie. Wijnands uit Klimmen was de mooiste bieleman boven zestien jaar en Pranger uit Vaesrade was dat beneden de zestien jaar. Klimmen scoorde het beste als de mooiste bordjesdrager en de koning der koningen werd Heiligers uit Schimmert.

Sporthal Ter Waerden open

LANDGRAAF – De herbouwde sporthal Ter Waerden gaat maandag 24 augustus open. Dat heeft de Sportstichting Landgraaf bekend gemaakt. De eerste week van oktober is gereserveerd voor de officiële openingsfestiviteiten.

Ter Waerden brandde op 20 februari vorig jaar geheel af. De herbouw van de sporthal in Ubach over Worms ging met enig tumult gepaard. Enkele verenigingen die hun thuishonk hebben in Ter Waerden vonden de toeschouwerscapaciteit van de nieuwe hal te gering. Ook sneuvelde het oorspronkelijke plan om een schietkelder aan te leggen op verdeeldheid onder de Landgraafse sportschutters.

Subsidie voor KBO Heerlen

HEERLEN – De Katholieke Bond voor Ouderen in Heerlen krijgt een computer ter beschikking. Die aanschaf wordt mogelijk door een subsidie van 2500 gulden van het Juliana Welzijn Fonds.

Dit fonds geeft jaarlijks twintig miljoen gulden steun aan projecten op het gebied van maatschappelijk welzijn.

journaal

HOENSBROEK

● Op zaterdag 15 augustus is in Hoensbroek van 11.00 tot 17.00 uur een Luikse markt op het parkeerterrein naast de vroegere staatsmijn Emma. De entree is gratis. Voor informatie: ☏045-324112.

● Tot 23 augustus is de hout- en bouwbond CNV alleen op donderdag van 9 tot 12 uur op het kantoor, Nieuwstraat 81 te Hoensbroek, ☏231396 bereikbaar. Voor spoedgevallen kan men buiten de spreekuren terecht bij P. Haan, Karel Doormanstraat 45 te Waubach, ☏314055.

SCHINVELD

● In de dorpskern van Schinveld is op zondag 16 augustus weer het marktfestival. Van 11.00 tot 12.00 kan iedereen voor een tientje genieten van een ontbijt à la Eligius. Daarna volgt de rommelmarkt. Informatie: ☏045-252790.

Geslaagd

● Jacqueline Diederen-Fijnaut uit Brunssum slaagde voor docerend musicus zang/lichte muziek aan het Hilversumse conservatorium. Ze geeft les aan de stedelijke muziekschool in Maastricht en zingt bij diverse bands.

Bij de koffie

Sport

● *Wat was nu het meest op[...] lende van de afgelopen zom[...] Het voortdurend schittere[...] weer of de sport? We komen niet uit. Eén ding is zeker: [...] het warme weer wilde [...] vluchten, was gedwongen n[...] binnen te gaan. Maar da[...] kwam je de sport tegen. V[...] niet-zonbestendige sportha[...] een regelrechte ramp. Emi[...] ren hielp niet, want ook de [...] ders Zimbabwe 1 en Oua[...] dougou 3 (Opper Volta) str[...] den de afgelopen weken [...] openings- en sluitingscere[...] nies en alles daar tussenin.*

Sport (2)

● *En het begon al begin ju[...] met het EK, gevolgd door Wi[...] bledon en de Tour. Je kon n[...] niet eventjes naar de wc of [...] was al weer een nieuw eve[...] ment begonnen. Aan die spo[...] diarree is nu gelukkig een e[...] de gekomen. Dacht u. Wa[...] vrijdag begint onze vaderla[...] se voetbalcompetitie met [...] bronsgroen eikehouten topp[...] Fortuna Sittard contra MV[...] En huppelen we vrolijk verd[...] ook de rest van het jaar.*

Sport (3)

● *Gelukkig weigert de zend[...] SAT1 beelden van het Dui[...] voetbal aan ons door te gev[...] Is tenminste de zaterdagmi[...] dag nog vrij voor een goed h[...] welijksleven of een puik bo[...] Voor de fanatici wordt wellic[...] een beeldscherm aan de Dui[...] kant van de Nieuwstraat [...] Kerkrade neergezet. Sport [...] doping, sport als verslavin[...] Ons bruto nationaal produ[...] dendert ondertussen omla[...] Werken, wat? We zijn te dr[...] met kijken naar volleybal, wi[...] rennen, voetbal, atletiek, te[...] nis. En o ja, het was ook wa[...] deze zomer.*

Schoenen

● *Rode schoenen als een gr[...] gemis. Een mevrouw uit He[...] len parkeerde dit weekein[...] haar auto bij het Drielande[...] punt in Vaals. Helaas: de au[...] werd opengebroken en [...] vrouw is zo ongeveer al[...] kwijt, tot haar persoonlijke p[...] pieren toe. Dat is allesbehal[...] fraai. Maar de reden dat ze o[...] opbelde, was toch het gemis v[...] de rode schoenen. „Dat zijn [...] enige waarop ik een hele d[...] kan lopen", zegt ze. „De die[...] hebben een plastic tas gesto[...] waar ze in zaten. Ze zullen d[...] schoenen straks wel langs [...] kant van de weg gooien, wa[...] ze kunnen er niets mee." [...] daarom: wie platte, rode vro[...] wenschoenen vindt in de bu[...] van Vaals, ga er even mee na[...] de Vaalser politie. U doet e[...] vrouw in Heerlen een groot p[...] zier.*

Schoenen (2)

● *Ook in Landgraaf waren he[...] afgelopen weekeinde autokra[...] kers actief. Onder het motto 'd[...] brutalen hebben de halve w[...] reld', sloegen ze zaterdagmo[...] gen rond half vier een portie[...] raampje in. Dat gebeurde al[...] maal bij het NS-station [...] Schaesberg. De twee autokra[...] kers hadden echter buiten e[...] reeds vroeg wakkere voorbij[...] ganger gerekend, die zich e[...] ander motto had eigen g[...] maakt: die pet past ons all[...] maal. Hij achtervolgde het du[...] en waarschuwde de politie. D[...] rekende later de twee in. Ze bl[...] ken nog veel meer diefstallen o[...] hun kerfstok te hebben. Maa[...] niet die van de rode schoenen.*

Regen

● *Het kon eigenlijk ook niet [...] missen. Eindelijk besloten w[...] afgelopen zaterdag onze bestof[...] te automobiel maar eens duch[...] tig te reinigen. Getooid in [...] zwembroek en flink met water[...] spattend gaven we onze heilige [...] koe een goeie wasbeurt. Zon[...] dagavond kreeg ook de naar [...] vocht snakkende tuin een uitge[...] breide sproeibeurt, waarbij [...] overigens ook alle gezinsleden [...] zich beurtelings aan de koele [...] waterstraal blootstelden. Met [...] de auto glimmend schoon, de [...] tuin gelaafd en de complete fa[...] milie nog met natte haren, stap[...] ten we zondagavond in bed.*

Regen (2)

● *En ja hoor: onweer. Onze auto ziet er weer net zo uit als afgelopen vrijdag: flink bemodderd. De tuin heeft voor drie weken genoeg water gekregen. En de kinderen roepen alweer dat ze het weer van de vorige week tóch leuker vonden.*

NOC-voorzitter: 'Sport is emotie, winnen, verliezen en vooral leven'

Uniek team ontbonden

AALSMEER – Wouter Huibregtsen, de kwieke voorzitter van het NOC, bleef tot op het laatste moment in functie. Een uurtje dat chef de mission André Bolhuis in de feestelijke TV-studio Aalsmeer de Olympische ploeg officieel had ontbonden, stond de voorman op het uitpuilende parkeerterrein het verkeer te regelen. Uiteraard kregen de topsporters ook nu weer voorrang van de delegatieleider.

Huibregtsen had eerder nog even zijn grote tevredenheid uitgesproken over Barcelona. „Sport is emotie, is winnen en verliezen, maar is vooral leven", sprak de voorzitter bevreven. „Leven hebben we de afgelopen twee weken intensief met elkaar gedaan. We hadden een sterk team, dat een uitstekende olympische prestatie heeft neergezet. Het medaillerijtje 2-6-7 staat in ons geheugen gegrift. Met een ranking 7-4-7 zijn we vanmiddag in Nederland geland. Voor Atlanta is dat een reeks een mooie uitdaging, waarvoor alle inzet nodig is."

Nederland deed gisteravond in het programma van producent Joop van den Ende de olympische sluitingsceremonie nog eens dunnetjes over. Op de vrolijke klanken van een dweilbandje („Happy days are here again") kwamen de Oranje-klanten de propvolle zaal binnen. „Een geweldige chaos", kakelde presentatrice Caroline Tensen, die met een collega en voetbalscheidsrechter John Blankenstein de intocht aan elkaar praatte. „Zó doen wij dat in Nederland."

Ellen van Langen

De grootste bos bloemen en de meeste zoenen waren uiteraard voor Ellen van Langen, de gouden atlete uit Amsterdam. „Zo'n goeie hebben wij nog niet gehad", zong de zaal en toeterde het orkest. Vergeten glimlachend onderging de verrassende kampioene, op de voet gevolgd door talloze fotografen en cameramensen, het eerbetoon. Arie Selinger onttrok zich een beetje aan alle drukte. De volleybalcoach concentreerde zich voornamelijk op zijn kleinkind.

Met een vertraging van anderhalf uur was het Nederlandse gezelschap op eigen bodem geland. De hele groep werd vanuit het vliegtuig meteen op de bus richting Aalsmeer gezet. Het formele gedeelte werd wijselijk kort gehouden. Iedereen verlangde uiteraard na twee slopende weken naar huis. Alle medaillewinnaars werden nog één keer naar het podium geroepen voor een groepsfoto. Alleen judoka Irene de Kok schitterde door afwezigheid. Haar plaats werd ingenomen door turnster Elvira Becks, de benjamin van het team.

Portret

André Bolhuis kreeg als dank voor zijn vele werk uit handen van Ellen van Langen een Olympisch portret van hemzelf uitgereikt. De nieuwe publiekslieveling greep die gelegenheid aan om de teamleiding te prijzen.

„Het is allemaal heel goed verlopen", glunderde de toekomstige Sportvrouw van het Jaar. „Het Holland-house was een perfect idee en zeker voor herhaling vatbaar. Het was een ideaal ontmoetingsoord voor familie, vrienden en pers. Ik hoop dat de huidige sponsorgroep in elk geval tot Atlanta doorgaat met het geven van financiële steun. We verdienen het."

Bolhuis, die om 17.40 uur de Olympische ploeg tot geschiedenis maakte, viel Van Langen bij. „Sportminnend Nederland mag trots zijn op deze groep sporters. Ik hoop, dat de politiek en maatschappij hen de erkenning en waardering geven waarop ze recht hebben. Ze hebben in Barcelona respect afgedwongen."

Potsierlijk

De afsluitende persconferentie, met alle kopstukken maar zonder Ellen van Langen die stilletjes was weggeglipt, stelde weinig voor. Alles was immers al gezegd en geschreven. Ron Zwerver maakte na vijf minuten abrupt een einde aan de potsierlijke vertoning. „Ik heb geen zin om hier voor opvulling te zitten", bromde de beste volleyballer van het olympisch toernooi. Hij stapte resoluut op, waarna de bijeenkomst meteen werd afgeblazen. Einde oefening.

● *Terug uit Barcelona. Buurtbewoners in Sittard bereidden Arnold Vanderlijde gisteren een feestelijke ontvangst. Voor de derde keer in zijn bokscarrière had hij de bronzen plak in het olympisch toernooi veroverd.*
Foto: ERMINDO ARMINO

Medvedeva op doping betrapt

BARCELONA - Het aantal dopinggevallen op de Olympische Spelen van Barcelona is op vijf gekomen. Gisteren waren bekend, de vijfde werd verspringster Medvedeva uit Litouwen. In de urine van de 32-jarige atlete werden sporen van een verboden stimulerend middel gevonden, zo maakte IOC-woordvoerster Verdier gisteren bekend. Medvedeva werd vierde bij het verspringen. Litouwen nam voor de eerste keer deel sinds de drie Baltische staten hun onafhankelijkheid terugwonnen. Medvedeva was de vijfde en laatste in Londares, zei Verdier. Ze werd voorafgegaan door de Chinese volleybalster Wu Dan, de marathonloopster Bikitagirova uit Wit-Rusland en de Amerikaanse kogelslingeraar Lopez en kogelstootser Dasse.

'Wij zijn klaar voor strijd tegen MVV'

Fortuna optimistisch

Van onze correspondent
MAARTEN DE KEVER

GELEEN – Fortuna Sittard heeft gisteren de oefencampagne afgesloten met een 6-0 overwinning op tweede klasser Quick'08 uit Geleen. Trainer Chris Dekker van de Fortunezen zei: „Mijn team is klaar voor de competitie-ouvertute vrijdag tegen MVV. We hebben geen kansen weggegeven en dat was in eerdere oefenwedstrijden nog niet gebeurd. Ook aanvallend gaat het goed, tegen een stug verdedigende ploeg hebben we dit keer toch zes keer gescoord. Op Szalma en Schmitz na zijn we blessurevrij."

Het scoreverloop van Fortuna Sittard in de wedstrijd tegen het thuisspelende Quick'08 was: 13. Sneekes 0-1, 28. Sneekes 0-2, 40. de Jong 0-3, 56. Losada 0-4, 75. Losada 0-5, 90. Pernot 0-6. Toeschouwers: 500. Scheidsrechter: Heijkant.

Opstelling Fortuna Sittard: Hesp, Maessen, Vergoossen (46. Pernot), Driessen, Paul Janssen, Barmentloo (46. Mordang), Sneekes (68. Loontjens), Deckers, Hofman, de Jong (46. Losada) en Anton Janssen.

Intussen heeft RKC contact opgenomen met Fortuna Sittard over een mogelijke terugkeer van Marco Boogers naar Waalwijk. Fortuna kocht Boogers vorig seizoen van RKC maar wil hem nu kwijt n.a.v. zijn gedrag vorig seizoen en zijn houding t.o.v. Fortuna tijdens de voorbereiding, toen hij niet kwam opdagen.

Eerder kwam Fortuna al tot een accoord met de Graafschap over de overgang van het Sittardse enfant terrible, maar toen weste Boogers de overstap naar Doetinchem niet te maken. Nu lijkt, volgens Fortuna manager Jac. Opgenoord, Boogers ook wel iets te voelen voor een transfer. „RKC wil in ieder geval haast maken met een transfer, want men wil Boogers komend weekeinde al laten spelen. We moeten het echter over een aantal zaken eens worden en een daarvan is de transfersom", aldus Opgenoord. Boogers mag, volgens zijn contract weg voor ƒ 750.000,--. Fortuna heeft hem vorig jaar van RKC gekocht voor ƒ 500.000,--. De precieze vraagprijs wilde Opgenoord gisteravond echter niet bekend maken.

Voorverkoop

Gezien de grote belangstelling vanuit Maastricht voor de ouverture van de competitie tussen Fortuna Sittard en MVV (vrijdag om 20.00 uur in Sittard) kunnen Maastrichtse supporters morgen en donderdag in het MVV-stadion kaartjes kopen voor de derby. Op beide dagen kan dat tussen 15.00 en 18.00 uur.

Rob Grabert volgde volleybalfinale met gekromde tenen

'Oranje ontbeerde pure scherpte en wilskracht'

Van onze correspondent
PAUL DEMELINNE

UDINE/HEERLEN - Een van Arie Selingers lijfspreuken luidt: „Topteams verliezen op een toernooi nooit twee keer van dezelfde tegenstander." Brazilië ontkrachtte die stelling zondagmiddag door Nederland, evenals tijdens de voorronde, in de Olympische volleybalfinale simpel met 0-3 opzij te schuiven. De ontknoping op de slotdag in Barcelona vormde een fletse afspiegeling van een op stormbaren gedragen toernooi. Nederland ontwaakte uit de gouden droom met een zilveren plak. Fraai eremetaal weliswaar, maar toch..... Het eenzijdige beeld in de eindstrijd werd mede bepaald door de zwakke passing bij Oranje. Het handwerk bij uitstek van expert Rob Grabert, de 'vergeten' ex-international.

Op basis van technische argumenten werd zijn terugkeer in de nationale ploeg dit voorjaar niet nodig geacht. Een versluieringstaktiek van de bond. De echte redenen lagen in het budgettaire vlak. Bovendien speelde op de achtergrond de nog steeds hangende rechtszaak over een transfervergoeding. De bekrompen visie van de bondsbestuurders kreeg zondagmiddag een extra reliëf.

In een hotel vlakbij bij Udine in Noord-Italië waar zijn club Jockey Schio een trainingskamp heeft opgeslagen, volgde Ron Grabert de finale op de televisie. Met gekromde tenen zag hij de Braziliaanse opslagen wegspatten op de armen van zijn vroegere strijdmakkers. „Ik had daar graag tussen willen staan om mijn steentje in het stoppen bij te dragen", aldus de Limburgse legionair, „Maar wat ik wil telt helaas niet. Men heeft anders beslist."

Onbegrijpelijk

Hem verbaasde met name het ontbreken van een emotionele wedstrijdbeleving bij Oranje. „Daarom werd het geen zinderende eindstrijd zoals vier jaar geleden in Seoel tussen de Verenigde Staten en de Sovjetunie. Brazilië hanteert een identieke speelstijl als Cuba. In de halve finale werden de Cubanen overklast door een geladen Nederlandse ploeg. Voor mij een schril, onbegrijpelijk contrast met het gebrek aan pure scherpte en wilskracht in de finale. Brazilië speelde vanuit het hart, riskeerde alles. Wat kan je anders verwachten in de strijd om olympisch goud? Bij 5-1 in de derde set had ik nog hoop dat de wedstrijd op een keerpunt stond. Nederland scoorde vanaf dat moment echter geen punt meer."

De uitschakeling in de kwartfinales van Italië door Oranje heeft overigens een schokgolf veroorzaakt in het land van de wereldkampioen.

Rob Grabert: „De favorieten voor olympisch goud hebben compleet gefaald volgens de media. De toonzetting in de kranten was verbitterd en meedogenloos. Bondscoach Julio Velasco trok weliswaar de schuld naar zich toe, maar de conclusie overheerst dat de spelers verzadigd zijn geraakt. Verwend door de vele successen verwijt men de ploeg gebrek aan werklust en een professionele instelling. Meestal rollen er hier koppen na een dergelijke afgang."

Ron Zwerver

Het Nederlandse contingent in de Italiaanse profkompetitie wordt uitgebreid van vier naar minimaal acht. Ron Zwerver sleepte een vet contract (650.000 dollar per seizoen) binnen bij Sisley/Treviso, de club waarheen ook Jan Posthuma (voorheen Montichiari) is getransfereerd. Edwin Benne heeft onderdak gevonden bij Brescia, terwijl Olof van der Meulen en Marko Klok zijn aangetrokken door de A-2 club Com Cavi Napoli. Bovendien is Henk-Jan Held in gesprek met Firenze. Desondanks zijn er onmiskenbaar wolkjes verschenen aan de hemel van het beloofde (volleybal)land Italië. Tekenen zich de contouren van een beginnende crisis af.

Rob Grabert daarover: „Economisch gaat het hier niet al te best. Dat is merkbaar aan de terughoudende opstelling van spondors. Daarnaast zijn veel clubs door eerzucht hun boekje te buiten gegaan. Heeft men soms zestig procent van het sponsorbudget voor drie jaar in een seizoen uitgegeven om spelers te kopen. Die onbezonnen geldsmijterij heeft ertoe geleid dat nu de salarissen omlaag moeten en veel spelers geruild inplaats van gekocht worden. De cartellino's, zeg maar het eigendomsbewijs voor een bepaalde speler, zijn te duur geworden. Bij Jockey Schio zit het gelukkig goed. Er is een sluitende begroting en ik heb pas mijn contract met twee jaar verlengd tegen een verbeterd salaris." Grabert vormt met de legendarische Koreaanse spelverdeler Kim Ho Chul (36) de buitenlandse inbreng bij de Noorditaliaanse debutant in de A-1 divisie.

Rentree

Als in de toekomst een oproep voor Oranje bij de Limburger binnenvalt, staat Rob Grabert niet ongenegen tegenover een eventuele rentree. Al zullen er eerst wat zaken uitgepraat moeten worden, voordat de lucht weer aangezuiverd is. Het veroveren van een zilveren medaille is ongetwijfeld een respectabele, aansprekende prestatie, met een positieve nawerking voor het vaderlandse volleybal.

Niettemin zal volgens Rob Grabert veel afhangen van de wijze waarop de volleybalbond invulling geeft aan het vervolg: „De nationale teams zijn instituten. Die dienen losgekoppeld te worden van het overige bondsgebeuren. Onder leiding van een professioneel managementteam met een eigen budget en beslissingsbevoegdheid. En niet meer onderworpen aan de eeuwig wisselende verantwoordelijkheid van bondsbestuurders die in mijlenver van af staan en maar eens in de zoveel weken vergaderen."

● *Limburgse volleybal-legionair Rob Grabert: „Ik had daar graag tussen gestaan."* Foto: JAN PAUL KUIT

Krajicek toont vorm

LOS ANGELES - Richard Krajicek is de voorbereiding op de US Open gestart met de toernooizege in Los Angeles. De Hagenaar versloeg in de finale de Australiër Mark Woodforde in drie sets, 6-4 2-6 6-4.

Hij werd de eerste Nederlander sinds Tom Okker in 1977 die een toernooi won in de Verenigde Staten. „Het interesseert me weinig", gaf hij als commentaar, „of ik een toernooi win in de States of in Zimbabwe. Ik had niet verwacht dit toernooi te winnen. Wel dat ik een aantal wedstrijden kon winnen."

Krajicek controleerde de wedstrijd tegen de Australier, de nummer 91 van de wereld. Op een korte fase na in de tweede set. „Dat was een irritante fase in de wedstrijd", aldus de Hagenaar, die op basis van zijn vijftiende plaats op de wereldranglijst als tweede was geplaatst in Los Angeles achter Aaron Krickstein, die zaterdag in de halve finale tegen Woodforde een botje brak in zijn linker voet. Woensdag wordt hij er aan geopereerd. Het herstel zal ongeveer een half jaar in beslag nemen.

Voor Krajicek was LA zijn derde toernooizege na Tokio 1992 en Hong Kong 1990. Zijn tweede op rij. Kort na Wimbledon won hij het invitatietoernooi in Tokio. Daarna nam hij twee weken vakantie in de Verenigde Staten.

Mathieu Hermans start met sprintoverwinning

FERROL – Mathieu Hermans heeft gisteren in het noordwesten van Spanje de eerste etappe van de Ronde van Galicië gewonnen. De Brabantse ploegmakker van Sean Kelly behaalde het succes in de sprint na 123 kilometer. Ferrol was start- en finishplaats van de etappe. Gonzalez en Garmendia werden respectievelijk tweede en derde.

De Ronde van Galicie duurt tot en met vrijdag. Behalve practisch alle Spaanse merkenformaties zijn onder andere ook Buckler, Carrera, Lotto, Helvetia en Postobon met een acht man sterke selectie present.

Eveneens tot vrijdag duurt de Ronde van Groot-Brittannië, die gisteren in het Schotse Dundee van start ging met een criterium over 80 kilometer. Hendrik Redant uit de Belgische Lotto-ploeg won. Olaf Ludwig werd op vier seconden tweede, gevolgd door Redants teamgenoot Johan Museeuw.

Vandaag wordt in de Britse rittenkoers, waaraan circa honderd profs deelnemen, de tweede etappe verreden van Edinburgh naar Gateshead over een afstand van ruim 200 kilometer. Twee dagen na afloop van de Ronde van Groot-Brittannie staat in Leeds de Wincanton Classic op het programma, de enige Engelse wedstrijd in het wereldbekercircuit.

Frans Maassen

De Wincanton Classic werd een paar jaar geleden gewonnen door Frans Maassen. De wielerprof uit Itteervoort is ook zondag 16 augustus weer op de Engelse wegen present. Eerst start hij morgenavond nog op het Vrijthof in de jaarlijkse Ridderronde van Maastricht. Het zal een van zijn laatste criteriums in de komende weken worden.

In de aanloop naar het WK op 6 september in Benidorm werkt Maassen na de Wincanton Classic het navolgende internationale programma af: 17-22 augustus Ronde van Nederland; 23 augustus Kampioenschap van Zürich; 27 augustus Veenendaal-Veenendaal; 30 augustus Grote Prijs van West-Frankrijk in Plouay.

FC Twente moet Numan afstaan

ZEIST - FC Twente moet Arthur Numan onmiddellijk vrijgeven aan PSV, bepaalde de arbitrage-commissie van de KNVB. De Eindhovense club had de zaak tegen FC Twente aangespannen. De Enschedese vereniging ham geen genoegen met de vergoedingssom van 2.800.000 gulden, waarvoor PSV Numan onlangs kocht.

FC Twente beschouwde dit bedrag, waarvan de hoogte eerder ook door de arbitrage-commissie was vastgesteld, als een afkoopsom van het nog lopende contract voor Numan. De club wilde daarnaast nog een vergoeding van ongeveer 1.800.000 gulden. Twente weigerde Numan officieel af te staan.

Overigens, het hele elftal van FC Twente is ziek. Zes spelers meldden zich al af voor de oefenwedstrijd van afgelopen zondag tegen Burgos, van de elf die wel in actie kwamen zijn er inmiddels nog vijf ziek geworden: Richard de Boer, Arts, Van Halst, De Koning en Zynenberg. Daarnaast zijn drie spelers geblesseerd, namelijk Kool, Elzinga en Mulder. Trainer Baan verwacht dat de meeste spelers op tijd hersteld zijn om zondag de competitie te openen tegen Feyenoord.

FAILLISSEMENTEN SURSEANCE

Bij vonnis van de rechtbank te Maastricht d.d. 6 augustus 1992, zijn de volgende faillissementen

A. UITGESPROKEN:

1. **A. Sangen**, Akerstraat 22F, 6411 HA Heerlen, v/h h.o.d.n. **Studio Intime**, Akerstraat 9, 6411 GV Heerlen. Rechter-commissaris: mr. J.J. Groen. Curator: mr. J.M.H. Romkens, Euterpelaan 10, 6411 BH Heerlen, tel. 045-718628 (flnr. 14062);
2. **W.H.L. Slijstermans**, Poppersjans 25, 6413 CK Heerlen, v/h h.o.d.n. **Willy Wortel - groenten en fruitspecialist**, Wannerstraat 121, 6413 EV Heerlen. Rechter-commissaris: mr. J.J. Groen. Curator: mr. J.L.M. Martens, Raadhuisplein 12, 6411 HR Heerlen, tel. 045-718600 (flnr. 14063);
3. **F.P.P.M. Timmermans**, Mgr. Mannensstraat 29, 6447 AA Merkelbeek, h.o.d.n. **groente en fruithandel F. Timmermans**, met nevenvestiging te 6441 CN Brunssum, Schiffelderstraat 9. Rechter-commissaris: mr. J.J. groen. Curator: mr. J.G.M. Daemen, Prins Hendriklaan 86, 6443 AE Brunssum, tel. 046-257300 (flnr. 14064).

SURSÉANCE
Bij beschikking van de rechtbank te Maastricht d.d. 5 augustus 1992, is voorlopig surséance van betaling verleend aan **Benchi's V.O.F.**, Misboekstraat 87, 6131 CX Sittard, vennoten: **J.H.M. Pipers en D.M.A. Deutzenberg**, echtelieden, Herculeshof 1F, 6215 BA Maastricht. Rechter-commissaris: mr. J.J. groen. Bewindvoerder: mr. R.H.J. Otto, Hondstraat 4, 6211 HX Maastricht, tel. 043-257171. De crediteurenvergadering wordt gehouden op 8 oktober 1992 te 9.30 uur in voornoemde rechtbank. Bij het verzoekschrift is geen ontwerp-akkoord gevoegd (rep.nr. 8198/92).

WIJZIGING CURATOR
In het faillissement van **P.A. van Mil**, Grotestraat 169, 3631 Maasmechelen (België), h.o.d.n. **P. van Mil, grond- en constructiewerken**, Burg. Lemmensstraat 125A, 6163 JD Geleen, uitgesproken d.d. 23-7-1992, is bij beschikking van voormelde rechtbank van 29-7-1992 tot curator benoemd mr. B.M.J.H. Devilee, Wilhelminastraat 49, 6131 KM Sittard, tel. 046-524100, met gelijktijdig ontslag als zodanig van mr. A.M. Derks-Hoppener te Sittard.

De Griffier van he gerecht te Sittard G.G. Gelsing, geb mei 1926, voorhe de te 6114 CS Su de Feurthstraat zonder bekende verblijfplaats, om leiding van een to tonrechter te Si richt verzoek gemeente E strekkende tot ve kosten van bij G.G. Gelsing vo te verschijnen t van 31 augustu 15.35 uur, gehou dende in het rechtsgebouw te Parklaan 17. De z kend onder rep.nr

limburgs dagblad

WK dammen voor dames in 1993 vrijwel zeker naar Brunssum

John van den Borst mist ritme

Van onze correspondent
MARCEL WERRY

[BR]UNSSUM - De rentree van John van den Borst in de wed[str]ijdarena begint langzamerhand desastreus te worden. De [Ma]echtenaar leed gisteren in zijn partij tegen oud-wereldkam[pio]en Anatoli Gantwarg zijn derde nederlaag in het nog prille [Fai]r Play-toernooi. „Twee jaar heb ik nauwelijks gedamd. Ik [heb] duidelijk een gebrek aan wedstrijdritme. Over mijn resul[tate]n tot nu toe ben ik absoluut niet tevreden", stelt de ex-[Lim]burger, die overweegt zich weer in de NK-cyclus te gaan [me]ngen.

Wiskunde-leraar Van den Borst hield lang stand tegen de onverwoestbare Gantwarg. In het zicht van de remisehaven, de stelling was intussen uitgedund tot wederzijds vier schijven, beging de Nederlandse grootmeester echter een flater van jewelste door voor de vijftigste zet door de vlag te gaan en daar op wel erg slemielige wijze te verliezen. Gantwarg, in de wandelgangen beter bekend als het 'kanon uit Minsk', verkleinde door deze nuttige zege de achterstand op Wiersma, die niet verder kwam dan een puntendeling tegen de Senegalees N'Diaga Samb.

Bert Nieling

In het open NK kon de zeventigjarige Bert Nieling zijn vernietigende zegereeks niet vervolgen. Tegen Hans Tangelder werd de verrassing van het toernooi op uitgekookte wijze van het bord gezet. Tangelder voert nu samen met de boomlange Richard Mooser met vier zeges het honderdkoppige deelnemersveld aan.

Mooser, een twintigjarig aanstormend talent, is met Michael Kats één van de grote favorieten voor de eindzege. Limburgs jeugdkampioen Stephen Lenselink ervoer de kracht van deze Russische damtrainer. De topspeler van het Geleense De Vaste Zet kon alleen in de opening een vuist maken, maar werd daarna op genadeloze wijze door Kats in de pan gehakt.

Het Brunssumcomité blijft koploper op organisatorisch gebied. Behalve met het WK 1994, dat vrijwel zeker alsnog aan Brunssum wordt toegewezen, is toernooidirecteur Simon Elzinga ook in de slag voor het WK dames 1993, dat wellicht eveneens in Brunssum wordt gehouden.

Elzinga: „Het lijkt wel of de nationale en internationale damgemeenschap voortaan alle belangrijke evenementen aan Brunssum wil toewijzen. Er wordt in ieder geval voortdurend druk op ons uitgeoefend. Voor ons is het WK dames 1993 natuurlijk weer een uitstekende gelegenheid om de damsport in deze regio verder te populariseren".

sport kort

ATLETIEK – Van 24 t/m 27 [au]gustus organiseert de afdeling [re]creatie van AV Unitas in Sit[tar]d weer de jaarlijkse loop vier[daa]gse vanaf de atletiekbaan in [Sp]ortpark De Baandert. Tijdens [de]ze vierdaagse wordt elke [ro]nd een andere afstand gelo[pe]n waarvan het resultaat in [pu]nten wordt omgerekend. Er [zij]n twee mogelijkheden op de [vie]r achtereenvolgende dagen: [3]00 m., 12 minuten, 3000 m. en [1] uur of 1500 m., 1/2 uur, 5000 [m.] en 1 uur. Elke dag is de eerste [sta]rt om 19.00 uur. Aanmelding [kan] in het clubgebouw van AV [Un]itas bij de atletiekbaan. Kos[te]n ƒ 8,-- voor de hele serie of [ƒ] 2,-- per keer..

VOETBAL – Zwart-Wit'19 [wo]n het toernooi van de ge[m]eente Wittem. In de finale ze[ge]vierde de vierdeklasser uit Eys [m]et 4-1 over SV Nijswiller.

ATLETIEK – De schorsing [va]n Butch Reynolds, wereldre[co]rdhouder op de 400 meter, [lo]opt af op 1 januari 1993 en de [sp]eerworp van Jan Zelezny van [9]4 meter 74 wordt niet als we[re]ldrecord erkend omdat de be[tr]effende speer nog geen twee [ja]ar in de handel is. Reynolds [w]erd op 12 augustus 1990 in [M]onte Carlo positief bevonden [bi]j een dopingcontrole en voor [tw]ee jaar geschorst. De atleet [va]cht de straf aan en won.

ATLETIEK – Het bestuur van [d]e Duitse atletiekclub Neubran[d]enburg heeft de omstreden trai[n]er Thomas Springstein ontsla[g]en. De 33-jarige coach werd [te]vens geroyeerd als lid. Spring[st]ein was trainer en begeleider [v]an tweevoudig wereldkampioe[n]e Katrin Krabbe en Grit Breur. [B]eiden werden vorige week in [st]aat van beschuldiging gesteld [w]egens het gebruik van het ver[bo]den middel clenbuterol. Het [d]uo had het spul gekregen van [Sp]ringstein.

Chiappucci trekpleister op Vrijthof

● *Claudio Chiappucci, morgenavond mèt Frans Maassen de favoriet in het criterium van Maastricht.* Foto: COR VOS

Ridders op stalen ros in centrum Maastricht

MAASTRICHT – De organisatoren van de achtste Ridderronde voor profs, die morgenavond in het centrum van Maastricht plaatsvindt, zijn er uiteindelijk toch in geslaagd om de begeerde Italiaan Claudio Chiappucci aan de start te krijgen. De Italiaan zal naast Frans Maassen als grote publiekstrekker moeten functioneren nadat bleek dat toppers zoals Jelle Nijdam, Steven Rooks, Eddy Bouwmans, Olaf Ludwig en Edwig van Hooydonk elders verplichtingen hadden. Deze week staan immers de Ronde van Groot-Brittannië en in Spanje de Ronde van Galicië op het programma.

Dat was ook de reden waarom Nederlands kampioen Tristan Hoffman niet naar Maastricht kon komen. Hij werd door chef d'equipe Cees Priem met zes ploegmakkers naar Groot-Brittannië gedirigeerd.

De Maastrichtse organisatie is er echter toch in geslaagd om een puik rennersveld bij elkaar te brengen. Aan de start verschijnen morgenavond naast Chiappucci en Maassen zowel de Rus Zhdanov, Rob Mulders, Guy Nulens, Ad Wijnands, gebroeders Siemons, Rob Harmeling, Henri Manders, Danny Nelissen, gebroeders Patrick en Alain Strouken en Raymond Meijs.

Alvorens de profs aan de slag gaan vindt de zeventiende uitgave van de Grote Prijs Toine Gense plaats voor amateurs. Deze koers over 80 kilometer geldt ter nagedachtenis aan de gelijknamige in december 1976 overleden ploegleider, official, clubbestuurder en organisator. 'Maastricht' is er in geslaagd om de Nederlandse olympische wegequipe, bestaande uit zilveren medaillewinnaar Erik Dekker, Rob Compas en Richard Groenendael voor dit criterium te strikken.

Het parcours heeft een lengte van 1850 meter en voert behalve over het Vrijthof ook over Onze Lieve Vrouweplein en Markt. De start van de amateurs is om 18.30 uur, terwijl de profs om 20.30 uur in actie komen.

Overigens zullen tijdens het TV-programma Crime-Time dat woensdagavond vanuit Maastricht wordt uitgezonden, rechtstreekse flitsen van het wielerspektakel, waarvoor de organisatie meer dan 50.000 toeschouwers verwacht, worden getoond.

Programma betaald voetbal

HEERLEN - De PTT-Telecompetititie betaald voetbal seizoen 1992/93 start dit weekeinde met de volgende wedstrijden:

eredivisie

Vrijdag:
Fortuna Sittard - MVV

Zaterdag:
PSV - Roda Jc
Go Ahead Eagles - Cambuur

Zondag:
FC Volendam - Vitesse
Sparta - RKC
SVV Dordrecht '90 - Ajax
FC Utrecht - BVV Den Bosch
FC Twente Feyenoord
FC Groningen - Willem II

eerste divisie

Vrijdag:
NAC - Haarlem
FC Zwolle - SC Heracles

Zaterdag:
NEC - Eindhoven
Telstar - RBC
SC Heerenveen - De Graafschap
Emmen - Helmond Sport
VVV - TOP

Zondag:
FC Den Haag - AZ
Excelsior - Veendam

Haperingen bij begin toernooi

BRUNSSUM - Het 25e Open B en C Brunssumtoernooi is niet gelukkig van start gegaan. De weersomstandigheden stonden slechts het doorgaan van een beperk aantal partijen toe. Voorts ging een aantal ontmoetingen niet door omdat spelers verstek lieten gaan.

In Soestdijk behaalde Chantal Leenen daarentegen de tweede ronde van de kwalificatie. Zij versloeg Sonja Huizinga met 7-6, 6-2. In Bergen plaatste Martijn John Voorbraak zich door twee zeges voor het hoofdtoernooi. Tegen Ramon de Vries begon hij zwak, maar won uiteindelijk met 3-6, 7-5, 6-3. Marco van Teefelen versloeg hij met 6-3, 6-3. Ellen Brutsaert verloor in de eerste ronde van de dameskwalificatie met 6-4, 7-5 van Kirsten Schenk.

toto/lotto

HEERLEN – Uitslagen sportprijsvragen.
Lotto 32: eerste prijs: geen winnaar, tweede prijs: 4 winnaars, bruto f. 16.230,60, derde prijs: 87 winnaars, bruto f. 1.119,30, vierde prijs: 4.654 winnaars, f. 20,90, vijfde prijs: 53.496 winnaars, f. 5,00.
Cijferspel 32: 6 cijfers goed: 1 winnaar, 5 cijfers goed: geen winnaar, 4 cijfers goed: 19 winnaars, 3 cijfers goed: 215 winnaars, 2 cijfers goed: 2.130 winnaar.

oefenvoetbal

VANDAAG

Kakertse Boys 1-RKONS 2	19.00 uur
Almania-Waubach	19.00 uur
Schimmert-MVV A-jeugd	19.00 uur

sport in cijfers

VOETBAL

Geleen, Wereldstad-tournooi: Lindenheuvel - LHBMC 1-2, Quick 08 - Heidebloem 1-0, Kluis - COV 2-1.

TENNIS

Wereldranglijst mannen: 1. Courier 3664 punten, 2. Edberg 3146 p, 3. Sampras 2830 p, 4. Ivanisevic 2319 p, 5. Chang 2078 p, 6. Korda 2058 p, 7. Becker 1985 p, 8. Agassi 1873 p, 9. Stich 1699 p, 10. Costa 1655 p, 11. Lendl 1650 p, 12. Ferreira 1541 p, 13. Krajicek 1459 p, 14. Forget 1456 p, 15. Krickstein 1413 p, 16. Washington 1296 p, 17. John McEnroe 1282 p, 18. Bruguera 1223 p, 19. Muster 1216 p, 20. Volkov 1194 p, 32. Haarhuis 953 p, 46. Siemerink 670 p, 70. Schapers 525 p, 80. Eltingh 493 p, 140. Koevermans 260 p, 178. Wibier 177 p, 181. Nijssen 170 p.
Assen. NK t/m 14 jaar: Neuhaus-Mangnus 6-4, 2-6, 6-2; Pechler-Martens 6-4, 6-2; Reijnders-Zijlstra 6-3, 6-3; Ricker-Mensink 6-1, 0-6, 6-4.
Brunssum. Open B + C toernooi: HEB 1: Esscher-Heineman 6-0, 6-0; Wiertz-Sistermans 6-1, 6-3; HEB 2: Kudlek-Van de Bolt 6-3, 7-6; Verheijen-Nierop Groot 7-5, 6-2; Van der Hoek-Verlinden 6-1, 6-2; Droge-Surtel 6-3, 6-4; Boesten-Kox 6-4, 6-4; Natekar-Schuurhof 6-3, 6-4; DEB 1: Verhoeven-Mostard 6-4, 6-1; DEB 2: Sambeth-Cluitmans 7-5, 6-3; Van Ratingen-Kanters 6-2, 6-4; Essers-Wetsels 6-2, 6-1.

DAMMEN

Huissen. Grootmeestergroep, tweede ronde: Van Aalten - Heusdens 1-1, N'Diaye - Baljakin 0-2, Krajenbrink - Dibman 1-1, Der - Van Berkel 1-1. Stand: 1. Baljakin, Heusdens 3 punten, 3. Van Aalten, Van Berkel, Dibman en Krajenbrink 2 p, 7. Der, N'Diaye 1 p.

Brunssum. Internationaal Fair Play-toernooi: grootmeestersgroep, vierde ronde: Gantwarg - Van den Borst 2-0, Lewina - Nitsch 1-1, Pasjkevitsj - Scholma 0-2, Samb - Wiersma 1-1, Watoetin - Presman 1-1. Stand: 1. Wiersma 7 p, 2. Gantwarg, Scholma 6 p, 4. Presman, Watoetin 5 p, 6. Samb 4 p, 7. Lewina 3 p, 8. Nitsch 2 p, 9. Van den Borst, Pasjkevitsj 1 p. **Open kampioenschap van Nederland,** belangrijkste uitslagen, vierde ronde: Mooser - Van der Vlies 2-0, Nieling - Tangelder 0-2, Katz - Lenselink 2-0, Thijssen - De Leeuw 2-0, Deurloo - Grau 2-0, Poepjes - Prosman 0-2, Damen - H. van Berkel 1-1, Van Rossum - D. Verhoef 1-1, Plantinga -Meesters 1-1, Rutten - Velraeds 1-1, Rijken - Sons 1-1, Karregat - Nievelstein 2-0, B. Verhoef - Krijger 0-2, Van de Vossen - Henriquez 1-1, M. de Heer - Hoogakker 2-0, Verton - Venken 2-0, Koops - Heunen 0-2, J. de Heer - Benaets 2-0, Schippers - Heine 1-1. Stand aan kop: 1. Mooser, Tangelder 8 p, 3. Katz, Thijssen 7 p, 5. Deurloo, Huybrechts, H. v. Berkel, Sons, Nieling, van Westerloo, Rigterink, Van den Pal, Damen, Kousemaker, De Jong, Prosman, hebben, allen 6 p.

WIELRENNEN

Ronde van Groot-Brittannië, eerste etappe, criterium Dundee: 1. Redant 80 km in 2.02.10, 2. Ludwig 0.04, 3. Museeuw, 4. Sciandri, 5. Adri van der Poel, 6. Pelliconi, 7. Pastorelli, 8. Van Petegem, 9. Abdoesjaparov, 10. Holm. **Algemeen klassement, inclusief bonificaties:** 1. Redant 2.02.00, 2. Ludwig 0.08, 3. Museeuw 0.10, 4. Sciandri 0.11, 5. Peiper, 6. Anderson 0.12, 7. Maier, 8. Herinne 0.13, 9. Desmet, 10. Adri van der Poel 0.14.
Ronde van Galicië (Spanje), eerste etappe: 1. Hermans 123 km in 3.07.34, 2. Gonzalez, 3. Garmendia, 4. Bouillon, 5. Bauer.

Samaranch: 'Barcelona overtrof alles'

De ochtend na het feest heeft Juan Antonio Samaranch nog één keer gezegd dat de Olympische Spelen in zijn eigen Barcelona de beste ooit waren. In het verleden heeft de voorzitter van het Internationaal Olympisch Comité dit ook de organisatoren in Moskou, Los Angeles en Seoel laten weten. In Barcelona wenste hij daar een argumentatie bij te geven.

„We hadden hier ploegen van 172 olympische comité's. We hadden 17.064 deelnemers en begeleiders. We hadden 64 landen op de medaille-ranglijst."

Deze cijfers plus een incidentloos verloop van de Spelen stemden de voorzitter uitermate tevreden. De Catalaan had het evenement universeler zien worden. „Niet alleen door het gestegen ledental, maar juist door het aantal landen dat medailles won: 64 tegen 52 in Seoel. Voor Atlanta zal het aantal landen oplopen naar 200. Elk nationaal Olympisch comité heeft het recht een ploeg in te schrijven. Aan dát recht zal het IOC niet tornen. Wel aan het aantal deelnemers. „Voor Atlanta zal dit voor alle sporten gelden. Demonstratiesporten komen zonder meer al niet aan de bak."

De kleine wijzigingen zitten in uitbreiding van enkele teamtoernooien voor vrouwen van acht naar twaalf ploegen (hockey, volleybal, basketbal).

Het IOC gaat dit jaar nog met de FIFA het olympisch voetbaltoernooi bespreken. Wellicht dat de leeftijdslimiet vervalt dan wel wordt veranderd. Bij het wielrennen is de kans groot, dat er in 1996 profs aan de start staan. Voor het boksen wordt plaatsing ingevoerd maar blijven de profs buiten.

Voor de vuist weg

Studio Sport-verslaggever Mart Smeets, na het zien van bokser Evander Holyfield op de tribunes bij de basketbalfinale VS-Kroatië: „Ja, ja iedereen is hier vanavond. Alleen Mike Tyson kon niet komen."

Jan Stekelenburg, een andere Studio Sport-verslaggever, tijdens de volleybalfinale tussen Brazilië en Nederland: „Zwerver slaat tegen het Cubaanse blok."

Marathonloper Gerard Nijboer, zilver in Moskou tijdens de Olympische Spelen van 1980, in het Algemeen Dagblad: „De Finnen kregen tijdens de Spelen van 1980 voor een bronzen medaille een zomerhuisje, voor zilver een rijtjeshuis en voor goud een villa. Ik ontving van de gemeente Raalte een horloge."

Tafeltennis-coach Jan Vlieg in De Volkskrant: „In Nederland zetten we allemaal een oranje petje op en rukken de blaaskapellen op als iemand een bronzen medaille heeft gewonnen. Brons? In Amerika ben je een loser als je met een bronzen plak durft thuis te komen. Het draait om goud en dat moeten we vieren zoals in Suriname, Angola of Brazilië."

verlenging

Record voor MVV

● *Twan Scheepers, volop in de belangstelling tijdens open dag.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Als de open dag een indicatie is van hetgeen MVV in het komende seizoen te wachten staat, ziet het er voor de Maastrichtenaren goed uit. Er was gisteren in de Geusselt grote belangstelling. Bovendien, MVV verkocht tot nu toe liefst 2000 seizoenkaarten, een nieuw record voor de club, terwijl de verkoop nog loopt.

Veel aandacht, zeker ook van jeugdige fans, ging uit naar een van MVV's aanwinsten, Twan Scheepers. De voormalige derde spits van PSV is voldoende hersteld van een enkelwetsuur om vrijdagavond om 20.00 uur in de Sittardse Baandert aan te treden voor de competitie-ouverture tegen Fortuna.

Ossies en Wessies

Twee weken lang waren het allemaal Duitsers. Sinds gisteren, het begin van het post-olympische tijdperk, gaat het leven zijn normale gangetje en zijn de voormalige bewoners van de DDR weer 'Ossies' en de vroegere Westduitsers 'Wessies'. De hechte onderlinge band van de afgelopen weken had alles te maken met de medailleoogst in Barcelona.

Daar scoorden de landgenoten uit de nieuwe bondsstaten voor de gezamenlijke Duitse eer: 18 gouden, 12 zilveren en 15 bronzen medailles; bijna het dubbele aantal van de collega's uit de welvaartsstaten: 9 9 en 7. De gemixte teams waren goed voor 6 gouden en 5 bronzen medailles. Het Duitse totaal kwam daarmee op 81 plakken. De grote oogst werd door de kleinste afvaardiging binnen de enorme equipe verzameld. Tegenover de 290 'west'atleten bestond de 'oost'deelname slechts uit 190 actieven. Vanaf nu gaat iedereen weer zijns weegs met alle ellende voor de 'Ossies' van dien.

'Sorry, Eric'

Een jaar of tien geleden dansten zijn blonde manen wekelijks in het rond op Sportpark Kaalheide. Afgelopen seizoen kwam een einde aan de voetbalcarrière van voormalig Roda JC-er Jos Daerden. De Belgische Limburger bleef niet lang ambteloos burger. Beveren contracteerde Daerden als trainer. Zondag maakte hij zijn competitiedebuut als zodanig. Met succes. De uitwedstrijd tegen Club Luik (met Agu en met Arnold) leverde een 2-1 zege voor Beveren op. Trainer van Club Luik is de eveneens debuterende Eric Gerets. Daerden en de voormalige PSV-er zijn al jaren vrienden. Daarom waren Jos' woorden na afloop van het duel aan de teleurgestelde Gerets welgemeend: „Sorry, Eric."

Lieve Belgen

Eigenlijk is het gewoon een positief denkend volkje, die Belgen. Geen muggezifters, zoals wij Nederlanders. Geen doemdenkers. Geen mensen met een puur negatieve beoordelingszin.

Nederlandse periodieken kennen al jaren het systeem waarbij individuele voetballers op hun prestaties tijdens een wedstrijd worden beoordeeld.

De Belgische krant Het Nieuwsblad waardeert, onder het kopje 'Man van het seizoen' alle spelers van alle wedstrijden in de hoogste klasse. Daarbij kent de krant slechts vier punten toe. De 4 staat voor 'uitstekend', de 3 voor 'zeer goed', de 2 voor 'goed' en het laagste punt, de 1, voor 'gewoon'. Daaruit mogen wij dus concluderen dat in België een voetballer nimmer 'minder' of 'slecht' of 'hopeloos' speelt.

Courier in de dop

Rogier Wassen, aanstormend tennistalent uit Born, vierde zondag zijn zestiende verjaardag. Zelf gaf hij zich die dag het mooiste cadeau. Voor de derde keer in zijn carrière behaalde hij een nationale tennistitel. In 1988 won hij in Rotterdam zijn eerste kampioenschap bij de jongens t/m 12 jaar. Twee jaar later was hij in Enschede de sterkste in de leeftijdscatogorie van de 14-jarigen op overdekte banen. In datzelfde jaar liep hij de titel op de buitenbanen mis, terwijl hij verleden jaar weer naast de eerste prijs greep. De titel die hij zondag won, beschouwt hij overigens niet als zijn 'mooiste'. Rogier, relativerend: „Mijn grootste concurrenten, Sjeng Schalken en John van Lottum, waren er om verschillende redenen niet bij. Echte strijd heb ik dan ook niet hoeven te leveren."

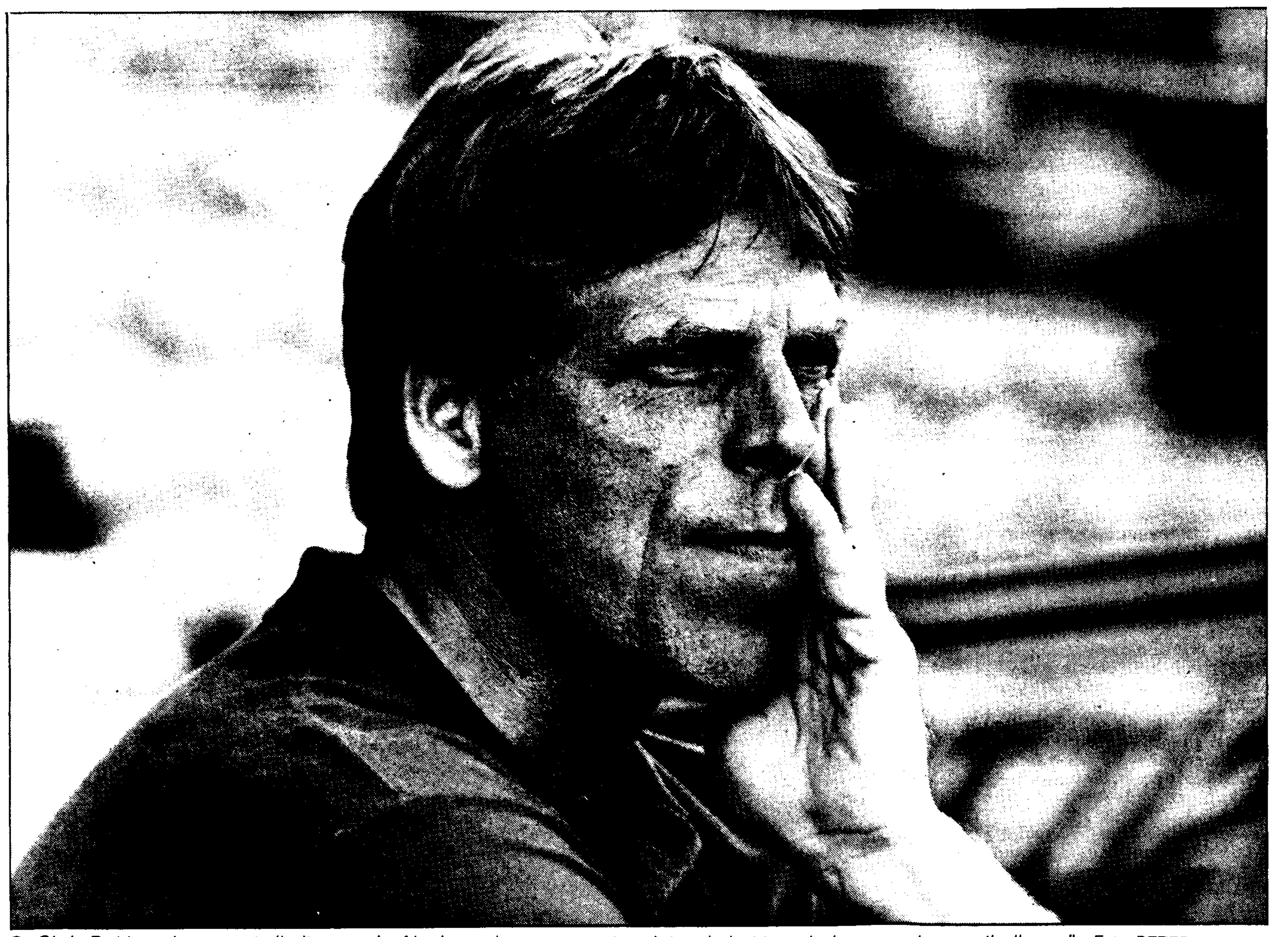

● *Rogier Wassen.*

Oud-Fortunees zet zich nu in als trainer van Sittardse club

Chris Dekkers tweede jeugd

Chris Dekker nam als speler afscheid bij Fortuna in het seizoen '84-'85. Trainer Frans Körver haalde hem naar de Baandert, waar hij nu zelf - en voor het eerst in de eredivisie - hoofdtrainer is. Als speler kent hij 's lands hoogste klasse als weinig anderen, want hij voetbalde onder andere voor AZ '67, NEC, Sparta, MVV, FC Amsterdam en Fortuna. In het buitenland kwam hij uit voor Seiko Hongkong en Charleroi. Uit die rijke ervaring wil hij putten voor zijn karwei bij Fortuna. Puinruimen en opnieuw beginnen.

● *Chris Dekker observeert zijn 'troepen'. „Als de spelers maar weten dat ze in het teambelang moeten voetballen ..."* Foto: PETER ROOZEN

SITTARD - Als Chris Dekker zich onbegrepen voelt, laat hij niet na de speler in kwestie duidelijk uiteen te zetten wat hij nou precies heeft bedoeld. Dan schalt de stem van de nieuwe trainer van Fortuna over het hele veld. Dekker, met de 'D' van decibel. De voormalige verdediger uit Zaanstad bedoelt het echter niet kwaad. Hij moet nou eenmaal werken met een jeugdige groep die af en toe een harde hand nodig heeft. Het werken met jeugd zit Dekker echter in het bloed.

Wat dat betreft kan de 46-jarige oefenmeester zijn hart ophalen bij Fortuna. Na een seizoen kommer en kwel heeft het management van de Sittardse club het roer omgegooid. Geen risicovolle investeringen meer, maar werken met de eigen jeugd. „Onze jeugdopleiding moet nu zijn vruchten maar eens gaan afwerpen," vindt Dekker. De trainer weet waarover hij praat, want hij was jarenlang actief in het jeugdproject van Fortuna. Hij was alleen vorig seizoen even weg, een jaargang waarin hij EVV Eindhoven naar de nacompetitie leidde. Dekker profiteert nu van de jaren die hij met de Sittardse jeugd werkte.

„Ik ken iedereen in de selectie. Alleen met Driessen, Szalma en Hofman werkte ik nog niet eerder."

Kar

Oudere, geroutineerde spelers, waarvan Fortuna er wellicht te weinig heeft. „Ik heb niet voor niets gepleit voor de komst van René Hofman, de oudere spelers zullen ondanks de duidelijk aanwezige kwaliteiten van de rest van de selectie de kar moeten gaan trekken. De begeleiding van de jongere jongens vindt plaats op het trainingsveld, maar ook tijdens de wedstrijden. Daar zullen de routiniers hun verantwoordelijkheid moeten nemen," aldus Dekker.

Verantwoordelijkheid neemt Dekker zelf ook. Hij is er de man niet naar om die te ontlopen. „Sommige mensen verklaarden me voor gek dat ik bij Fortuna ging werken. 'Man, daar zit niets,' zeiden ze tegen me. Nou, ik ben overtuigd van het tegendeel. En als het een beetje meezit kunnen we dat dit seizoen al bewijzen."

Prognose

Voor Dekker is de komende voetbaljaargang '92-'93 een overgangsjaar. Hij hoopt op een positie in de middenmoot, maar hij waagt zich nog niet aan prognoses. „Daarvoor ben je in het voetbal te afhankelijk van zaken als blessures en geluk."

Dekker hoopt dat zijn groep gevrijwaard blijft van kwetsuren , want ook al heeft hij een grote selectie, sommige jongens zijn onvervangbaar. „We mogen dan wel alle plaatsen bezet hebben, een Anton Janssen is op dit moment nog onvervangbaar, met alle respect voor de kwaliteiten van anderen. Ervaring telt zwaar in een jonge groep."

Al blijft Dekker voorzichtig over het komende seizoen, van één ding is hij echter overtuigd. „We blijven uit de gevarenzone. Ik geloof niet dat we met deze groep een herhaling van afgelopen seizoen gaan meemaken." Dat is dan meteen ook het enige dat Dekker wil zeggen over de tumultueuze jaargang '91-'92. Ook over zijn voorgangers Han Berger en George Kessler wil Dekker niets kwijt.

„Het heeft geen zin vergelijkingen te trekken, we praten over een andere groep en een andere trainer. Ik ben geen imitatie van Kessler. Ik ben Chris Dekker en ik doe het op mijn manier." Die eigen [...] spreekt in ieder geval aan in [...] voetbalwereldje, want Dekker [...] na zijn avontuur in Eindhoven [...] alleen in Sittard een graag ge[...] oefenmeester. Ook Vitesse-vo[...] ter Theo Aalbers wilde De[...] graag vastleggen.

Fortuna was echter slagvaard[ig] en contracteerde Dekker voor [...] jaar. Geen discussie mogelijk. „[For]tuna heeft mij gehaald en ik he[b] gezegd. Daarmee heeft de club [ge]kozen voor een opbouwtrainer [...] de eigen jeugd kan inpassen [...] voor herkenbaar voetbal kan [...] zorgen. Daarvoor hebben we [...] een trainersstaf met namen [...] Henk Duut, Mario Eleveld, J[...] Walstock, Jan Janssen en P[...] Vermeulen in dienst. Zij staan [...] een herkenbare stijl, met liefst [...] vallend en aantrekkelijk voe[tbal]. Net als ik."

Daad

Duidelijke taal van Dekker die in [de] voorbereiding ook al de daad [bij] het woord voegde door nog op [de] valreep René Hofman van Roda [...] naar Fortuna te halen. Met hem [en] Anton Janssen heeft Dekker [...] twee echte vleugelspitsen in [...] ploeg die met een sterke centru[m]pits moeten gaan zorgen voor [...] Sittardse doelpunten. Voor de p[...] in de spits kan Dekker kiezen [...] De Jong, Taihuttu, Custers en [Lo]sada. Een ruim aanbod.

„Wie het uiteindelijk wordt, zal [...] concurrentiestrijd bepalen. Ie[der]een krijgt zijn kans bij mij. Het [is] niet zo dat een speler meteen [...] hij faalt er naast zal komen [...] staan. Fouten maken mag ied[er]een. Als de spelers maar weten [dat] ze in het teambelang moeten vo[et]ballen. Dat is het enige dat ze n[iet] mogen vergeten; denken aan [het] team. Dat zal nog moeite kos[ten], want de meeste jongens in [...] groep speelden vorig jaar nog [in] de jeugd, waar een fout geen '[...]te' gevolgen had. Nu kom je bij [...] misser toch aan het brood van [...] ander. Dat is iets waar ze nog [...] moeten wennen. Dit jaar is voor [...] dan ook nog een leerjaar. Als [...] dat jaar goed doorkomen dan g[...] Fortuna een goede toekomst te[...]moet."

door **HANS STRAUS**

Fortuna Sittard

Stadion De Baandert: 16.000
Manager: Jacques Opgenoord

TRAINERS:
Chris Dekker
Dick Voorn
Tini Ruijs

Richard Bessems (23)
Ruud Hesp (27)
Arno van Zwam (23)
Etienne Barmentloo (23)
Huub Driessen (29)
Roy van den Heuvel (21)
Paul Janssen (21)
Robert Kicken (23)
René Maessen (30)
Bart Pernot (21)
Joseph Szalma (26)
Dominiek Vergoossen (20)
Patrick Deckers (20)
Guido Jacobs (19)
Jos Mordang (25)
Roger Quadvlieg (19)
Peter Schmitz (21)
Fuat Usta (20)
Axel Vermeeren (20)
Richard Custers (25)
René Hofman (31)
Anton Janssen (29)
Fred de Jong (28)
Robert Loontjens (19)
Rapha Losada (20)
Ronald Pieters (20)
Richard Sneekes (24)
Jerry Taihuttu (22)

VERTROKKEN/GESTOPT:
Marco Boogers (nog geen nieuwe club)
Aziz Doufikar (Espinho)
Henk Duut (EHC)
Loek Frijns (EVV Eindhoven)
Marcel van Helmond (EVV Eindhoven)
Chris Körver
Andy McLeod (Ross County)
Randy Samuel (nog geen nieuwe club)
Patrick Winkelmolen (EVV Eindhoven)

NIEUW:
Richard Bessems (RKMVC)
Dries Fenane (jeugd)
Roy van den Heuvel (jeugd)
René Hofman (Roda JC)
Guido Jacobs (jeugd)
Robert Loontjens (jeugd)
Bart Pernot (VV Sittard)
Ronald Pieters (jeugd)
Roger Quadvlieg (jeugd)

Richard Custers strijdt met Fred de Jong om eigen stek

Spits in de aanval

SITTARD – Zijn vader voetbalde nog met Cor van der Hart en Faas Wilkes in het legendarische Fortuna '54. Richard Custers zelf is nog volop bezig een eigen plek in de geschiedenis van Fortuna af te dwingen. Daarvoor neemt de vijfentwintigjarige Maastrichtenaar uit het kerkdorp Heer nu een derde aanloop in de Baandert. Eerder al voetbalde hij op huurbasis bij EVV Eindhoven en BVV Den Bosch, maar steeds keerde hij weer terug bij Fortuna, waar hij op zijn achttiende in het tweede debuteerde, rechtstreeks afkomstig van Groene Ster uit Heerlerheide. Nu moet het er eindelijk eens van komen, die basisplaats in de punt van de aanval. Richard Custers gaat de strijd aan.

● *Richard Custers knikt als het om de spitspositie gaat.* Foto: PETER ROOZEN

Uiterlijk blijft hij onbewogen. Toch weet Custers dat het er deze keer op aankomt. „Ik ga voor een plaats in de basis. Dat lijkt me logisch. Of het er van komt, moet nog blijken. Met een stek op de bank neem ik dit keer geen genoegen. Ik weet wat ik kan, het moet er nu maar eens van komen. Als het niet lukt dan ga ik net zo lief naar een andere club in België of de eerste divisie in Nederland. Daar heb ik bewezen het niveau aan te kunnen. Nu wil ik nog één keer proberen het bij Fortuna te halen."

Gespierde taal van een geblokte aanvaller. Custers weet wat hij zegt. De Maastrichtenaar, nu woonachtig in Geldrop, is een nuchter mens. Hij staart zich niet blind op het voetbal en is naast een al afgesloten MTS-studie druk bezig met een makelaarscursus. „Ik zie mijn studie niet als een vluchtweg uit het voetbal, maar als investering in de toekomst. Het is gewoon slim om je niet alleen met voetbal bezig te houden, maar ook iets achter de hand te hebben. Toch blijft die studie iets dat ik erbij doe. Nu telt alleen nog het voetbal."

Terug naar Fortuna dus. En terug naar de strijd om de spitspositie. Een stek waarvoor zich nadrukkelijk vier man kandidaat gesteld hebben en die het volgens Fortunatrainer Dekker onderling moeten uitvechten. Fred de Jong, Jerry Taihuttu, Rafa Losada en Richard Custers zelf.

Zonder de twee youngsters Losada en Taihuttu te kort te willen doen vindt Custers toch dat de strijd vooral zal gaan tussen De Jong en hemzelf. „De twee jongere spitsen zijn talenten, maar zullen nog enige tijd nodig hebben en zijn bovendien fysiek wat minder. Daarom zal het, denk ik, tussen De Jong en mij gaan. Hij is de balvastere spits, ik ben wat meer de afmaker. We zijn allebei goede koppers, maar ik scoor toch vaker met het hoofd."

Geen grootspraak van Custers, gewoon nuchtere beschouwing. Ook het feit dat de strijd zich vooral zal beperken tussen De Jong en hemzelf is niet door arrogantie of hoogmoed ingegeven. „Gewoon een gevoel dat je met de jaren krijgt, als je let op de opstellingen van de trainer in de voorbereiding."

Eerlijk

De rol van Chris Dekker is van doorslaggevende aard. Daarvoor is hij de hoofdtrainer. Voor Custers is Dekker de juiste man voor Fortuna en voor hemzelf. „Ik heb graag een trainer die vertrouwen kan geven en eerlijk is. Daarom heb ik ook het gevoel dat ik die eerlijke kans ook zal krijgen. Ik heb het dus helemaal in eigen hand."

En dat heeft Custers wel eens anders meegemaakt. Onder Han Berger werd Marco Boogers aangekocht, in eerste instantie ter versterking van de rechterflank. Boogers draaide op die positie echter niet naar wens en eiste met groot misbaar de spitspositie voor zich op.

„En toen kon ik gaan. Terwijl ik tot op dat moment goed speelde, tegen Groningen en PSV beslissende treffers had gescoord. Dan [is] het bitter als je weg moet. Maar [het] is me inmiddels wel duidelijk g[e]worden in het voetbalwereldje [dat] de aankoop van de trainer spe[elt], hoe dan ook."

Dwars

Onredelijkheid, die Custers tot [op de] dag van vandaag nog dwars zit. [...] is hem dan ook veel gelegen a[an] revanche. „Ik hoop er gewoon [...] staan bij het eerste competitie[duel] tegen MVV. Alleen op het veld k[an] je bewijzen wat je waard bent. [Ik] weet zeker dat ik mijn goaltjes m[...] kan pikken, vooral nu ik eind[elijk] weer fit ben."

Tot nu toe werd de carrière v[an] Custers negatief beïnvloed do[or] blessures. En niet de minste kwe[t]suren ook. Vijf operaties in tota[al] aan zijn enkels waren nodig o[m] Custers door de jaren heen spe[el]klaar te krijgen en te houden. Custers weet dus wat het is om terug [te] knokken.

Raar

„Ik ben vaak met een conditie-ach[ter]stand aan een seizoen moeten beginnen. Dan kwam je je[...] steeds weer tegen. Dan ga je for[...]ceren en loop je tegen de lam[p]. Opnieuw uitgeschakeld, weer pro[...]beren terug te komen. Toch ben ik, hoe raar dat ook mag klinken, nie[t] blessuregevoelig. Gewoon pech e[n] daarna complicaties bij de gene[...]zing. Dingen die over het hoof[d] werden gezien."

Hij kan er nog om lachen ook. Custers, de springveer van Fortuna. Zijn formidabele sprongkracht doe[t] tegenstanders soms verste[ld] staan. Maar dan is het meestal [te] laat. Voor Fortuna kan hij goud waard zijn.

„We hebben weer een goed[e] ploeg, met veel voetballend vermo[gen]. Er gebeuren al veel mee[r] goede dingen op het veld dan vori[g] seizoen. Toch zou ik graag zien d[at] we nog meer gaan spelen zoals d[e] Spanjaarden van Gijon, waar we i[n] de voorbereiding tegen speelden. Snel, één keer raken en doelgericht voetballen. Dáár moeten we m[et] Fortuna ook naar toe. Dan zal e[r] van degradatiegevaar geen sprake meer zijn." En welke rol heeft Custers zichzelf daarin toebedeeld? „Die in de spits natuurlijk."